КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

_____Архітектурний_____
(факультет)
_____Дизайну_____
(назва випускової кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

на тему:

Принципи інклюзивного дизайну інтер'єрів готельних номерів для людей з інвалідністю

_____Акуленко Єлизавета Сергіївна_____
(прізвище, ім'я та по батькові здобувача повністю)

Київ 2024 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

_____Архітектурний_____
(факультет)
_____Дизайну_____
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Юлія ТРЕТЯК
„___” _____2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

Принципи інклюзивного дизайну інтер’єрів готельних номерів для людей з інвалідністю

(назва)

Здобувач
Акуленко Єлизавета Сергіївна
(прізвище, ім’я та по батькові повністю)

Я як здобувач вищої освіти КНУБА розумію і підтримую політику закладу з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____Дизайн_____
(спеціальність)
_____Середовищний і промисловий дизайн
(освітня програма)
Група _____ДНм-23_____

Керівник____Третяк Ю.В._____
(прізвище та ініціали)
доктор архітектури, професор
(вчене звання, науковий ступінь)
Рецензент_____
(прізвище та ініціали)
_____
(вчене звання, науковий ступінь)

Ідентичність підтверджую

Київ 2024 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: __архітектурний_____
Випускова кафедра:____Дизайну_____
Ступінь вищої освіти: магістр
Спеціальність:_____022 «Дизайн»_____
Освітня програма:_____Середовищний і промисловий дизайн_____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Юлія ТРЕТЯК
„___” _____2024 року

З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

___Акуленко Єлизавета Сергіївна_____
_____
(прізвище, ім’я та по батькові здобувача)

1. Тема роботи Принципи інклюзивного дизайну інтер’єрів готельних номерів для людей з інвалідністю_____
_____
затверджена наказом ректора КНУБА № 1821/2 від «05»09 2024 року
2. Керівник роботи
Третяк Юлія Вікторівна, доктор архітектури, професор, завідувач кафедри дизайну Київського національного університету будівництва і архітектури
(прізвище, ім’я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
3. Термін подання здобувачем роботи до захисту___26.11.2024_____
4. Зміст пояснювальної записки за розділами:
Р. 1. Аналіз передумов виникнення та наукової досліджуваності проблеми інклюзивного дизайну інтер'єрів готельних номерів для людей з інвалідністю.
Р. 2. Аналіз досвіду проєктування інклюзивного середовища для людей з інвалідністю. Аналіз існуючої нормативної бази.
Р. 3. Особливості впровадження принципів інклюзивності в дизайн інтер'єрів та обладнання готельних номерів.
Р. 4. Впровдження принципів інклюзивності при проєктуванні інтер’єрів готельних номерів для людей з інвалідністю.
Р. 5. Розробка елементу умеблювання інклюзивного дизайну для людей з інвалідністю.

5. Графічний матеріал за розділами

Р. 1. Рис 1.1., 1.2. Основна інформація про бар'єрність. Рис 1.4, 1.5 Види обмежень

Р. 2. Рис 2.1 – 2.3 інклюзивні номери в Україні. Рис 2.4 – 2.7 світові аналоги інклюзивних номерів. Рис 2.8., Табл. 2.1 Принципи універсального дизайну. Рис. 2.9, 2.10 Візуальні приклади з ДБН В.2.2.-40:2018

Р. 3. Рис 3.1 – 3.5 Класифікація готелів та послуг. Рис 3.6. Розроблена класифікація. Табл. 3.1 Бар'єри та їх усунення. Рис 3.7. Розроблені принципи універсального дизайну

Р. 4. Рис 4.1, 4.2 Вихідні дані. Рис 4.3 – 4.18 Планування номерів. Рис 4.19, 4.20 Кольорові палітри. Рис 4.21 – 4.23 візуалізації власної розробки інтер'єру

Р. 5. Рис. 5.1 – 5.4 Аналоги. Рис. 5.5. Клаузура. Рис 5.6 – 5.9 Ергономіка ДБН В.2.2-17:2006. 5.10 Рекомендації ADA. Рис 5.11 Креслення та візуалізації власної розробки умеблювання

6. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірив	
		дата	Підпис
Розділ 1.		21.08.2024	
Розділ 2.		26.09.2024	
Розділ 3.		10.11.2024	
Розділ 4.		24.10.2024	
Розділ 5		10.11.2024	

7. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	5.08 – 21.08.24
Розділ 2.	21.08. – 26.09.24
Розділ 3	26.09 – 10.10.24
Розділ 4	11.10. – 24.10.24
Розділ 5	25.10 – 11.11.24
Направлення роботи на перевірку на плагіат	12-13.11.24
Остаточне оформлення роботи	14-19.11.2024
Попередній захист роботи на кафедрі (допуск)	20.11.2024
Захист роботи перед ЕК	26-27.11.2024

9. Дата видачі завдання _____05.08.2024_____

Керівник _____ Третяк Ю.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Здобувач _____ Акуленко Є.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП 7
РОЗДІЛ І. АНАЛІЗ ПЕРЕДУМОВ ВИНИКНЕННЯ ТА НАУКОВОЇ ДОСЛІДЖУВАНОСТІ ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ГОТЕЛЬНИХ НОМЕРІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ 12
1.1. Передумови виникнення проблеми інклюзивності в середовищі 12
1.2. Наукова досліджуваність питань інклюзивного дизайну 18
Висновки до Розділу І. 25
РОЗДІЛ ІІ. АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ. АНАЛІЗ ІСНУЮЧОЇ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ. 27
2.1. Вітчизняний та закордонний досвід 27
2.2 Дослідження функціонально-технологічного процесу в готельних номерах інклюзивного дизайну для інвалідів 32
2.3. Інклюзивний туризм як частина бізнесу: 37
2.4. Принципи універсального дизайну 41
2.5. Дослідження існуючої нормативної бази проєктування та обладнання будівель та приміщень інклюзивного дизайну 46
Висновки до Розділу ІІ. 53
РОЗДІЛ ІІІ ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ В ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ ТА ОБЛАДНАННЯ ГОТЕЛЬНІХ НОМЕРІВ 55
3.1. Чинники впливу на інклюзивний дизайн готельних номерів 55
3.2 Готельні послуги та дизайн 59
3.3 Вплив дизайну та класифікацію готелів 63

3.4 Класифікація інтер'єрного середовища готелів за ступенем інклюзивності 69
3.5 Засоби розміщення гостей в контексті впровадження інклюзивного дизайну 73
3.6. Принципи інклюзивного дизайну в інтер’єрах готельних номерів 78
Висновки до Розділу III 80
РОЗДІЛ IV. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ ІНТЕР’ЄРІВ ГОТЕЛЬНИХ НОМЕРІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ 82
4.1 Вихідні данні. Умови та завдання на проєктування. Загальна концепція 82
4.2 Адаптивні дизайн-рішення інтер’єрів для людей з інвалідністю 92
4.3. Образні рішення інтер’єрів готельних номерів 109
Висновки до Розділу IV 115
РОЗДІЛ V. РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТУ УМЕБЛЮВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ. 116
5.1. Аналіз аналогів. 116
5.2 Концепція проєктованого елементу меблювання 119
5.3. Дизайн-рішення для елементу меблювання 120
Висновки до Розділу V 126
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ 127
Список використаної літератури: 129

ВСТУП

Актуальність цієї дипломної роботи визначається кількістю та різноманітністю людей з інвалідністю, які подорожують і проживають в готелях. Сучасні готелі мають ставити перед собою завдання забезпечити рівний доступ та комфорт для всіх гостей, незалежно від їхніх фізичних обмежень. Зважаючи на обставини в яких знаходиться країна — кількість громадян, що постраждали від війни невпинно зростає. Ця ситуація явно ілюструє, що Україна не має достатнього розвитку інфраструктури для людей, що потребують інклюзивних рішень. Дизайн інтер'єру готельних номерів має відповідати цільовим потребам та забезпечувати безпеку цієї аудиторії. Але на жаль наразі люди не мають змоги вільно пересуватися та подорожувати. Це не дозволяє родинам, де є постраждалі подорожувати та створює відчуття обмеженості та непотрібності звичайних громадян, а також військових, що отримали ушкодження в ході бойових дій.

Це означає, що дослідження особливостей дизайну готельних номерів для людей з обмеженою рухливістю та постраждалих від війни надзвичайно важлива в контексті сучасного суспільства. Спостерігається зростання уваги до питань інклюзивності та соціальної відповідальності в бізнесі та гостинності. Забезпечення рівних можливостей для всіх гостей стало не лише етичним, але й законодавчим обов'язком в багатьох країнах.

Готельна індустрія, бажаючи здійснити інновації та залишити своїх конкурентів позаду, визнає важливість створення готельних номерів, що відповідають потребам людей з різними видами обмеженої рухливості. Постраждалі від війни, які мають особливі потреби та часто потребують підтримки, також вимагають особливого уваги та розглядають можливість готельного відпочинку як важливий аспект свого фізичного та психологічного відновлення.

Дизайн готельних номерів може стати не лише інструментом покращення комфорту та практичності для цільової аудиторії, але й фактором, що забезпечить конкурентні переваги готелям, відкриваючи нові ринки та залучаючи більше клієнтів.

Об'єкт дослідження — інтер’єри та умеблювання готельних номерів.

У сучасному світі готелі є важливою складовою індустрії гостинності, яка надає послуги різного роду гостям з усього світу. Готельні номери відіграють ключову роль у забезпеченні комфорту та зручності перебування гостей, тому об'єкт дослідження цієї дипломної роботи - готельні номери.

Предмет дослідження — особливості дизайну інтер’єрів готельних номерів для людей з вадами опорно-рухового апарату та обмеженою рухливістю, включаючи осіб, які користуються інвалідними візками, а також постраждалих від війни.

Мета цієї дипломної роботи є дослідження та розробка дизайну інтер’єрів готельних номерів, спеціально адаптованих для забезпечення комфорту, доступності та безпеки для гостей з вадами опорно-рухового апарату та постраждалих від війни. Мета полягає в створенні просторів, які враховують конкретні потреби цільової аудиторії та сприяють покращенню якості їхнього перебування в готельних умовах.

Завдання дипломної роботи:

- Проведення аналізу сучасних підходів до дизайну інклюзивного середовища готелів. Вивчення наявних підходів та найкращих практик у сфері дизайну готельних номерів для цільової аудиторії з обмеженою рухливістю.

- Визначення основних потреб і обмежень цільової аудиторії: Збір даних та інформації про конкретні потреби та обмеження гостей з інвалідністю та постраждалих від війни під час перебування в готелях.

- Виявлення особливостей дизайну інтер’єрів та обладнання інклюзивних номерів для людей з інвалідністю. Аналіз існуючої бази даних, нормативних актів та дизайнерських рішень.

- Розробка дизайну готельних номерів, відповідного потребам користувачів. Розробка концепції дизайну, яка враховує потреби гостей з інвалідністю та постраждалих від війни, з урахуванням безпеки та комфорту.

- Створення практичних рекомендацій для готелів: Розробка конкретних рекомендацій для готелів щодо реалізації інклюзивного дизайну в готельних номерах та створення доступних умов для гостей з інвалідністю.

Методи досліджень:

Для дослідження питання інклюзивного дизайну інтер'єрів готельних номерів для людей з інвалідністю необхідно використовувати широкий спектр наукових методів. Таким чином можна детальніше зрозуміти дану тематику та виявити яким має бути дизайн для людей з обмеженими можливостями.

При розгляді принципів інклюзивного дизайну інтер'єрів готельних номерів для людей з інвалідністю було використано такі наукові методи:

1. Аналіз літератури та документів

Огляд наукових публікацій з тематики інклюзивного дизайну, архітектурних стандартів, нормативних документів, таких як будівельні кодекси та стандарти доступності. Аналіз нормативно-правових актів України та інших країн щодо доступності інфраструктури для людей з обмеженими можливостями.

2. Метод порівняльного аналізу

Порівняння підходів різних готелів та держав до забезпечення доступності в готельних номерах для людей з інвалідністю. Аналіз існуючих практик інклюзивного дизайну в інших сферах, таких як житлові приміщення, публічні будівлі та транспорт.

3. Ергономічний аналіз

Оцінка ергономічності готельних номерів для людей з обмеженою рухливістю шляхом визначення оптимальних розмірів приміщень, розташування меблів, дверних отворів та обладнання. Моделювання та симуляція розташування об'єктів у просторі для полегшення пересування людей, які користуються інвалідними візками чи іншим допоміжним обладнанням.

4. Соціологічні методи

Ознайомлення з анкетами та опитуваннями людей з обмеженою рухливістю, включаючи військових, постраждалих від війни, для виявлення їхніх специфічних потреб і проблем під час перебування в готелях.

5. Метод кейс-стаді (case study)

Дослідження реальних прикладів готелів, які вже впровадили інклюзивний дизайн. Оцінка їхніх рішень та досвіду, аналіз успішних та невдалих практик.

6. Проєктний метод

Розробка концептуальних рішень щодо інклюзивного дизайну готельних номерів на основі зібраної інформації. Створення 3D-моделей та планувань інтер'єрів для візуалізації запропонованих рішень.

Наукова новизна

Наукова новизна цього дослідження полягає в комплексному підході до розробки інклюзивного дизайну готельних номерів, спеціально адаптованого для людей з обмеженими фізичними можливостями, зокрема для постраждалих від війни. Основні аспекти новизни:

Сфокусоване вивчення та розширення вимог до проєктування готельних номерів з інклюзивним підходом: Розробка детальних вимог до інтер'єру, що враховують особливі потреби людей з обмеженими фізичними можливостями, з акцентом на гнучкість простору, адаптивність елементів інтер'єру та мультифункціональність для забезпечення високого рівня комфорту і безпеки всіх гостей.

Дослідження соціальних аспектів інклюзивного дизайну: Фокусування на інтеграції людей з обмеженими можливостями у суспільство через створення доступних та комфортних умов у готелях.

Міждисциплінарний підхід: Поєднання елементів архітектури, ергономіки, соціології та психології для створення максимально зручних, безпечних і доступних просторів для людей з обмеженою рухливістю.

Розробка нових рекомендацій для індустрії гостинності: Дослідження пропонує практичні рекомендації для готелів, які враховують як законодавчі

норми, так і потреби конкретних категорій гостей, що можуть бути використані для створення нових стандартів доступності.

Інноваційні дизайнерські рішення: Впровадження нових ідей щодо організації простору, вибору матеріалів та розташування меблів і обладнання, що підвищують комфорт і зручність користування для людей з різними фізичними обмеженнями.

РОЗДІЛ І. АНАЛІЗ ПЕРЕДУМОВ ВИНИКНЕННЯ ТА НАУКОВОЇ ДОСЛІДЖУВАНОСТІ ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ГОТЕЛЬНИХ НОМЕРІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

1.1. **Передумови виникнення проблеми інклюзивності в середовищі**

Проблема доступності та інклюзивності інтер’єрів готельних номерів для людей з інвалідністю має глибокі соціальні, економічні та культурні передумови. Сучасне суспільство все більше зосереджується на забезпеченні рівних прав для всіх громадян, зокрема для осіб з обмеженими фізичними можливостями. У контексті індустрії гостинності це означає створення умов, які б дозволили людям з інвалідністю комфортно проживати в готелях, отримувати повний спектр послуг і брати участь у суспільному житті без перешкод.

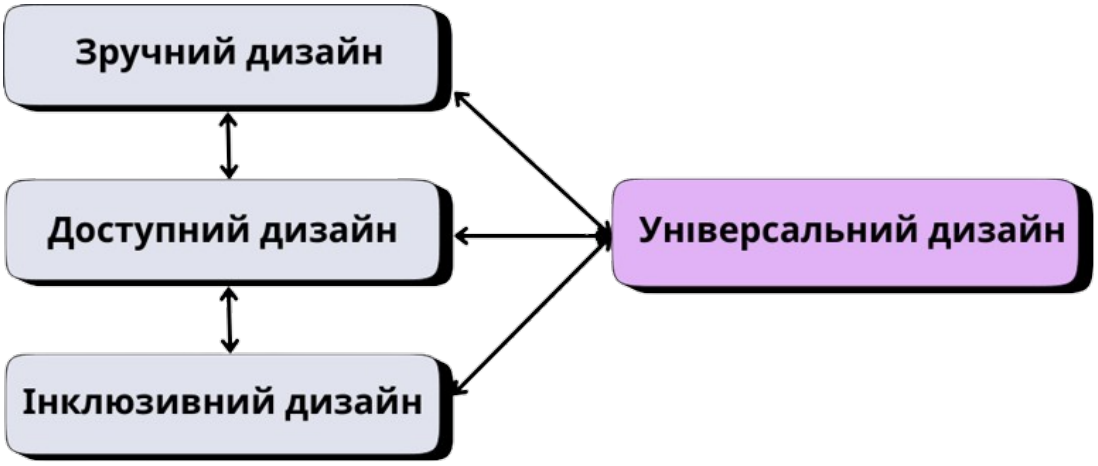

Рис 1.1. Універсальний дизайн як ключове поняття, що охоплює інші споріднені терміни (за дослідженнями Marc Thompson)

Однією з основних передумов для виникнення проблеми є міжнародне та національне законодавство, яке поступово розвивається в напрямку підтримки рівних прав для людей з інвалідністю. Такі документи, як Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, регламентують необхідність створення доступного середовища у всіх громадських місцях, включно з готелями. Згідно з Конвенцією ООН про права осіб з інвалідністю – «Інвалідність – це поняття, яке постійно змінюється, і вона виникає внаслідок взаємодії між людьми з порушеннями здоров'я та бар'єрами у соціальному середовищі, що перешкоджають їхній повноцінній і рівноправній участі в суспільному житті на рівні з іншими» [1]. Крім того, такі стандарти, як Американський закон про інвалідів (ADA) та

міжнародні стандарти ISO, визначають вимоги до доступності будівель та інтер’єрів для людей з фізичними обмеженнями.

У Американському законі про людей з інвалідністю (ADA) Регулювання за розділом II. від 24 червня 2024 року зазначено, що: «Переваги для осіб з інвалідністю» для покращення доступності є значними і виходять за межі фізичної зручності. Остаточні правила спрямовані на підвищення загального відчуття добробуту осіб з інвалідністю шляхом забезпечення загальної доступності громадських місць і закладів. Це сприяє покращенню індивідуальних вражень та усуває деякі перешкоди, що заважають повноцінній участі в житті суспільства. Однією з ключових якісних переваг є підвищення особистої гідності завдяки більшому доступу, що зменшує кількість потенційно принизливих інцидентів через бар'єри доступності. Наприклад, труднощі у використанні таких об'єктів, як туалети чи басейни, або складнощі приєднатися до однолітків у громадських місцях негативно впливають на відчуття незалежності людини. Це може призвести не лише до фізичних проблем, а й до емоційного стресу, сорому та почуття маргіналізації чи сприйняття себе як людини, яку вважають нижчою.

Аналогічно, «переваги для осіб без інвалідності» також є помітними. Хоча ці елементи доступності розроблені насамперед для осіб з інвалідністю, покращення часто приносять користь і загальному населенню. Покращення, такі як занижені бордюри на тротуарах, просторіші туалетні кабінки та пандуси, надають зручність людям, які використовують валізи на колесах, дитячі візочки або мають тимчасові проблеми з пересуванням. Більший простір і пандуси можуть бути особливо корисними для тих, хто несе багаж або потребує більше місця, що демонструє ширші соціальні переваги таких заходів щодо доступності. Ці "непередбачені" переваги покращують зручність використання для всіх, роблячи середовище більш інклюзивним для кожного і відображаючи загальну вигоду для суспільства від таких правил доступності» [2].

Україна також має низку законодавчих актів, що регулюють питання доступності інфраструктури для осіб з інвалідністю, наприклад, Закон України

"Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю". Однак реалії показують, що значна частина готельної інфраструктури не відповідає цим вимогам, що створює бар'єри для людей з обмеженими можливостями.

Завдяки впровадженню цих норм у багатьох країнах розробляються та впроваджуються стандарти доступності, які стосуються архітектури, дизайну інтер'єрів і послуг. Вони гарантують, що люди з інвалідністю можуть вільно пересуватися, отримувати необхідні послуги та брати участь у всіх аспектах суспільного життя.

У XXI столітті спостерігається зростання уваги до соціальної відповідальності бізнесу, зокрема у сфері гостинності. Все більше компаній розуміють, що інклюзивність та забезпечення рівного доступу для всіх гостей не лише моральний обов’язок, але й важливий чинник конкурентоспроможності на ринку. Готелі, що враховують потреби людей з обмеженою рухливістю, мають більше шансів залучити різноманітнішу клієнтську базу та підвищити свою репутацію на міжнародному рівні.

Зміни в суспільстві призвели до зростання розуміння того, що інвалідність не повинна бути бар'єром для активної участі в житті. Це стало поштовхом для розвитку інклюзивної культури, в якій люди з інвалідністю не лише визнаються як рівноправні члени суспільства, а й отримують підтримку для повної участі в усіх його сферах. Інклюзія стала ключовою цінністю багатьох організацій, і все більше компаній, закладів та урядових установ почали усвідомлювати важливість створення умов для людей з обмеженими можливостями.

Зростання уваги до прав людей з інвалідністю також багато в чому завдячує діяльності медіа та громадських кампаній, які зосереджені на підвищенні обізнаності суспільства. Завдяки цим зусиллям все більше людей розуміють проблеми, з якими стикаються особи з інвалідністю, і активно підтримують їхні права. Культура толерантності та рівності дедалі більше проникає в повсякденне життя, змінюючи ставлення до інвалідності на більш позитивне та підтримуюче.

Такі кампанії часто мають на меті не лише підвищити рівень обізнаності, але й змінити уявлення про інвалідність як про щось тимчасове чи периферійне. Люди з інвалідністю дедалі частіше стають обличчям соціальних ініціатив, включаючи політичні програми, рекламу, соціальні проєкти, що суттєво впливає на підвищення їхньої видимості в суспільстві.

З економічної точки зору, забезпечення доступності й інклюзії не тільки сприяє рівності, але й приносить економічну вигоду. Доступніші заклади, готелі та громадські простори залучають ширшу аудиторію, що в свою чергу сприяє зростанню бізнесу. Крім того, інклюзивні практики дозволяють працевлаштовувати більше людей з інвалідністю, що підвищує їхній рівень життя та сприяє зростанню продуктивності.

Культурно, суспільства стають дедалі більш відкритими до різноманітності. Традиційні стереотипи щодо інвалідності поступово зникають, а люди з обмеженими можливостями розглядаються як повноправні учасники суспільного життя, здатні досягати успіхів у будь-якій галузі. Інклюзивні заходи, як от підтримка культурних ініціатив, спортивних подій для осіб з інвалідністю, також стають важливими елементами сучасної соціальної політики [3].

Вплив інклюзії на дизайн та архітектуру

Соціальні зміни та зростання уваги до прав людей з інвалідністю мають прямий вплив на архітектуру та дизайн. Дедалі більше архітекторів, дизайнерів та урбаністів впроваджують принципи інклюзивного дизайну у свої проєкти.

Принципи інклюзивного (доступного) дизайну, полягають у створенні середовища, доступного для всіх, незалежно від їхніх фізичних можливостей. Це стосується як публічних будівель, так і житлових приміщень, рекреаційних зон, громадського транспорту та інфраструктури загалом.

Основні напрями впливу на дизайн та архітектуру:

- Універсальний дизайн: Принцип універсального дизайну полягає в тому, що простори та об'єкти повинні бути доступними й зручними для використання всіма людьми, незалежно від їхньої інвалідності, віку або

фізичних можливостей. Наприклад, двері з автоматичним відкриванням, пандуси та ліфти стали стандартом у багатьох будівлях. Цей підхід підвищує комфорт для всіх користувачів, включаючи батьків з дитячими візками, людей похилого віку, людей із тимчасовими травмами та інших.

- Ергономіка та функціональність: Сучасний інклюзивний дизайн враховує ергономічні вимоги до простору. Це означає, що меблі, обладнання та інші елементи мають бути розташовані так, щоб ними було зручно користуватися людям із різними фізичними можливостями. Наприклад, висота стільниць у громадських місцях має бути зручною для людей, які користуються інвалідними візками, а простори у ванних кімнатах та ліфтах мають відповідати вимогам для легкого пересування.
- Забезпечення безбар'єрності: Архітектура тепер активно орієнтується на усунення фізичних бар'єрів, які обмежують пересування людей з інвалідністю. Це стосується не лише пандусів, але й ширших дверних прорізів, відсутності порогів між кімнатами, зручних для доступу туалетних і ванних кімнат. Особливу увагу приділяють громадським місцям, таким як готелі, ресторани, парки, басейни та місця відпочинку, де кожен відвідувач повинен мати рівний доступ до послуг і зручностей.
- Візуальний та сенсорний дизайн: Окрім фізичних аспектів доступності, важливим є також візуальний і сенсорний дизайн. Наприклад, для людей із вадами зору використовуються контрастні кольори та тактильні елементи для полегшення навігації у просторі. У деяких випадках впроваджуються аудіосистеми, що дозволяють людям з порушенням зору або слуху орієнтуватися в будівлях за допомогою звукових сигналів чи текстових повідомлень.
- Гнучкість і адаптивність: В умовах сучасної архітектури та дизайну велика увага приділяється гнучкості та адаптивності простору. Це означає, що будівлі та інтер'єри повинні легко підлаштовуватися під змінні потреби користувачів. Наприклад, кімнати в готелях можуть бути оснащені мобільними або знімними елементами, які дозволяють змінювати

конфігурацію простору в залежності від потреб конкретного гостя. Універсальність і можливість адаптації створюють простір, який може бути використаний різними людьми без необхідності в радикальних перебудовах.

- Технології для підвищення доступності: Впровадження сучасних технологій стало невід'ємною частиною інклюзивного дизайну. Сюди входять автоматизовані системи управління простором, такі як "розумні будинки", де люди з інвалідністю можуть за допомогою голосових команд чи додатків на смартфоні керувати освітленням, температурою в приміщенні, доступом до дверей і навіть рухом меблів. Це значно спрощує життя людей з обмеженими можливостями і робить середовище більш комфортним.
- Естетика і доступність: Важливо, що інклюзивний дизайн враховує не лише функціональні, але й естетичні аспекти. Раніше вважалося, що доступні простори мають бути утилітарними, але сучасні підходи доводять, що можна створювати естетично привабливі простори, які будуть функціонально доступними для всіх користувачів. Це означає, що інклюзивність більше не сприймається як компроміс із естетикою, а навпаки – як новий стандарт якісного дизайну.

Відсутність бар'єрів, гнучкість і універсальність дизайну стали не лише соціальним стандартом, але й вимогою часу, що допомагає підвищити якість життя багатьох людей.

Демографічні зміни та військові дії в Україні

Іншою важливою передумовою є зміна демографічної структури населення. Внаслідок глобального старіння населення кількість людей з обмеженою рухливістю зростає. Люди похилого віку частіше стикаються з проблемами пересування, і це означає, що попит на доступні готельні номери збільшується. У зв'язку з цим готелі мають адаптувати свої інтер’єри, щоб забезпечити доступність для старших осіб.

Окремо слід зазначити вплив війни в Україні на зростання кількості людей з фізичними травмами. Військові конфлікти призводять до збільшення кількості осіб, які втратили кінцівки, отримали важкі поранення або мають інші види інвалідності. Багато з цих людей потребують спеціально адаптованого житлового простору під час подорожей чи перебування в готелях. Це створює новий виклик для індустрії гостинності, яка має враховувати специфічні потреби цієї аудиторії.

Наразі в Україні недостатньо розвинена інфраструктура для забезпечення повної інклюзивності, що особливо проявляється у готельному бізнесі. Багато готелів не обладнані належним чином для того, щоб приймати людей з інвалідністю або постраждалих від війни. Це підкреслює необхідність розробки нових стандартів і рекомендацій, які б допомогли готелям адаптувати свої інтер'єри відповідно до сучасних вимог інклюзивності.

Проблема відсутності доступної інфраструктури в Україні є одним із головних бар'єрів для вільного пересування людей з інвалідністю. Більшість готельних закладів в країні не відповідають міжнародним стандартам інклюзивності, що суттєво обмежує можливості людей з обмеженими фізичними можливостями брати участь у суспільному житті, подорожувати та отримувати відповідні послуги на рівні з іншими громадянами. Це викликає необхідність впровадження більш інклюзивного підходу до проєктування готельних номерів та загалом до розвитку готельної інфраструктури в Україні.

Універсальний дизайн створює інклюзивні рішення та сприяє доступності й зручності, дозволяючи людям з будь-яким рівнем можливостей жити незалежно. Здатність людини залишатися максимально незалежною може залежати від того, наскільки доступними та зручними є продукти, послуги та середовища. Такі фактори, як універсальний дизайн, відіграють ключову роль у вирішенні цього глобального явища [3].

1.2. Наукова досліджуваність питань інклюзивного дизайну

Інклюзивний дизайн є однією з ключових тем сучасних наукових досліджень у галузі архітектури, урбаністики, дизайну інтер'єрів та соціальних

наук. У центрі цих досліджень стоїть ідея створення середовища, яке б враховувало потреби всіх людей, незалежно від їхніх фізичних можливостей, віку чи інших індивідуальних особливостей. Зокрема, увага приділяється людям з інвалідністю та іншим вразливим групам населення, для яких доступність є важливим фактором повної участі в суспільному житті.

Вагомий внесок у це питання досліджень бар'єрності у суспільстві, архітектурі і т. ін. за останні роки в України було внесено Оленою Зеленською, та заснованою за її ініціативою громадською організацією «Безбар'єрність» [4].

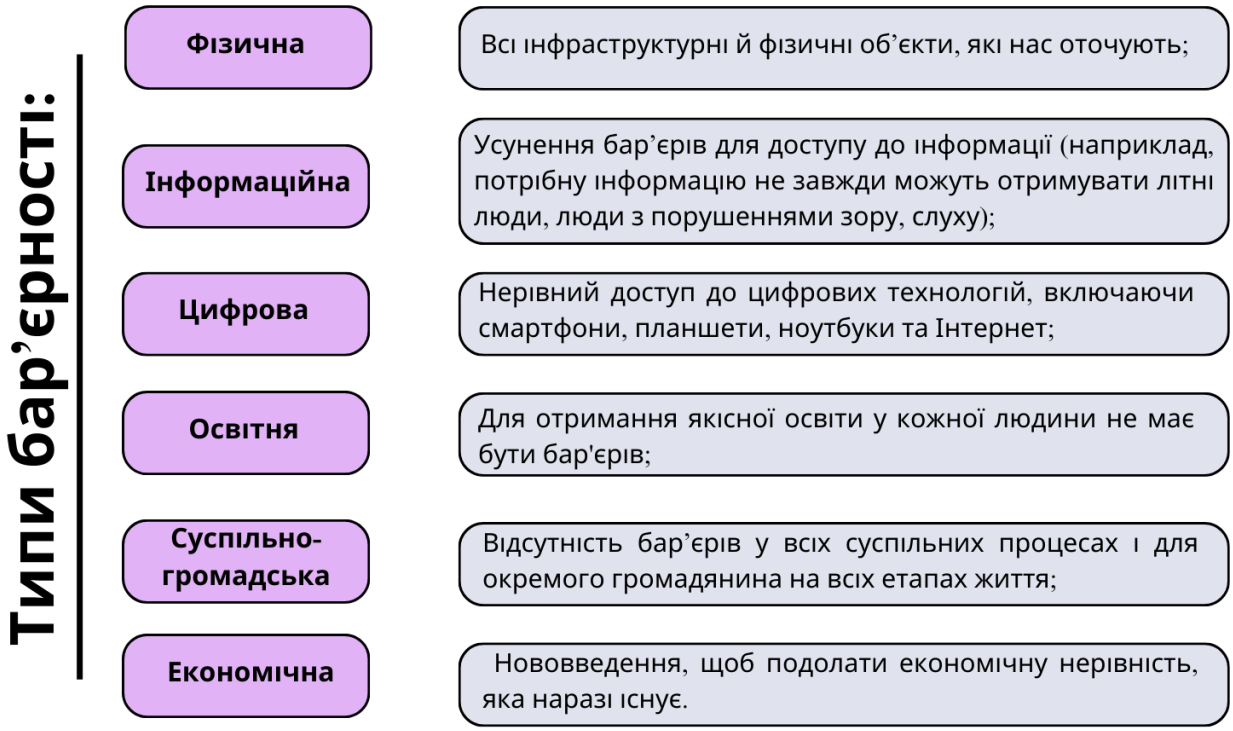

Рис. 1.3. Типи бар'єрності відповідно до Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року [5].

Британський інститут стандартів визначає інклюзивний дизайн як:. "Дизайн основних продуктів і/або послуг, доступних і доступних якомога більшій кількості людей... без необхідності спеціальної адаптації або спеціалізованого дизайну. ". Таким чином, кожне дизайнерське рішення може включати або виключати клієнтів. Інклюзивний дизайн - це прийняття обґрунтованих дизайнерських рішень, шляхом кращого розуміння різноманітності користувачів, що допомагає включити якомога більше людей. Різноманітність користувачів охоплює різні можливості, потреби та прагнення.

Також представлені порівняння з «Дизайн для всіх» і «Універсальний дизайн» [6].

Компанія Microsoft як один із світових лідерів у електронній індустрії має глибоку концепцію у сфері інклюзивності, що впроваджується у їх послугах та товарах.

Принципи дизайну Microsoft Inclusive складаються з:

- Визнати виключення

Виключення відбувається, коли ми вирішуємо проблеми, використовуючи власні упередження. Шукайте винятки як можливості для створення нових ідей та інклюзивних дизайнів.

- Вчитися у людського різноманіття

Люди є справжніми експертами в адаптації до різноманітності. Інклюзивний дизайн ставить людей в центр з самого початку процесу, і ці свіжі, різноманітні перспективи є ключем до справжнього розуміння.

- Вирішити для одного, створити для багатьох

У кожного є свої здібності і межі цих здібностей. Проєктування для людей з обмеженими можливостями насправді призводить до дизайну, який приносить користь людям, універсально. Обмеження - прекрасна річ.

Інвалідність залежить від контексту. Мова йде не тільки про певну проблему зі здоров'ям або старіння. Маломобільність може мати різний характер, наприклад людина може мати коротко-часові складності: період вагітності; тимчасові – перелом; постійні – сліпота (Рис 1.4, Рис 1.5) [7].

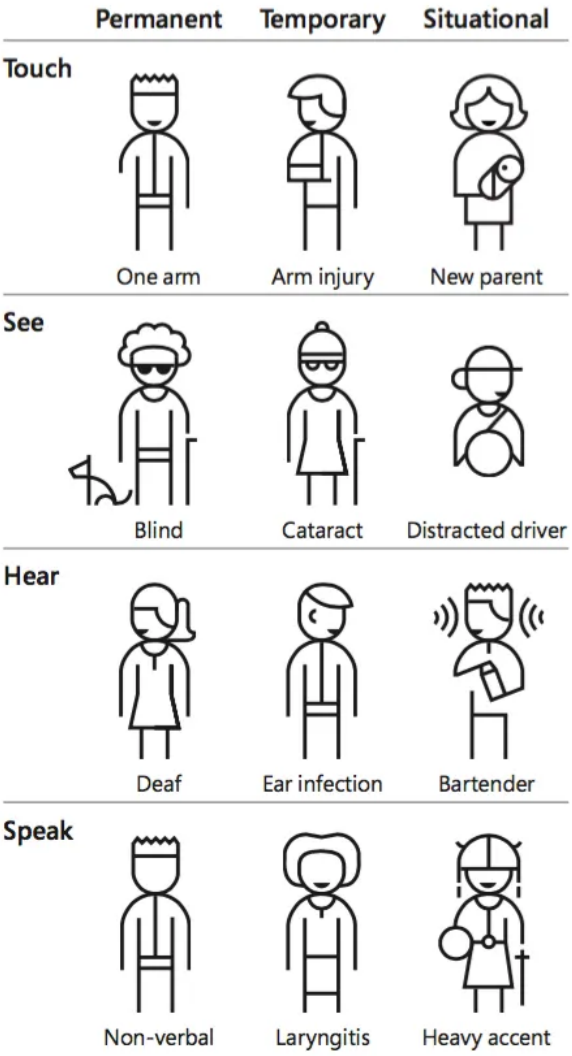

Рис. 1.4. Види обмежень за Microsoft [7].

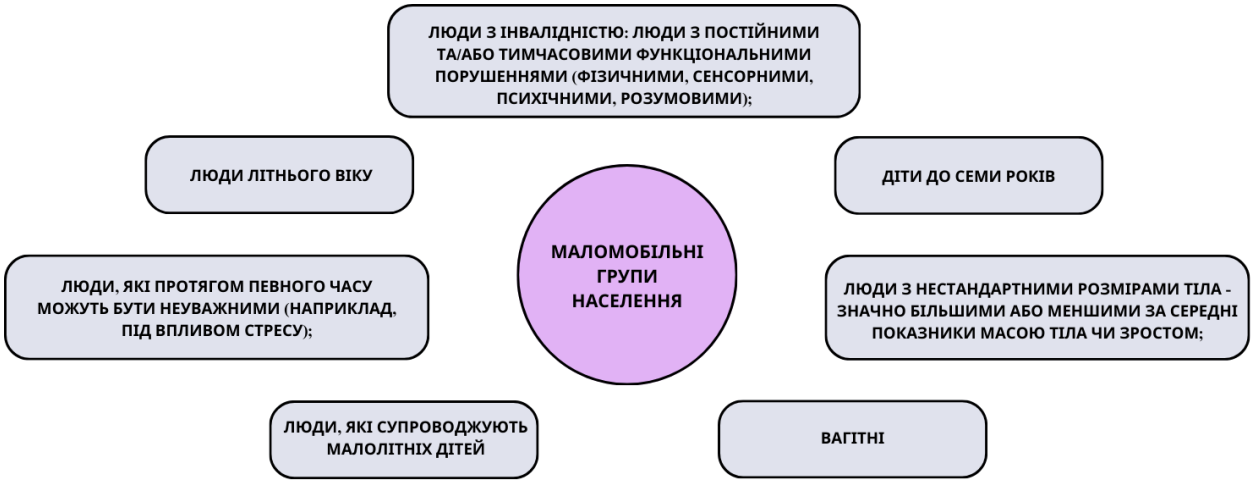

Рис. 1.5 Види обмежень «Без бар’єрів» (О. Зеленська) [8]

До розробок сучасних українських публікацій про інклюзивний дизайн можна віднести Методичні рекомендації з дисципліни «Особливості

проєктування інклюзивного предметно-просторового середовища» Кривуц С.В. [9], «Впровадження інклюзивного туризму в соціально-реабілітаційну систему України» Бєлоусова Н.В. [10], «Доступність до об’єктів житлового та громадського призначення для людей з інвалідністю» підготовлене Всеукраїнським громадським соціально-політичним об’єднанням «Національна Асамблея інвалідів України» та Методичні рекомендації щодо особливих вимог до планування безбар’єрності під час відбудови (капітального ремонту та реконструкції чи нового будівництва) багатоквартирних будинків, від Департаменту містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації, з урахуванням рекомендацій Національної Асамблеї людей з інвалідністю України (Юрій Васильченко), Спілки громадських організацій осіб з інвалідністю Києва (Олександр Ворона) та громадської спілки «Ліга сильних» [11].

Інклюзивність як о стан міжнародного туризму для осіб з інвалідністю в Україні розглянуто у роботі «Стан міжнародного туризму для осіб з інвалідністю в Україні» Труніной І. М.[12]. А В. Шкуро ж у роботі «Інклюзивний дизайн як складова розвитку міст» розглядає теоретичний аналіз значимості впровадження інклюзивного дизайну в міський простір[13].

Книга "The Architecture of Disability: Buildings, Cities, and Landscapes beyond Access" Давіда Гіссена детально розглядає, як архітектура може бути використана для створення інклюзивних та доступних середовищ для людей з різними обмеженими можливостями. Вона може включати в себе аналіз конкретних архітектурних проєктів та їх вплив на створення просторів, які враховують потреби всіх користувачів.

Наприклад, проєкти громадських будівель, таких як музеї чи торговельні центри, де враховуються різні потреби відвідувачів. Замість традиційного підходу до доступності, який спрямований лише на усунення бар'єрів для інвалідів, деякі проєкти враховують ергономіку, зручність та естетику для створення сприятливого середовища для всіх.

Проєкти можуть створювати відкритий простір навколо будівлі, де враховано висоту, ширину та розташування сидінь, щоб задовольнити різні потреби відвідувачів, включаючи тих, хто використовує інвалідні візки чи має інші обмеження. Також автор розглядає інноваційні архітектурні рішення, такі як використання технологій "розумного будівництва", що сприяє автоматизації середовища для полегшення використання для всіх. Наприклад, впровадження "розумних" систем освітлення чи інших елементів інфраструктури, які реагують на потреби конкретних користувачів[14].

"Designing for the Disabled: The New Paradigm" , визначає новий рівень розуміння та підходу до дизайну, спрямованого на задоволення потреб осіб із різними видами обмежень. Селвін Голдсміз пропонує не лише технічні вирішення, але й культурний та соціальний погляд на те, як можна створювати відкриті та доступні простори для всіх. Висвітлення практичних випадків та впровадження новітніх розробок стає ключовим елементом книги, сприяючи обміну ідеями та найкращими практиками. Книга не лише про технічне розглядання дизайну для людей з обмеженими можливостями, але і акцентує на культурному зміщенні у сприйнятті обмежень та їх вирішенні через дизайнерський підхід. Закликаючи до перегляду стандартів і стереотипів, розширюючи межі дизайну[15].

Аналізуючи паралелі між сталим та інклюзивним дизайном, у статті «Сталий та інклюзивний дизайн: Питання знань?» Анн Хейлінген досліджує причини невтішного сприйняття підходів до дизайну архітекторами. Загальною причиною, Хейлінгену здається, є брак знань, які можна застосувати в архітектурній практиці. Дослідники виробляють знання про те, чому і як люди повинні досягати більш сталих практик у будівництві, які зрідка доходять до архітекторів-практиків. І навпаки, знання, отримані з досвіду проєктування архітекторів, зрідка потрапляють в академічні дослідження. Більше того, у випадку інклюзивного дизайну, користувацька сторона також представляє цінний масив знань: через свою специфічну взаємодію з будівлями/просторами, користувачі з інвалідністю оцінюють якості та виявляють недоліки, про які

більшість архітекторів не знають. С цього слідує, що якщо суспільство хоче покращити розуміння сталості та інклюзивності в архітектурі, то головним викликом, видається не стільки необхідність генерувати більше знань, скільки необхідність більш ефективно використовувати ті знання, що вже є в наявності [16].

Наукова досліджуваність питань інклюзивного дизайну включає також соціальні та психологічні аспекти, пов'язані з його впливом на суспільство. Соціологи та психологи вивчають, як інклюзивний дизайн сприяє соціальній інтеграції та покращенню якості життя людей з інвалідністю. Дослідження показують, що доступне середовище позитивно впливає на самопочуття та впевненість людей з обмеженими можливостями, даючи їм можливість бути повноцінними учасниками суспільного життя. Наукові роботи також аналізують вплив інклюзивного дизайну на суспільство загалом, підкреслюючи його позитивний внесок у побудову більш толерантного та рівноправного суспільства.

Розчарування, відчуження та виключення можуть виникнути, коли люди не відчувають себе впевнено в суспільстві або якщо продукти та послуги не спрямовані на них. Це може призвести до відчуття ігнорування та неврахування учасників процесу розробки продукту. Інклюзивність є ключовим фактором у створенні продуктів, які враховують потреби та перспективи різних груп людей. Компанії мають прагнути створювати такі продукти, що враховують різноманітність та потреби різних людей, аби вони почували себе впевнено та важливими.

Інклюзивність також важлива у маркетингових стратегіях і обслуговуванні клієнтів. Люди хочуть відчувати, що їх бачать, чують і беруть до уваги. Вона є основою для створення позитивного сприйняття компанії і розуміння того, що кожна людина є унікальною та важливою. Інклюзія передбачає активне залучення різних людей у процес створення продукту та урахування їхнього досвіду і перспектив.

Для досягнення інклюзивності важливо виявляти емпатію та бути близьким до інших. Це підтримується зближенням, яке передбачає розуміння

досвіду, страхів та надій іншої людини, та допомагає розвивати погляд зсередини, та здійснювати дії, спрямовані на врахування потреб інших.

Необхідно розуміти, що спілкування з різними групами споживачів може бути важким завданням. Тому до цього слід підходити орієнтуючись на існуючі теоретичні бази про потреби людей та можливості їх реалізації [17].

Необхідно підвищити обізнаність про важливість детальної інформації для користувача, як з боку клієнта, який надає інформацію та виділяє час і гроші на дослідження під час проєктування, так і з боку дизайнера, якого потрібно мотивувати до пошуку для отримання додаткової інформації. Слід також зробити інформацію про користувача більш доступною, можливо, шляхом навчання дизайнерів корисним джерелам даних. Потрібна додаткова інформація, щоб допомогти дизайнерам бути емпатичними до людей похилого віку та інвалідам, підвищити реалістичність і ефективність популярних методів, таких як самоспостереження та посилання на власний досвід. Ця інформація має виходити за межі статистики та демографічних показників, щоб давати уявлення про життя користувачів, і має бути представлена в легкодоступних форматах, які заохочують співчуття, наприклад, історії про життя користувачів, персони; симулятори можливостей і формати карток і журналів [18].

Згідно з Гудменом та ін. (2006; 2007), залучення користувачів вважається корисним у наданні інформації. Однак, це також включає певні недоліки з точки зору розробників, що вимагають додаткового часу, який необхідно витраченого на участь та залучення користувачів, що призводить до додаткових витрат на процес проєктування. Це вказує на потребу в розробці інструменту який був би непрямим ресурсом у отриманні інформації, хоча залучення користувачів також залишається необхідним у багатьох випадках, особливо на початку і наприкінці процесу проєктування [19], [20].

Висновки до Розділу І.

Аналіз передумов виникнення та наукової досліджуваності проблеми інклюзивного дизайну в середовищі підкреслює, що доступність та підтримка прав людей з інвалідністю є важливими аспектами сучасного суспільства.

Завдяки міжнародному та національному законодавству, а також зростаючій увазі до соціальної відповідальності, створення інклюзивного дизайну в архітектурі та інших сферах стало пріоритетом.

Основні принципи, такі як універсальний дизайн, ергономіка, безбар'єрність і впровадження нових технологій, допомагають забезпечити комфорт і зручність для всіх, покращуючи якість життя.

Демографічні зміни, зокрема старіння населення та військові дії в Україні, підвищують попит на доступні готельні номери. Зростання кількості людей з обмеженими фізичними можливостями вимагає адаптації існуючої готельної інфраструктури.

Проблеми доступності у готелях залишаються актуальними, незважаючи на наявність законодавства. Інклюзивний дизайн сприяє забезпеченню незалежності для людей з інвалідністю, що підкреслює необхідність розробки нових стандартів. Дослідження інклюзивного дизайну охоплює соціальні та психологічні аспекти, підкреслюючи його вплив на інтеграцію людей з інвалідністю в суспільство. Доступне середовище позитивно позначається на самопочутті, впевненості та участі у суспільному житті, для створення якого потрібне залучення користувачів до процесу дизайну є необхідним, але вимагає часу і ресурсів, що підкреслює необхідність створення ефективних інструментів для отримання інформації про потреби різних груп споживачів.

РОЗДІЛ ІІ. АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ. АНАЛІЗ ІСНУЮЧОЇ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ.

2.1. Вітчизняний та закордонний досвід

На даний момент відбувається глобалізація та ростучий інтерес до інклюзивного дизайну, що веде до вагомого збільшення уваги до питань доступності та комфорту приміщень для людей що мають вади опорно-рухового апарату. Через це, ця тема стала актуальною як у вітчизняному, так і у закордонному контексті.

Це приводить до питання доступності відпочинку та проживання маломобільної групи населення. Більшість українців розуміє доступність в сенсі цін, знижок, близькість інфраструктури та наявність вільних місць, але деякі під доступністю розуміє взагалі можливість скористатися сервісами тур індустрії. Мова йде про людей з інвалідністю та здатність країни забезпечити якісний відпочинок людям з особливими потребами.

Відповідно до Закону України «Про туризм», залежно від категорій осіб, які здійснюють туристичні подорожі, їх цілей, об’єктів, що використовуються, або відвідуються, чи інших ознак існують так види туризму: дитячий, молодіжний, сімейний, для осіб похилого віку, культурно-пізнавальний, спортивний, релігійний, екологічний, підводний, гірський, пригодницький, мисливський, автомобільний, самодіяльний та для людей з обмеженими можливостями [21].

За даними Держстату, на початку 2021 року в Україні налічується 2 мільйони 703 тисячі людей з інвалідністю. Багатьох з них в документах держструктур ще й відносять до категорії маломобільних груп населення. Проте в більшій мірі це проблема зумовлена слабкорозвиненою інфраструктурою міст України. Згідно з Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ, 2023), «приблизно 1,3 мільярда людей - близько 16% всесвітнього населення - наразі мають значну інвалідність». Це означає, що окрім українців – подорожувати та

відпочивати Україною також не може велика кількість туристів з інших країн, що ізолює Україну для міжнародного туризму[22].

Інклюзивний туризм, як і інклюзивний дизайн поступово набувають популярності та активно розвиваються, створюючи умови для подорожей та проживання для осіб з різними видами обмежень.

Одним із знайдених прикладів є готель «Visak». На сайті готелю вказано, що стандартний номер для людей з обмеженими можливостями має спальню і ванну кімнату. Він оснащений одним полуторним ліжком, шафою, кушеткою, індивідуальною системою кондиціонування. У ванній кімнаті номеру є все необхідне для людей з обмеженими можливостями. Також є всі необхідні поручні і пандус на вході в готель [23].

Рис 2.1. Готель «Visak». Номер для людей з обмеженими можливостями (Київ)[23].

Готелем з інклюзивними номерами можна назвати готель «Mercure» (м. Київ) номер STANDARD для людей з обмеженими можливостями має ширший дверний отвір, ширший коридор, аніж в інших номерах категорії Standard. У ванній кімнаті цього номеру є поручні та адаптований душ для людей з інклюзивністю [24].

Рис 2.2. Готель «Mercure» номер STANDARD для людей з обмеженими можливостями (Київ) [24].

Також, до готелів для людей з порушенням опорно-рухового апарату відносить себе відомий київський готель «Україна». Його стандартний сімейний номер облаштований спеціальними поручнями у ванній кімнаті, та додаткову площину біля ванної [25].

Рис. 2.3. Готель «Україна». Стандартний сімейний номер, (Київ)[25].

Зарубіжний досвід інклюзивного дизайну готельних номерів для людей з інвалідністю є дуже важливим для розуміння та впровадження кращих практик у цій сфері.

Наприклад велика кількість номерів готелю Hilton Orlando у США. Цей готель оснащений просторими ваннами з підйомниками, низькими ліжка, широкими дверима та іншими зручностями для комфорту гостей, а також номерами для людей з вадами слуху та для алергіків. Окрім ванн, доступними є душові, що мають спеціальні поручні та сидіння для маломобільних людей. Готель також забезпечує доступ до ресторанів та громадських зон для осіб з обмеженими можливостями.

Рис. 2.4. Номер готелю Hilton Orlando (США)[26]

У туристичних містах достатньо поширені пропозиції готелів для літнього відпочинку для людей з проблемами опорно-рухового апарату.

Яскравий приклад готелю для людей з особливими потребами є WHEELCHAIR FRIENDLY BEACH HOTEL у Криті. Цей готель оснащений певно усім, але не виглядає як лікарня.

Рис. 2.5. WHEELCHAIR FRIENDLY BEACH HOTEL, (Крит) [27]

В ньому людина може вільно пересуватися, завдяки великим вільним просторам, широким дверним отворам, та відсутності порогів; приймати душ в інвалідному кріслі, або користуючись поручнями вставати і пересідати в спеціальне крісло, навіть спеціальний рукомийник, що є ергономічним для людей на візках. За потреби готель пропонує трапецію для підйому з ліжка чи вантажопідйомник. Також в номерах є ліжка, що регулюються електрикою та аварійний вимикач з шнуром безпеки. У готелі наявні безкоштовні візки для доступу на територію басейну, пляж та у море. Окрім того відпочиваючим пропонується тренувальна програма [27].

До популярних туристичних місць, де наявні готелі з спеціальними умовами, можна віднести: DISNEY'S HOTEL CHEYENNE (в Діснейленді,

Париж), Majestic Hotel (Амстердам, Нідерланди), Accessible City Hotel (Рим, Італія), Northern Lights Hotel (Хелла, Ісландія) та безліч інших[28].

Достатньо популярними серед мережі інклюзивних готелів є Toyoko Inn в Японії [29]. Їхні дизайнери розробили спеціальний концепт Heartful Room (Accessible Room) (Сердечні кімната (Доступна кімната)), що має два варіанти дизайну, які пристосовані для людей з особливими потребами. Сердечні Кімнати були створені для того, щоб надати всім гостям, включаючи людей з інвалідністю, зручний та приємний досвід. Вони планують продовжувати докладати зусилля для створення кращого сервісу, враховуючи думки та потреби відвідувачів. В додаток до цього, є також ряд послуг, щоб постояльці відчували себе зручно.

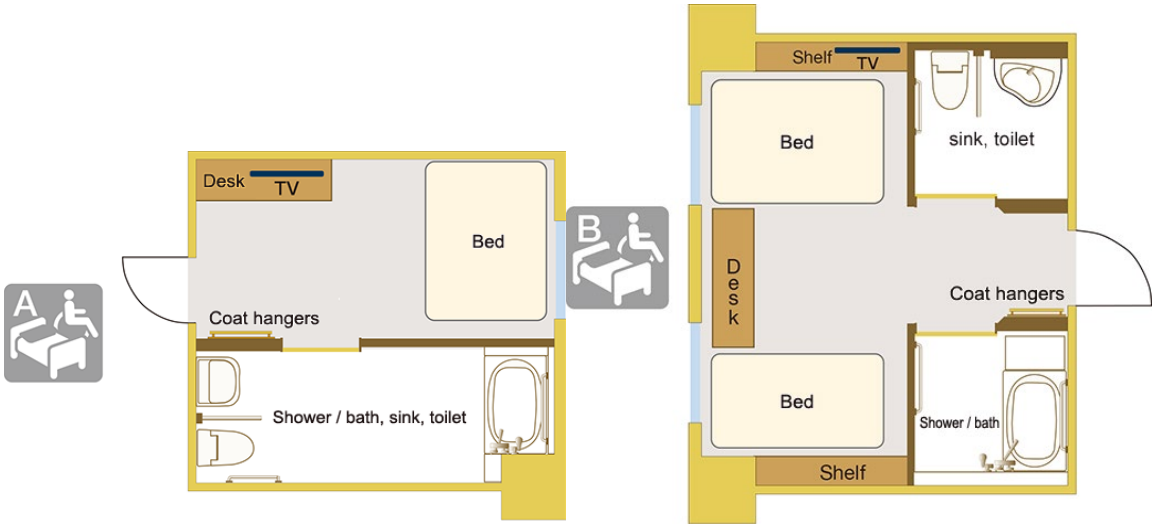

Рис. 2.6. Планування Доступних кімнат готелів [29]

Їх прямим конкурентом можна вважати мережу готелей – Scandic [30]. Їхні готелі мають високий рівень сервісу для людей з інклюзивністю. Отримавши консультації від організацій, що працюють з людьми з особливими потребами у доступі, вони створили чек-лист на 159 пунктів, який називали "Стандартом доступності Scandic." Цей стандарт охоплює всі послуги і продукти та повинен бути обов'язковим для всіх аспектів їхнього готельного бізнесу. Для цього вони проводять постійні тренінги персоналу готелів мережі. Їх концепція "Дизайн для всіх" грає ключову роль в роботі з доступності. Дизайн для всіх означає, що адаптована кімната має бути так само добре спроєктована, як и будь-яка інша

кімната, с розумними рішенням, які майже непомітні, окрім тих, хто справді їх потребує.

Рис. 2.7. Відмінності звичайної та інклюзивної кімнат [30].

Перевагою європейського готельного туризму над українським, перш за все – доступність інформації про наявні інфраструктури та особливості готелів.

2.2 Дослідження функціонально-технологічного процесу в готельних номерах інклюзивного дизайну для інвалідів

У готельному дизайні для людей з інвалідністю, особлива увага приділяється функціонально-технологічному процесу, який забезпечує комфорт та безпеку гостей. Дослідження цього процесу відображає стратегії та інновації, що використовуються для створення інклюзивного середовища.

Перше завдання – адаптація інтер'єру та меблів. Висота меблів, розміщення важливих предметів та вирішення просторових завдань повинні враховувати потреби осіб із руховими обмеженнями. Розглядаються різні аспекти, такі як розмір та розташування ліжка, наявність поручнів, а також досяжність світлових інсталяцій та електроніки.

Друге – технологічні інновації для полегшення щоденного життя. Використання "розумних" систем керування, дистанційних пультів, а також додатків для мобільних пристроїв стає ключовим аспектом. Це дозволяє гостям зручно управляти освітленням, температурою та іншими аспектами номера.

Третє – безпека та аварійна готовність. Процес розробки враховує системи аварійної сигналізації, доступність безпечних зон та маршрутів евакуації. Також

досліджується можливість використання спеціальних датчиків для виявлення небезпек та негайної реакції на них.

Четверте – комунікація та взаємодія. Готельні працівники повинні бути навчені ефективно взаємодіяти з гостями, які мають особливі потреби. Це включає навички спілкування, здатність надавати необхідну допомогу та розуміння чутливості до індивідуальних обмежень.

П'яте – доступність для осіб з різними видами обмежень. Дослідження включає в себе аналіз доступності готельних приміщень для осіб на інвалідних візках, з використанням пандусів, широких дверей та інших зручностей, що роблять готель доступним для всіх категорій гостей.

Шосте – навчання персоналу та гостей. Готелі впроваджують програми навчання для персоналу з питань інклюзивності та взаєморозуміння потреб гостей із різними обмеженнями. Також акцентується на інформуванні гостей про наявність інклюзивних сервісів та можливостей.

Це дослідження розглядає готельне середовище як більше, ніж просто приміщення для проживання. Воно є простором, який має бути відкритим та гостинним для всіх, незалежно від їхніх фізичних можливостей, надаючи гостям з порушеннями опорно-рухового апарату повний комфорт і безпеку протягом всього перебування.

Щонайменше одна спальня та доступна ванна кімната в інклюзивному інтер’єрі повинні бути розташовані на доступному першому поверсі на рівні входу. Під час оздоблення необхідно витримати контраст між поверхнею підлоги та оздобленням за допомогою колірної або контрастної різниці, яка полегшує розпізнавання місця з'єднання поверхонь підлоги та стін. А також слід уникати глянцевих поверхонь. Має бути різниця в кольорі між проступами та підсходинками на сходах та контраст між стільницями та передніми краями або фасадами шаф.

Навколишнє і сфокусоване освітлення має створювати багато світла, продумане і змінне освітлення, з акцентом на освітлення біля входу, на сходах і робоче освітлення [31].

Інклюзивні готельні номери, це не про щось неймовірне, це про адаптацію для кожного. Створення інклюзивного готелю – це важлива відповідальність готельєра, спрямована на те, щоб кожен гість, незалежно від ступеня або характеру їхньої обмеженості, відчував себе ласкаво зустріненим. Для досягнення цієї мети застосовуються "розумні" технології в номерах, які використовують голосові інтерфейси та інші інновації.

Голосові технології:

Голосові технології виявляються дуже корисним інструментом для забезпечення доступності. Це дозволяє гостям керувати світлом, аудіо та викликами віртуального консьєржа голосом. Клімат-контроль - автоматичне регулювання температури та вологості в номері з урахуванням зовнішніх умов, щоб створити комфортне середовище для гостя. Для людей із вадами слуху важливо впроваджувати інші "розумні" технології, такі як розумні дзеркала та інші інновації, спрямовані на полегшення їхнього перебування.

Мобільні додатки:

Можливість замовлення номерного сервісу, прибирання чи інших послуг через мобільний додаток без необхідності контакту з персоналом, а також налаштування зручностей у номері.

Просторість та Відсутність Зайвих Речей:

Створення просторих і безперешкодних кімнат є ключовим для комфортного руху осіб на візках та із порушеннями зору. Важливо уникати перешкод, таких як килими, та створювати максимально простий макет для полегшення навігації. Додатково, враховуючи різноманіття гостей, можна ефективно розміщувати меблі так, щоб створити зони для різних потреб та забезпечити їхню доступність.

Автоматичні двері:

Автоматичні двері забезпечують легкий вхід та вихід, особливо для осіб на візках. Рекомендується використовувати електричний підйомник для важких готельних дверей та встановлювати автоматичні двері в вестибюлі для максимальної доступності. При цьому, можна розглядати інтеграцію інших

технологій, наприклад, системи розпізнавання обличчя для безконтактного входу.

Регульовані ліжка:

Ліжка з регульованою висотою дозволяють забезпечити комфорт для гостей із різними потребами. Наявність документованих розмірів та висоти ліжка важлива для надання інформації гостям та персоналу. Крім того, розглядаючи інтеграцію "розумних" технологій, можна передбачити системи автоматичного відкривання ліжка або підсвітки під ліжком за допомогою голосових команд чи сенсорів.

Душ для інвалідів і поруч злітні поручні:

Просторий душ без перешкод та наявність поручнів полегшують користування ванною для осіб на візках. Встановлення кнопки тривоги ванної також є важливим елементом. Застосування сучасних технологій, наприклад, систем автоматичного контролю води чи температури в душі, також може бути розглянуте для забезпечення безпеки та комфорту.

Дзвінок і світло:

Наявність дзвінка та світла допомагає гостям із вадами слуху та зору розпізнавати візити чи повідомлення. Зовнішній дзвінок та миготливе світло в середині корисні для сповіщення про візит. Можливість налаштовувати інтенсивність світла чи звукові сигнали через мобільні додатки також може бути врахована.

Для людей з порушеннями зору або старшого віку важливо використовувати світло з нейтральною або теплою температурою (3000K–4000K). Тепліші відтінки світла є комфортнішими для очей та зменшують ризик відблисків, що може покращити видимість і орієнтацію в приміщенні. Холодне світло (5000K і вище) може бути менш комфортним і викликати стомлюваність очей, особливо у тривалих періодах використання.

Для людей з обмеженими можливостями важливо забезпечити від 300 до 500 люкс в загальних приміщеннях та більше в критичних зонах, таких як сходи, коридори, і робочі місця, де може знадобитися до 1000 люкс.

Яскравість повинна бути налаштована для зменшення відблисків і покращення контрасту для тих, у кого є проблеми із зором [32].

Розетки та вимикачі:

Розташування розеток на оптимальній висоті забезпечує легкий доступ для всіх гостей. Важливо, щоб розетки були доступні на столах, нічних столиках та в підставках ламп. Розташування розеток на відстані від 45 до 120 см забезпечує легкий доступ для всіх гостей, включаючи тих, хто використовує візки. Ідея полягає в тому, щоб розетки були приблизно на рівні талії, щоб до них легко було дотягнутися. Застосування сучасних технологій, таких як бездротові зарядки чи інтегровані розетки з USB-портами, може зробити користування електронікою ще більш зручним.

Встановлення додаткових електричних розеток біля ліжок та письмового столу для обладнання: чотири розетки з кожного боку для комп'ютерного та електронного обладнання, а також обладнання для особистого користування - будуть зручними для використання маломобільними групами населення.

Вимикачі світла на максимальній висоті 90-115 см над підлогою та термостати на максимальній висоті 120 см. Найкраще підійдуть перемикачі з легким дотиком або перемикачі «hands-free».

Системи зберігання

П'ятдесят відсотків місць для зберігання повинні бути не більше 140 см заввишки. Штанги та полиці шафи з регульованою висотою: забезпечують гнучкість варіантів зберігання. Слід забезпечити нижній рівень зберігання для дітей, низькорослих і сидячих людей. Можливе використання моторизованих шаф, що піднімаються та опускаються, вішалок для одягу з електроприводом [31].

Обладнання люкс-номерів:

Створення доступних не лише стандартних, але й люкс-номерів важливо для задоволення потреб гостей із доглядачами. Розгляд можливості встановлення розумних технологій, таких як автоматизовані системи затемнення чи системи

"розумного" обслуговування, може підвищити комфорт людей з обмеженими можливостями та їхніх доглядачів.

Гнучкість в дизайні:

Гнучкість у влаштуванні меблів дозволяє враховувати потреби різних гостей. Оформлення номерів повинно бути гнучким, дозволяючи легко переміщати чи вилучати елементи для забезпечення комфорту. Застосування модульних меблів чи рухомих перегородок може бути ефективним рішенням для адаптації простору під конкретні потреби гостей.

Системи Безпеки та Контролю:

Відеоспостереження та електронні замки. Використання систем відеоспостереження з можливістю визначення небезпечних ситуацій та автоматичного сповіщення персоналу. Також встановлення електронних замків, які можна керувати за допомогою мобільного додатка для забезпечення безпеки гостей.

Системи Оповіщення та Екстрених Випадків:

Важливим є використання систем аварійного оповіщення для інформування гостей і персоналу про будь-які негаразди чи евакуаційні заходи. Це можуть бути мобільні сповіщення (можливість автоматичного надсилання текстових повідомлень на мобільні телефони гостей з інструкціями щодо дій у випадку екстрених ситуацій), світлові та аудіо сигнали.

Наведені елементи, поєднані в єдину концепцію, сприяють створенню готельних номерів, які відповідають різноманітним потребам і забезпечують максимальну доступність для всіх гостей, створюючи при цьому безпечне та комфортне середовище для усіх [33].

2.3. Інклюзивний туризм як частина бізнесу:

Розвиток доступності інклюзивного туризму стає ключовою складовою сучасного бізнесу в галузі туризму і гостинності. Важливість цього напряму визнається не лише з етичної точки зору, але й як стратегічний крок для успішного функціонування туристичних підприємств.

Залучення фінансових ресурсів:

Для здійснення оптимальної доступності будівель та приміщень громадського користування необхідно знаходити джерела фінансування. Наявність або відсутність фінансових ресурсів є основною перепоною на шляху цього процесу. Тому впровадження цього підходу повинно спрямовуватися, передусім, на максимальну оптимізацію витрат. Стає зрозумілим, що витрати на забезпечення пристосованості приміщень і будівель громадського використання до потреб маломобільних груп населення стають набагато меншими, якщо відповідні характеристики передбачені за проєктом, ніж якщо доводиться добудовувати необхідні адаптаційні елементи у вже збудованих будинках (за приблизними підрахунками, витрати на забезпечення доступності будівлі для маломобільних груп населення складають 1% - 1,5% від загальної суми проєкту, якщо вони передбачаються заздалегідь). У багатьох випадках такі маловитратні заходи, як спорудження пандуса або використання великих написів, вже можуть виявитися багато в чому корисними для людей з особливими потребами. Тим не менше, фактором, що привертає увагу сторін, що фінансують будівництво, може виявитися той факт, що більшість з необхідних заходів принесуть користь не тільки особам з інвалідністю, але і всім користувачам будівлі, створюючи ситуацію своєрідного обопільного виграшу.

Слід зазначити, що для найкращої реалізації подібних проєктів необхідна участь осіб з інвалідністю в процесі проєктування. Тільки самі люди з інвалідністю здатні пояснити проєктувальникам і архітекторам складнощі і свої потреби, з якими їм доводиться стикатися, і таким чином, що саме слід змінити в будівлі і які характеристики та вимоги слід врахувати при проєктуванні і будівництві. Тому для найбільш успішної реалізації процесу забезпечення доступності громадських будівель і приміщень для потреб осіб з інвалідністю важливу роль грає їх активна участь в процесі моніторингу і супроводі планування та будівництва будівлі. Проведення консультацій з людьми з інвалідністю ще на ранніх етапах планування допоможе уникнути дорогої необхідності вносити зміни і коригування в креслярські плани на більш пізніх етапах і забезпечить реальну відповідність проєкту актуальним, а не

надуманим/удаваним потребам людей з інвалідністю, що також може стати свого роду бар’єром. Стратегії та плани щодо реалізації архітектурної пристосованості будівель і приміщень загального використання до потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями повинні розроблятися таким чином, щоб досягти максимальної ефективності в умовах обмежених ресурсів. Боротьба багатьох країн за реальне впровадження, а не тільки проголошення на законодавчому рівні архітектурної адаптованості, показала реальну необхідність дієвих стратегій і планів її реалізації.

У контексті обговорення інклюзивності, яка традиційно розглядається через призму прав людини, найчастіше може виявитися продуктивним розглядати це питання з бізнес-позиції. Зміна перспективи на інклюзивний туризм як на окремий бізнес-сегмент відкриває широкі можливості для залучення нових аудиторій, які, можливо, поки що не розглядали нашу країну як привабливий туристичний напрямок.

Спираючись на статистику, за даними Open Doors Organization, тільки у Сполучених Штатах особи з інвалідністю витратили практично 59 мільярдів доларів на подорожі протягом 2018-2019 років. Ще більше, ніж ці цифри, захоплює потенційна аудиторія інклюзивного туризму в Європейському Союзі, яка налічує понад 80 мільйонів осіб (або 130 мільйонів, якщо враховувати тих, хто подорожує зі супроводом). Зауважимо, що в країнах, таких як Іспанія, туристи з інвалідністю в середньому витрачають на відпустку понад 800 євро, що перевищує витрати мандрівників без інвалідності, оцінені приблизно в 600 євро.

Додатково важливо враховувати, що згідно з даними ООН, понад 46% людей, які перевищують 60 років, стикаються з певними проблемами зі здоров'ям. Отже, ми можемо говорити про значні групи потенційних туристів, яких зараз обходить увага в контексті інклюзивного туризму в нашій країні. Це не тільки етично та соціально важливо, але й з перспективи розвитку бізнесу - це вигідно і перспективно [34].

Дуже важливу роль можуть відігравати дизайнери в країнах так званого «третього» світу, оскільки вони мають перевагу у відсутності знань про помилки, які допустили індустріально розвинуті країни. Використовуючи цю можливість, дизайнери з більшості світу можуть стати прикладом для інших у виправленні помилок.

Основні напрями для дизайнерів у цих країнах можуть включати:

1. Освіта для майбутнього

2. Позитивне мислення користувацьких груп

3. Розширення діапазону зручності використання.

Універсальний дизайн має працювати над збільшення діапазону зручності використання. Універсально спроєктовані продукти й середовища можуть сприяти рівності. Діапазон зручності будь-якого продукту чи послуги збільшується, якщо універсальний дизайн розглядається не лише як доступність. Сегрегація у будь-якій формі — це дискримінація, що означає нерівність та відсутність демократії. Для успіху універсального дизайну важливо мінімізувати кількість спеціалізованих продуктів для окремих груп. Додавання універсальних функцій до звичайних продуктів збільшує їхню зручність і сприяє зближенню різних груп, що є основою здорового суспільства.

Потрібні продукти, які з'єднують людей з різними потребами, незалежно від того, чи є ці відмінності культурними або фізичними. Прикладом такого продукту є проєкт ручного принтера, який можуть використовувати як люди з вадами зору, так і без них. Це принтер, що друкує одночасно шрифтом Брайля і англійською, дозволяючи людям з різними можливостями спілкуватися. Іншим прикладом є рельєфні та ароматизовані листівки, що приносять радість людям з різними можливостями [35].

Окрім вже викладеного можна розглянути ще кілька переваг розвитку інклюзивного туризму, такі як:

По-перше, компанії, які приділяють увагу інклюзивному туризму, отримують позитивні відгуки від суспільства та споживачів, що сприяє підвищенню репутації компанії як соціально відповідальної та сприятливого іміджу на ринку.

По-друге, розробка інклюзивних продуктів та послуг є ключовим аспектом в цьому напрямку. Це передбачає створення новаторських продуктів, які враховують різноманітні потреби та пріоритети гостей. Від турів і екскурсій, призначених для людей із фізичними обмеженнями, до впровадження технологічних рішень для полегшення перебування — це все можливо завдяки інноваціям.

Третій аспект полягає в тісній співпраці з громадськими організаціями, що підтримують права людей із обмеженими можливостями. Це дозволяє розробляти ефективні та збалансовані стратегії для підвищення доступності, а також отримати визнання як соціально відповідального бізнесу.

Економічна вигода — четвертий аспект, оскільки стабільний розвиток інклюзивного туризму призводить до збільшення економічної вигоди для підприємств. Збільшення потенційної аудиторії та розширення ринків сприяють збільшенню прибутку та підвищенню конкурентоспроможності.

Завершуючий аспект — це створення дружнього бізнес-середовища. Розвиток інклюзивного туризму сприяє створенню взаєморозуміння та позитивних відносин в суспільстві між бізнесами та різними соціокультурними групами. Це важливий чинник для побудови довгострокових відносин із споживачами та партнерами.

2.4. Принципи універсального дизайну

На початку своєї історії концепція універсального дизайну страждала від браку усталених критеріїв, які б визначали, що саме робить дизайн найбільш придатним для широкого використання. Натомість про універсальний дизайн найчастіше розповідали через презентацію прикладів, які демонстрували окремі аспекти концепції, без конкретних описів необхідних характеристик (наприклад, Universal Designers and Consultants, 1996).

До написання Принципів універсального дизайну існували лише обмежені критерії доступності, які можна було знайти в кількох американських та міжнародних кодексах і стандартах. Деякі критерії були передбачені

будівельними нормами доступності, наприклад, ті, що містяться в Посібнику з доступності Закону США про права американців з обмеженими можливостями (ADAAG). Інші критерії передбачені стандартами для доступності електронних та інформаційних технологій, таких як Розділ 508 поправок 1998 року до Закону про реабілітацію в США. Інші набори критеріїв юзабіліті (не доступності) були доступні в деяких стандартах Американського національного інституту стандартів (ANSI) та Міжнародної організації зі стандартизації (ISO), але більшість з них (ISO), але більшість з них були досить обмеженими за обсягом. Найзагальніший з них - ISO 13407, «Процеси людино-орієнтованого проєктування інтерактивних систем», визначав процес залучення кінцевих користувачів до процесу проєктування, але не містив вказівок щодо проєктування. ISO 9241, «Ергономічні вимоги до офісної роботи з відео-дисплейними терміналами», включав обговорення принципів діалогу та рекомендації щодо зручності використання. ANSI/HFES 200 «Інженерія людського фактору в інтерфейсах користувача програмного забезпечення» - містить вимоги до дизайну і рекомендації, спрямовані на підвищення доступності, легкості навчання і простоти використання програмного забезпечення, але апаратне забезпечення не розглядалося окремо.

Як правило, якщо питання доступності взагалі розглядалося, то ці стандарти передбачали лише мінімальні вимоги для пристосування до людей з інвалідністю (базова доступність) і суттєво не відповідали ідеальним умовам (як хороша доступність, так і зручність у використанні). Обмеження таких нормативних стандартів обговорюються в Розділі 6 «Кодекси та стандарти доступності США: Виклики для універсального дизайну». Про це йдеться у Розділі 7 «Закон про доступ і доступність: Тлумачення в судах США», такі стандарти, як ADA, також застосовуються лише до обмеженого набору конкретних продуктів і середовищ.

Потрібні були керівні принципи, які б сформулювали повний спектр критеріїв для досягнення універсального дизайну для всіх типів виробів, а також роз'яснили, як концепція універсального дизайну може стосуватися конкретних виробів, що перебувають на стадії розробки, і запропонували, як можна

максимізувати зручність використання цих виробів. максимізувати їхню зручність у використанні.

З 1994 по 1997 рік Центр універсального дизайну проводив дослідницький та демонстраційний проєкт, який фінансувався Національним інститутом з питань інвалідності та реабілітації (NIDRR) Міністерства освіти США.

Національного інституту досліджень інвалідності та реабілітації (NIDRR) Міністерства освіти США. Проєкт називався «Дослідження для подальшого розвитку універсального дизайну» (номер проєкту H133A40006). Одним із заходів проєкту було розробка набору керівних принципів універсального дизайну. В результаті були розроблені наступні Принципи універсального дизайну (Рис 2.8) [35].

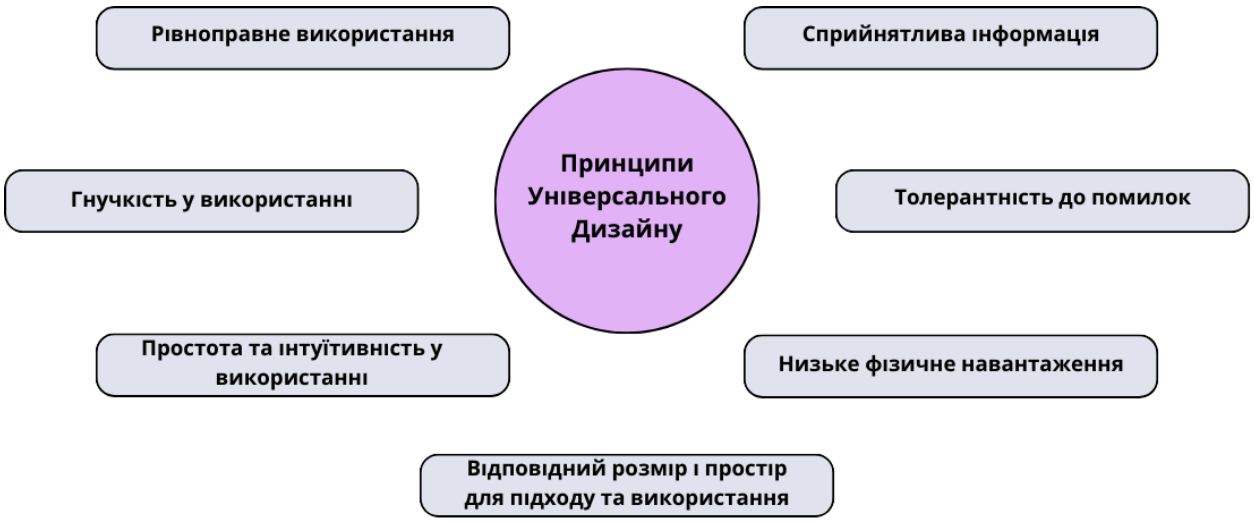

Рис. 2.8. Принципи універсального дизайну згідно з визначенням Університету Буффало, Нью-Йорк [36].

Таблиця 2.1 Принципи універсального дизайну, версія 2.0, Ролі, штат Північна Кароліна: Центр універсального дизайну, Університет штату Північна Кароліна, 1997. Упорядковано прихильниками універсального дизайну в алфавітному порядку: Бетті Роуз Коннелл, Майк Джонс, Рон Мейс, Джим Мюллер, Абір Маллік, Елейн Острофф, Джон Сенфорд, Ед Стайнфельд, Моллі Сторі та Грегг Вандерхайден Коледжі дизайну Університету штату Північна Кароліна. Центр універсального дизайну [37], [35].

ПРИНЦИП ПЕРШИЙ: Справедливе використання	ПРИНЦИП ДРУГИЙ: Гнучкість у використанні	ПРИНЦИП ТРЕТІЙ: Просте та інтуїтивне використання	ПРИНЦИП ЧЕТВЕРТИЙ: Сприйнятна інформація
Дизайн є корисним і продаваним для людей з різними здібностями.	Дизайн пристосований до широкого спектру індивідуальних уподобань і здібностей.	Використання дизайну легко зрозуміти, незалежно від досвіду, знань, мовних навичок або поточного рівня концентрації користувача.	Дизайн ефективно передає необхідну інформацію користувачеві, незалежно від умов навколишнього середовища чи сенсорних здібностей користувача.
1a. Забезпечте однакові засоби використання для всіх користувачів: ідентичні, коли це можливо; еквівалентні, коли це неможливо. 1b. Уникайте сегрегації або стигматизації будь-яких користувачів. 1c. Положення про конфіденційність, безпеку та захист повинні бути однаково	2a. Забезпечити вибір методів використання. 2b. Забезпечити доступ та використання правою чи лівою рукою. 2c. Сприяти точності та акуратності користувача. 2d. Забезпечити адаптивність до темпу користувача.	3a. Усуньте непотрібну складність. 3b. Відповідайте очікуванням та інтуїції користувача. 3c. Пристосовуватися до широкого діапазону грамотності та мовних навичок. 3d. Розташовувати інформацію відповідно до її важливості. 3e. Надавати ефективні підказки та зворотній зв'язок під час та після	4a. Використовуйте різні режими (візуальний, вербальний, тактильний) для надлишкового представлення важливої інформації. 4b. Забезпечити адекватний контраст між основною інформацією та її оточенням. 4c. Максимізувати «розбірливість» основної інформації. 4d. Диференціюйте елементи так, щоб їх можна було описати (тобто, щоб було легко

доступними для всіх користувачів. 1d. Зробіть дизайн привабливим для всіх користувачів.		виконання завдання.	давати інструкції чи вказівки). 4e. Забезпечити сумісність з різноманітними техніками чи пристроями, які використовують люди з сенсорними обмеженнями.
ПРИНЦИП П'ЯТИЙ: Толерантність до помилок	ПРИНЦИП ШОСТИЙ: Низькі фізичні зусилля	ПРИНЦИП СЬОМИЙ: Розмір і простір для підходу та використання	
Дизайн зводить до мінімуму небезпеки та негативні наслідки випадкових або ненавмисних дій.	Дизайн можна використовувати ефективно, комфортно і з мінімальною втомою.	Належний розмір і простір для підходу, досяжності, маніпуляцій і використання, незалежно від розміру тіла, постави чи мобільності користувача.	
5a. Розташовуйте елементи так, щоб мінімізувати небезпеки та помилки: найбільш використовувані елементи, найбільш доступні; небезпечні	6a. Дозвольте користувачеві підтримувати нейтральне положення тіла. 6b. Використовуйте розумні робочі зусилля. 6c. Мінімізуйте повторювані дії.	7a. Забезпечити чітку видимість важливих елементів для будь-якого користувача, який сидить або стоїть. 7b. Зробіть доступ до всіх компонентів зручним для будь-якого користувача,	

елементи усунуті, ізольовані або екрановані. 5b. Надайте попередження про небезпеки та помилки. 5c. Надайте функції захисту від збоїв. 5d. Не допускати несвідомих дій у завданнях, які вимагають пильності.	6d. Мінімізуйте тривалі фізичні зусилля.	який сидить або стоїть. 7c. Пристосовуватися до різних розмірів рук та руків'я. 7d. Забезпечити достатній простір для використання допоміжних пристроїв або особистої допомоги.	

Хоча проблеми з фінансуванням призвели до того, що Центр універсального дизайну більше не працює, сім принципів універсального дизайну продовжують впливати на дизайн архітектури, освіти, технологій тощо. Крім того, хоча сім принципів універсального дизайну не були створені з урахуванням особливостей класу композиції, вони були адаптовані письменницькими програмами, викладачами композиції та активістами з питань інвалідності для створення доступного навчального середовища, як його іноді називають, в рамках руху: Універсальний дизайн для навчання (UDL) або Універсальний дизайн для викладання (UDI). Що дає змогу розповсюджувати універсальний дизайн у якості наукової дисципліни [38].

2.5. Дослідження існуючої нормативної бази проєктування та обладнання будівель та приміщень інклюзивного дизайну

Інклюзивний, або безбар'єрний дизайн спирається на значну міжнародну нормативну базу, яка розширюється та вдосконалюється. При проєктуванні інклюзивних споруд в Україні, вкрай важливо враховувати нормативну базу, що

існує в Україні та зважати на закордонні норми проєктування. Це включає в себе перегляд та аналіз відповідних законів, правил і регулятивних актів, які регулюють цей процес. Врахування цих норм та стандартів є важливим для забезпечення доступності та комфорту для всіх людей, незалежно від їх фізичних обмежень.

Особливо це стосується людей з обмеженими можливостями, які можуть виникнути внаслідок похилого віку, хвороби або травми. Нормативна база в цьому контексті має на меті забезпечити, що будь-яка нова інфраструктура, будь то громадські будівлі, освітні установи, медичні центри або рекреаційні зони, враховують потреби кожного члена суспільства.

Також важливо наголосити, що нормативна база при проєктуванні інклюзивних споруд не лише відноситься до фізичних параметрів будівлі, але й до інтеграції необхідних технологій та сервісів для полегшення доступу та використання цих споруд. Це може охоплювати все, від доступності для інвалідних візків до встановлення спеціального освітлення або звукових систем для людей з вадами зору або слуху.

Крім того, нормативна база при проєктуванні інклюзивних споруд розглядає також питання доступності транспорту, розташування об'єктів у місті, доступності санітарних засобів та інших необхідних засобів. Все це має на меті забезпечити, що кожна особа, незалежно від її обмежень, має можливість повноцінно використовувати та насолоджуватися всіма зручностями, які надає сучасне суспільство.

Українське законодавство визначає важливість інклюзії та доступності в українському суспільстві через конкретні вимоги. Закон вимагає від підприємств, установ та організацій створювати умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю до об’єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу. Це означає, що всі нові об'єкти повинні бути пристосовані для використання особами з інвалідністю, а існуючі об'єкти повинні бути модернізовані відповідно. Ця

вимога поширюється не тільки на громадські і цивільні будівлі, але і на облаштування, транспортну інфраструктуру і сервісні дороги.

Важливо підкреслити, що закон вимагає врахувати думку громадських об'єднань осіб з інвалідністю при плануванні і забудові населених пунктів, формуванні мікрорайонів, проєктуванні, будівництві і реконструкції цих об'єктів.

Існує також вимога, що якщо об'єкт неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, закон передбачає його розумне пристосування. Це означає, що кроки до пристосування мають бути зроблені в міру можливості, за погодженням із громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю, і мають враховувати принципи універсального дизайну.

Універсальний дизайн будівель і споруд — це дизайн, максимально придатний для використання усіма категоріями населення без необхідності додаткової адаптації. Фінансування заходів пристосування закон покладає на власників (балансоутримувачів) об’єктів або орендарів згідно із договором оренди. Зі свого боку державні будівельні норми «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення ДБН В.2.2.-40:2018» встановлюють обов’язкові вимоги технічного характеру до об’єкта нормування у будівництві, тобто конкретні технічні вимоги до будівлі, дотримання яких робить останню інклюзивною. До того ж окремі спеціалізовані вимоги щодо інклюзивності містять також державні будівельні норми для окремих видів будівель і споруд, наприклад, ДБН В.2.2–4:2018 «Заклади дошкільної освіти» та ДБН В.2.2–3:2018 «Заклади освіти» [39].

Питання про інклюзивність також висвітлюється у Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» 2011 року, розділ 1ий, з доповненням до Закону у 2020 році, що засоби безперешкодного доступу до об’єктів - інженерно-технічні, функціональні частини (елементи, конструкції) будинків, споруд будь-якого призначення, що відповідають нормативним вимогам щодо забезпечення доступності і безпеки об’єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема пандуси, підйомники та платформи для осіб з

інвалідністю, звукові системи тощо. А також у Законі України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» 2006 року[40], [41], [42].

«Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення ДБН В.2.2.-40:2018» - прийшли на зміну ДБН В.2.2-17:2006 “Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення”. За їх допомогою було надано більш детальну інформацію про те, яким має бути розумний дизайн. Для створення безбар’єрного простору для всіх категорій людей з інвалідністю: з порушеннями опорно-рухового апарату, зору, слуху, розумової діяльності та інших маломобільних груп: людей похилого віку, вагітних жінок, батьків з дітьми та інших. У передмові до нормативів було зазначено, що 90% всіх збудованих пандусів є неправильно облаштованими, а переважна кількість людей взагалі не знають, що таке тактильна плитка. ДБН 2018 року окрім теоретичної інформації (про облаштування пандусів, спеціальних підйомників та інших засобів доступності для людей з порушеннями опорно-рухового апарату; тактильної підлогової плитки, інформаційних таблиць та позначень шрифтом Брайля, інших візуальних елементів і аудіопокажчиків для людей з порушеннями зору; дублювання важливої звукової інформації текстами, організації сурдоперекладу, використання систем звукопідсилення для людей з порушеннями слуху) містять також зображення з поясненнями.

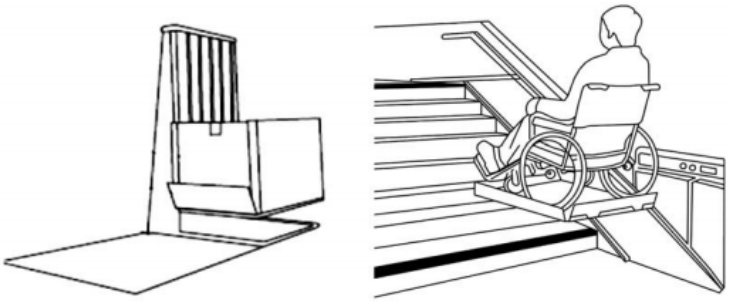

Рисунок 4 – Приклад обладнання сходів підйомником різного переміщення

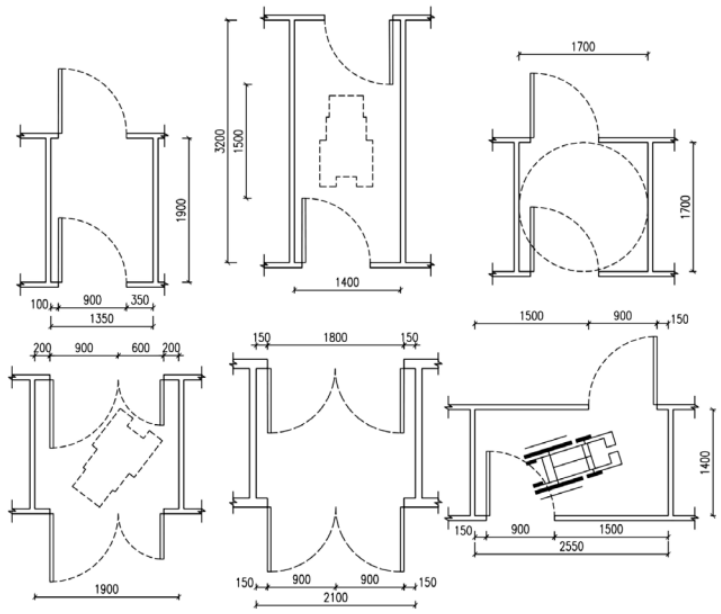

Рисунок 7 – Розміри вхідних тамбурів

Рис. 1.6, 1.7 Візуальні приклади з ДБН В.2.2.-40:2018

За Загальними положеннями ДБН В.2.2.-40:2018:

Доступність для МГН повинна забезпечуватися на кілька способів. По-перше, фізична можливість і зручність потрапляння та пересування об'єктом і прилеглою територією, отриманням послуг. По-друге, фізична безпека при потраплянні на об'єкт та пересуванні в ньому , прилеглою територією, отриманням послуг. Наостанок, можливість вільного отримання інформації про об'єкт та послуги, що надаються; вільної навігації (орієнтування) по об'єкту та прилеглою територією.

При проєктуванні будівництві нових та реконструкції, реставрації, капітальному ремонті та технічному переоснащенні існуючих житлових та громадських будівель і споруд повинні бути забезпечені ряд важливих аспектів. Це доступність місць цільового відвідування і безперешкодність переміщення всередині будівель і споруд усіх користувачів, зокрема МГН, безпека шляхів руху (у тому числі евакуаційних), а також місць проживання, обслуговування і прикладення праці усіх користувачів, в тому числі МГН, і своєчасне отримання МГН повноцінної і якісної інформації.

Проєктні рішення об'єктів повинні виконуватися таким чином, щоб об'єкти, що проєктуються, були однаково доступними для усіх груп населення, в тому

числі МГН. При цьому проєктні рішення не повинні обмежувати умови життєдіяльності інших груп населення, а також ефективність експлуатації будівель. З цією метою елементи будівель і споруд мають бути універсальними для використання усіма групами населення.

При проєктуванні, будівництві нових та реконструкції, реставрації, капітальному ремонті та переоснащенні існуючих житлових та громадських будівель і споруд повинні виконуватися вимоги чинних нормативних документів: ДБН Б.2.2-12, ДБН В. 1.1-7, ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-24, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26, ДБН В.2.2-28, ДБН В.3.2-1, ДБН В.3.2-2, ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5.

Також згідно з ДБН В.2.2.-40:2018, вимоги до приміщень включають:

- Ширина дверей та коридорів: Мінімальна ширина дверей повинна бути не менше 0.9 метра, забезпечуючи вільний доступ для інвалідних візків. Коридори повинні мати ширину не менше 1.2 метра, щоб бути безперешкодними.
- Сходи та ліфти: Сходи повинні мати поручні та відповідне позначення для забезпечення безпеки інвалідам. Ліфти повинні встановлюватися там, де це необхідно, для забезпечення доступу на різні рівні.
- Санвузли: Санвузли повинні бути адаптовані, включаючи встановлення універсальних унітазів та підйомників, для зручного використання особами з обмеженими можливостями.
- Елементи меблів: Висота меблів та їх розміщення повинні відповідати стандартам, забезпечуючи доступність для користувачів, включаючи інвалідні візки.
- Оздоблення та позначення: Використання контрастних кольорів та позначень спрямоване на полегшення орієнтації для осіб з обмеженими можливостями.

- Системи освітлення: Освітлення повинно відповідати встановленим стандартам якості та рівномірно освітлювати приміщення, враховуючи потреби людей із різними вадами зору.
- Безпека та евакуація: Передбачення безпечних евакуаційних шляхів та інших заходів для безпеки осіб з обмеженими можливостями.
- Доступ до послуг: Забезпечення рівного доступу до всіх послуг для всіх гостей, включаючи осіб із інвалідністю.

За Загальними вимогами до використання ДСТУ 4269:2003 Вхід до будівлі готелю має бути пристосований до потреб інвалідів та інших маломобільних груп населення, місце служби приймання повинно бути спеціальним для обслуговування особи, що рухається на візку. Готелі всіх категорій повинні мати щонайменше один номер, пристосований до потреб інвалідів. Загальна частина готелю має бути облаштована принаймні одним туалетом зі зручностями для інвалідів. Громадські приміщення, такі як вестибюль, холи, приміщення для харчування тощо, мусять мати місця, для особи, що рухається на візку [43].

Створення реального безбар'єрного простору для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп є однією із першочергових вимог у зв'язку з ратифікацією 16.12.2009 Конвенції ООН про права людей з інвалідністю та Угоди про Асоціацію з ЄС [44].

Розроблена ООН Конвенція про права інвалідів за три роки переговорів, створена, щоб заохочувати, захищати та забезпечувати повне та рівне користування всіма правами людини для людей з інвалідністю. Вона тлумачить існуючі права, а не створює нові. Конвенція визначає загальні принципи для виміру та контролю дотримання прав. Комітет ООН з прав людей з інвалідністю має забезпечити практику цих принципів.

Такі тлумачення сприяють уточненню ключових аспектів дотримання цих прав у контексті людей з інвалідністю. Проте, неможливо наперед надати відповіді на всі конкретні ситуації, щодо дій держави або законності втручання в права особи з інвалідністю. Це має забезпечити практика Комітету ООН з прав людей з інвалідністю. Конвенція визначає загальні принципи, викладені у

статтях 3 та 4, які слугують керівництвом для виміру кожного права і контролю їх дотриманням.

Як міжнародний договір, що стосується прав людини, Конвенція має свій власний «каталог прав». Цей каталог становить основу для визначення та застосування прав особи з інвалідністю в різних ситуаціях. Він включає не тільки основні права, такі як право на життя, свободу та безпеку людини, але й більш специфічні права, такі як право на працю, освіту та участь в культурному житті. Конвенція також визнає специфіку дотримання прав людей з інвалідністю, враховуючи індивідуальні потреби та обставини. Вона підкреслює важливість доступності, рівності перед законом, недискримінації та поваги до різноманітності людського життя [45].

Певно найновішим розпорядженням, що включає в себе створення універсального дизайну є ініціатива Олени Зеленської «Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року». Дана стратегія має на меті створення безперешкодного середовища для всіх груп населення, забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими шляхом інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної та громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності до всіх сфер державної політики [46].

Висновки до Розділу ІІ.

Глобалізація та зростаючий інтерес до інклюзивного дизайну підвищують увагу до доступності приміщень для людей з обмеженнями. В Україні, зростаюча кількість людей з інвалідністю потребує створення та покращення інклюзивної інфраструктури.

Зарубіжний досвід інклюзивного дизайну в готелях є більш широким та ретельним. Орієнтуючись на джерела можна казати про більш глибоке вивчення питання інклюзивності та універсального дизайну закордоном, та вдале використання цих знань під час проєктування.

У готельному дизайні для людей з інвалідністю важливо враховувати функціонально-технологічний процес для забезпечення комфорту та безпеки. Ключові аспекти включають адаптацію меблів, використання "розумних" технологій, забезпечення безпеки, доступність для осіб з обмеженнями, навчання персоналу, а також створення просторих і безперешкодних кімнат.

Розвиток інклюзивного туризму є важливим аспектом сучасного бізнесу, що сприяє залученню нових аудиторій. Успішні приклади інклюзивного дизайну демонструють, як архітектура може відповідати потребам різних груп. Важливо враховувати, що інклюзивність не лише етично, а й економічно вигідна, оскільки залучає більше клієнтів і підвищує репутацію компаній.

Інклюзивний дизайн в Україні спирається на міжнародні норми, які забезпечують доступність для осіб з інвалідністю. Нормативна база охоплює закони, що зобов’язують враховувати потреби людей із обмеженими можливостями при проектуванні нових об'єктів.

Концепція універсального дизайну виникла з необхідності визначення критеріїв, які забезпечують доступність та зручність для всіх. Принципи універсального дизайну важливі для забезпечення доступності та комфорту у різних середовищах, зокрема в готельному бізнесі.

РОЗДІЛ ІІІ ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ В ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ ТА ОБЛАДНАННЯ ГОТЕЛЬНІХ НОМЕРІВ

3.1. Чинники впливу на інклюзивний дизайн готельних номерів

Чинники впливу на процес проектування інтер'єрів готельних номерів для людей з інвалідністю є різноманітними та охоплюють як фізичні, так і соціально-економічні аспекти. Ось ключові з них:

1. Фізичні обмеження користувачів

Інклюзивний дизайн передбачає врахування різноманітних форм інвалідності, кожна з яких вимагає особливих рішень.

- Рухові обмеження: Гості з обмеженими можливостями руху потребують доступних шляхів пересування, таких як ширші дверні отвори, відсутність порогів, а також простору для маневрування інвалідними візками. Важливими є розташування меблів та обладнання на такій висоті, щоб ними могли користуватися люди, які сидять.
- Зорові порушення: Для людей зі слабким зором важливо забезпечити контрастність кольорів, доступність тактильних елементів (наприклад, тактильні індикатори на вимикачах, поручнях), та чітке освітлення. Варто також впроваджувати системи звукових сигналів для орієнтації в просторі.
- Слухові порушення: Люди з вадами слуху можуть потребувати спеціальних візуальних сигналів або підсилювачів звуку (наприклад, світлові індикатори пожежної сигналізації, телефонів, дзвінків до дверей).
- Ментальні та когнітивні обмеження: Гості з порушеннями когнітивних функцій можуть потребувати спрощених елементів управління освітленням, опаленням, медіа системами тощо. Простота і логічність інтер’єру допомагають уникати непорозумінь і полегшують користування простором.

2. Ергономічні вимоги

Ергономіка відіграє ключову роль у створенні зручного простору для всіх користувачів, зокрема для людей з інвалідністю. Це включає:

- Висота та розташування обладнання: Наприклад, вимикачі світла повинні бути розташовані на висоті, доступній для людини, яка сидить у візку. Це ж стосується і висоти столів, ліжок, умивальників та інших елементів меблів.

- Місця для сидіння та відпочинку: Меблі повинні бути зручними для всіх категорій користувачів. Наприклад, крісла та ліжка можуть мати регульовану висоту або додаткову підтримку для спини.

- Організація простору: Простір повинен забезпечувати безперешкодний доступ до кожного елемента кімнати, що дає змогу людям з обмеженими можливостями рухатися вільно та з комфортом.

3. Безпека

Безпека є одним з найважливіших чинників під час проектування готельних номерів для людей з інвалідністю. До важливих аспектів належать:

- Евакуація та доступ до рятувальних засобів: Приміщення повинні бути облаштовані так, щоб люди з обмеженими можливостями могли швидко евакуюватися або знайти укриття у випадку надзвичайної ситуації. Важливо, щоб евакуаційні маршрути були доступними і чітко маркованими.

- Системи сигналізації: Пожежні сигналізації та інші попереджувальні системи повинні бути адаптовані для людей з порушеннями зору або слуху (світлові та звукові індикатори, тактильні попередження).

- Наявність поручнів та бар'єрів безпеки: Поручні в місцях підвищеного ризику (у ванних кімнатах, коридорах) дозволяють людям з інвалідністю безпечно пересуватися та користуватися необхідними функціями приміщення.

Критерії «безпеки для всіх» відображені в основних принципах універсального дизайну. А саме: дизайн мінімізує можливість виникнення ризиків і негативних наслідків, що можуть виникнути внаслідок випадкових або ненавмисних дій користувачів; дизайн забезпечує ефективне та комфортне використання предметів і засобів з мінімальними фізичними зусиллями і навантаженням, що сприяє зменшенню стомлюваності користувачів [47].

4. Комфорт та естетика

Інклюзивний дизайн має на меті не лише забезпечення функціональності простору, але й створення приємного та комфортного середовища для всіх користувачів. Це включає:

- Комфортне освітлення: Регульовані джерела освітлення допомагають людям з різними потребами контролювати рівень світла в кімнаті. Також важливо забезпечити достатню кількість природного освітлення.

- Контроль температури: Гості повинні мати можливість легко контролювати температуру в номері через доступні терморегулятори.

- Декоративні елементи: Естетично привабливі інтер'єри повинні бути доступними без компромісів з точки зору функціональності. Важливо використовувати контрастні кольори для полегшення орієнтації в просторі для людей з обмеженим зором.

5. Технології та інновації

Впровадження новітніх технологій може суттєво покращити доступність і комфорт у готельних номерах для людей з інвалідністю:

- Смарт-системи управління: Використання технологій для управління освітленням, температурами, медіа системами через голосові команди або спеціальні мобільні додатки дозволяє людям з обмеженими можливостями легше взаємодіяти з середовищем.

- Автоматизовані двері та вікна: Встановлення автоматичних дверей та вікон допомагає людям з руховими обмеженнями легше керувати простором.

- Адаптація звукових та відео систем: Використання інноваційних пристроїв, таких як візуальні системи для людей з вадами слуху, або звукові підказки для людей зі зоровими порушеннями, суттєво підвищує рівень доступності.

6. Соціальні та економічні чинники

Важливо також враховувати соціально-економічні фактори, що можуть вплинути на доступність готелів для людей з інвалідністю:

- Фінансові можливості: Створення доступних інтер'єрів може бути дорогим для готельних операторів. Важливо враховувати баланс між витратами на реалізацію інклюзивних рішень і їх економічною вигодою.

- Соціальна інтеграція: Інклюзивний дизайн не тільки покращує життя людей з інвалідністю, але й сприяє їхній соціальній інтеграції. Готелі, що впроваджують такі рішення, демонструють свою прихильність до рівних можливостей і можуть залучати ширше коло клієнтів.

Ці чинники впливу є критично важливими для забезпечення успішного проектування інтер'єрів готельних номерів, що відповідають потребам людей з інвалідністю.

Етапи інклюзивного прийняття рішень:

1. Забезпечити доступ до необхідної інформації з усіх можливих джерел. Включити всіх осіб, на яких впливатиме рішення, зокрема тих, хто користуватиметься результатами або вигодами; працівників, що впроваджуватимуть рішення; а також тих, хто фінансуватиме процес.

2. Стимулювати проведення як загальних, так і спеціалізованих обговорень.

3. Домогтися досягнення згоди серед усіх учасників.

4. Окреслити основні цілі та механізми відстеження й оцінювання досягнутих результатів.

5. Відкрито оголосити ухвалене рішення.

6. Уникати змін у рішенні, за винятком випадків, коли є критично важлива нова інформація або обґрунтовані потреби в коригуванні.

7. Регулярно здійснювати моніторинг і оцінку, детально аналізувати отримані дані перед ухваленням подальших рішень.

Причина важливості отримання різноманітної інформації та залучення людей з інвалідністю для кращого розуміння проблем полягає в тому, що це дозволяє прийняти більш якісне рішення. Коли перед ухваленням рішення враховуються аргументи всіх залучених сторін і розглядається інформація з різних джерел, кінцевий результат, навіть якщо він не повністю відповідає поглядам усіх учасників, зазвичай сприймається позитивно.

Важливо починати збирати різні думки на ранніх етапах процесу прийняття рішень, щоб їх можна було ефективно використати. Затягування в цьому процесі може призвести до втрати актуальності інформації, оскільки з часом її цінність

знижується. Тому варто розглянути всі пропозиції ще до того, як остаточно сформовані ідеї.

Слід пам'ятати, що просити людей висловлювати свої думки, а потім ігнорувати їх — це не сприяє покращенню якості рішення та не зміцнює підтримку. Якщо зібрана зворотна інформація не призводить до змін у рішенні, це може свідчити про те, що були потрібні не стільки пропозиції, скільки формальне схвалення.

Необхідно враховувати також протилежні та критичні думки. Навіть незвичні або спірні підходи не варто відкидати відразу, оскільки вони можуть виявитися правильними або новаторськими і зрештою привести до ефективного рішення. Навіть якщо здається, що альтернативний підхід є помилковим, його варто ретельно обміркувати, щоб зберегти принцип залучення всіх зацікавлених сторін.

Також потрібно розуміти, що залучення різних думок і пропозицій може затягнути процес ухвалення рішення, оскільки можна почути аргумент: "Ми ще не прийняли рішення, оскільки чекаємо на думки всіх зацікавлених осіб." Однак відступати від принципу залучення не варто, важливо лише оптимізувати цей процес у часі [48].

3.2 Готельні послуги та дизайн

Готельні послуги охоплюють широкий спектр можливостей, що спрямовані на забезпечення комфортного перебування гостей і задоволення їхніх потреб. Основна послуга — це надання проживання, що включає номери різних категорій у різних типах готелів в залежності від їх специфіки [49].

Рис. 3.1 Готельні послуги за Кашинської О.Є. [50]

Структура надання інклюзивних послуг у готелях охоплює кілька ключових етапів, що враховують сучасні тенденції соціалізації та потреби людей з інвалідністю:

1. Планування та проектування приміщень. Архітектура готелю повинна передбачати безперешкодний доступ для осіб з обмеженими можливостями. Це означає, що всі простори, такі як вестибюлі, ліфти, коридори, номери, мають бути облаштовані так, щоб люди з інвалідністю могли вільно пересуватися без жодних бар'єрів.

2. Процес реєстрації та прийому. Для забезпечення комфорту гостей з інвалідністю необхідно організувати спеціальні зони реєстрації, де персонал може надати підтримку, наприклад, допомогти з підйомом на ліфт або

орієнтацією у готелі. Ці зони повинні бути легко доступними та зручними, наприклад, мати спеціально розроблені стійки для спрощеного оформлення документів. Також важливо передбачити навігаційні засоби, щоб гості могли без проблем знайти необхідні місця, як-от номери, ліфти чи ресторани. Персонал повинен мати підготовку з використання спеціальних пристроїв, таких як підйомники або мобільні пандуси, а також вміння спілкуватися та допомагати гостям з інвалідністю.

3. Номери та зручності. Готель повинен мати номери, які відповідають потребам гостей з інвалідністю. Такі номери обладнані зниженими бордюрами у ванних кімнатах, розширеними дверима для візків, поручнями та антиковзними покриттями для безпеки, а також адаптованими меблями, як-от низькі ліжка та спеціальні сидіння.

4. Інноваційні технології. Використання сучасних технологій, таких як автоматичні двері, інтерактивні системи навігації, світлові та звукові індикатори, підвищує комфорт та безпеку пересування і перебування гостей з інвалідністю.

5. Навчання персоналу. Весь персонал готелю повинен пройти тренінги з обслуговування людей з інвалідністю. Навчання охоплює навички комунікації, допомогу з пересуванням та роботу з адаптованим обладнанням.

6. Система підтримки та відгуків. Готель має впровадити систему, де гості з інвалідністю можуть звертатися за допомогою та надавати відгуки щодо отриманих послуг. Це сприяє впровадженню інклюзивних практик і підвищенню якості обслуговування, адаптованої до потреб різних категорій гостей [51].

Комфорт внутрішнього простору готелю є важливим фактором, який впливає на задоволення та загальний досвід гостей під час перебування. Він формується за рахунок трьох ключових аспектів: функціонального, естетичного та екологічного.

Функціональний комфорт охоплює всі практичні елементи, які забезпечують зручність і безпеку під час користування приміщеннями готелю. Це включає в себе правильну організацію простору, доступність усіх необхідних функцій і обладнання. Гості повинні мати можливість легко пересуватися,

комфортно зберігати особисті речі, використовувати зручності для особистої гігієни, відпочинку та роботи. До важливих функціональних складових належить також забезпечення безпеки, як фізичної, так і особистої, зокрема наявність безбар'єрного доступу, захист від зовнішніх загроз та можливість швидкого евакуації у випадку надзвичайної ситуації.

Ефективне функціональне зонування допомагає створити простори, що відповідають різним потребам гостей, від зон для відпочинку до місць для роботи. Це дозволяє готелю надати гостям все необхідне для комфортного перебування, враховуючи специфіку їхніх потреб і побажань.

Естетичний комфорт стосується того, як сприймається простір з візуальної точки зору, його гармонії та атмосфери. Правильне колірне рішення, підбір декоративних елементів, ергономічне розміщення меблів і предметів інтер'єру можуть суттєво вплинути на настрій гостей та створити атмосферу спокою, затишку або, навпаки, стимулювати до активної діяльності. Композиція простору і його оформлення мають створювати позитивний візуальний досвід, який відповідатиме очікуванням гостей від сучасного готелю.

До естетичних аспектів також належить належна увага до деталей: вибір відповідного освітлення, використання природних матеріалів, гармонійне поєднання кольорів та текстур. Це все підвищує емоційний комфорт і сприяє створенню відчуття розкоші або затишку, що є важливою складовою гостинності.

Екологічний комфорт відіграє ключову роль у створенні здорового середовища для перебування. Він включає регулювання кліматичних умов у приміщенні, забезпечення правильного рівня вологості, оптимальної температури, якісної вентиляції та контролю за рівнем шуму. Гості, що перебувають у приміщенні з належним рівнем природного освітлення та правильним температурним режимом, відчувають себе більш комфортно, що покращує їхній загальний досвід перебування у готелі.

Також важливою складовою екологічного комфорту є підтримання гігієнічності простору, врахування заходів для зменшення шуму та вібрацій, що може виникати через технічне обладнання або зовнішні фактори. Створення

сприятливого мікроклімату є невід'ємною частиною турботи про гостей, адже комфортне середовище позитивно впливає на їхнє здоров'я та самопочуття.

Рис. 3.2 Комфорт внутрішнього простору готелю за Кашинської О.Є. [50]

3.3 Вплив дизайну та класифікацію готелів

Одним із головних аспектів сфери туризму є вирішення питань, пов'язаних із наданням місць для проживання туристів. На сьогоднішній день глобальна мережа готелів може задовольнити будь-які вимоги й уподобання. Місця для розміщення туристів - це будь-які споруди чи зони, де туристи можуть знайти місце для ночівлі час від часу або регулярно.

Фактори впливу	Місце розташування; Сезонність; Зазначений рівень комфорту (класність); Призначення;

Рис. 3.3. Чинники, що впливають на асортимент послуг і організацію їх надання в готелі.

Готель — це будівля або комплекс будівель зі складним технологічним процесом, що функціонує цілодобово і забезпечує клієнтам номери або місця в номерах. Готелі надають додаткові послуги для комфортного й безпечного перебування. Сучасні готелі часто використовують частину своїх площ під офіси та тимчасові представництва компаній. Вони обслуговують різні категорії клієнтів.

Окрім надання послуг, важливу роль у формуванні позитивного досвіду клієнтів відіграє дизайн інтер'єру. Сучасні готелі прагнуть створити затишну та естетично привабливу атмосферу, де стиль гармонійно поєднується з функціональністю. Вибір матеріалів, кольорова гама, освітлення та меблювання спрямовані на те, щоб забезпечити гостям відчуття комфорту і релаксації. Наприклад, використання природних елементів у біофілічному дизайні сприяє створенню заспокійливої атмосфери, яка сприятливо впливає на відпочинок і продуктивність.

Кількість та якість послуг значно різниться між готелями різних типів. Це пов'язано, головним чином, з потребами споживачів цього сегменту ринку та їхньою платоспроможністю. Наприклад, бізнес-готелі повинні розташовуватися поблизу адміністративних, громадських та промислових центрів. Основними додатковими послугами, що надаються деякими готелями, є послуги зв'язку (телефон, факс, чайові), фінансова підтримка (банківські відділення, пункти обміну валют) та послуги з організації торгівлі.

Бізнес-готелі, що обслуговують ділових клієнтів, зазвичай дотримуються мінімалістичного стилю з акцентом на функціональність. Такі готелі можуть включати просторі робочі зони, конференц-зали, зручні місця для проведення зустрічей і сучасне технологічне обладнання, яке сприяє продуктивності на території готельного комплексу.

При розміщенні туристичних готелів враховується характер і якість туристичного маршруту, транспортні засоби та наявність туристичних визначних пам'яток. Таким чином, основними додатковими послугами в туристичних готелях є послуги харчування, довідково-інформаційні послуги, екскурсійно-пізнавальні послуги, організація культурно-розважальних заходів [52].

Дизайн інтер'єру в туристичних готелях зазвичай передбачає яскравіші кольорові акценти та елементи місцевого колориту, що створює атмосферу відпочинку та додає гостям відчуття занурення в культуру місця.

Курортні готелі, що орієнтовані на відпочинок, використовують інтер'єри, які сприяють релаксації, часто із застосуванням натуральних матеріалів, м'яких кольорових рішень та елементів місцевої культури, що додає відчуття занурення в атмосферу регіону.

Сезонність і розташування готелю також відіграють значну роль у його дизайні, що, у свою чергу, впливає на класифікацію. Курортні готелі в тропічних або морських регіонах, як правило, обладнані терасами, великими вікнами і відкритими зонами, які інтегрують інтер'єр із природним середовищем, сприяючи відчуттю єдності з природою. У міських готелях простір організовано компактніше, щоб забезпечити максимальну приватність і комфорт у межах міського середовища.

Класифікація готелів є ключовим аспектом в готельному бізнесі, який дозволяє організувати та стандартизувати їх діяльність відповідно до потреб ринку. Готелі класифікуються за низкою критеріїв, що дозволяє враховувати різні аспекти функціонування та обслуговування.

Інтер'єр готелів сьогодні відображає прагнення до гармонійного поєднання стилю та зручності. Готелі вищої категорії зазвичай мають розкішніший інтер'єр,

де використовуються якісні матеріали, ексклюзивні дизайнерські рішення та ретельна увага до деталей. Це включає продумані зони відпочинку, сучасні меблі, гармонійні кольорові рішення та індивідуальні декоративні елементи, що підкреслюють стиль і унікальність готелю. Водночас готелі нижчих категорій можуть зосереджуватись на базових зручностях і простому інтер'єрі, спрямованому на забезпечення мінімального комфорту та функціональності для гостей.

У готелях вищої категорії також все частіше впроваджують інклюзивний дизайн, що забезпечує доступність і комфорт для всіх гостей, незалежно від їхніх фізичних можливостей. Інклюзивність у дизайні інтер'єру є важливою умовою для багатьох клієнтів і водночас критерієм для присвоєння готелю вищої категорії, оскільки вона підвищує зручність і доступність готельного простору для всіх категорій гостей.

Екологічний дизайн також набуває дедалі більшого значення, адже готелі, що впроваджують стійкі практики, отримують «зелені» сертифікації, які підвищують їхню цінність і престижність. Використання енергоефективних технологій, відновлюваних матеріалів і систем для економії ресурсів не лише забезпечує високу екологічну відповідальність готелю, а й відповідає очікуванням сучасних клієнтів, які все більше цінують стійкі підходи. Наявність «зеленого» сертифіката є додатковим критерієм для високої класифікації готелю, оскільки свідчить про турботу про довкілля та відповідність світовим стандартам сталого розвитку.

У світовій практиці готелі класифікуються за різними ознаками, які дозволяють враховувати як специфіку послуг, так і потреби клієнтів. Засновниками цього наукового підходу стали доктор В. Хунцикер та доктор К. Крапф. До основних критеріїв відносяться такі: тривалість і мета перебування (бізнес, відпочинок), місце розташування (міські, приміські, курортні готелі), вид транспорту, який використовує турист, кількість клієнтів та клас готелю (зірковість). Крім того, враховується місткість, сезонність або постійність

експлуатації готелю, а також його форма власності (державна, приватна, змішана).

Види готелів (Рис 3.4) :

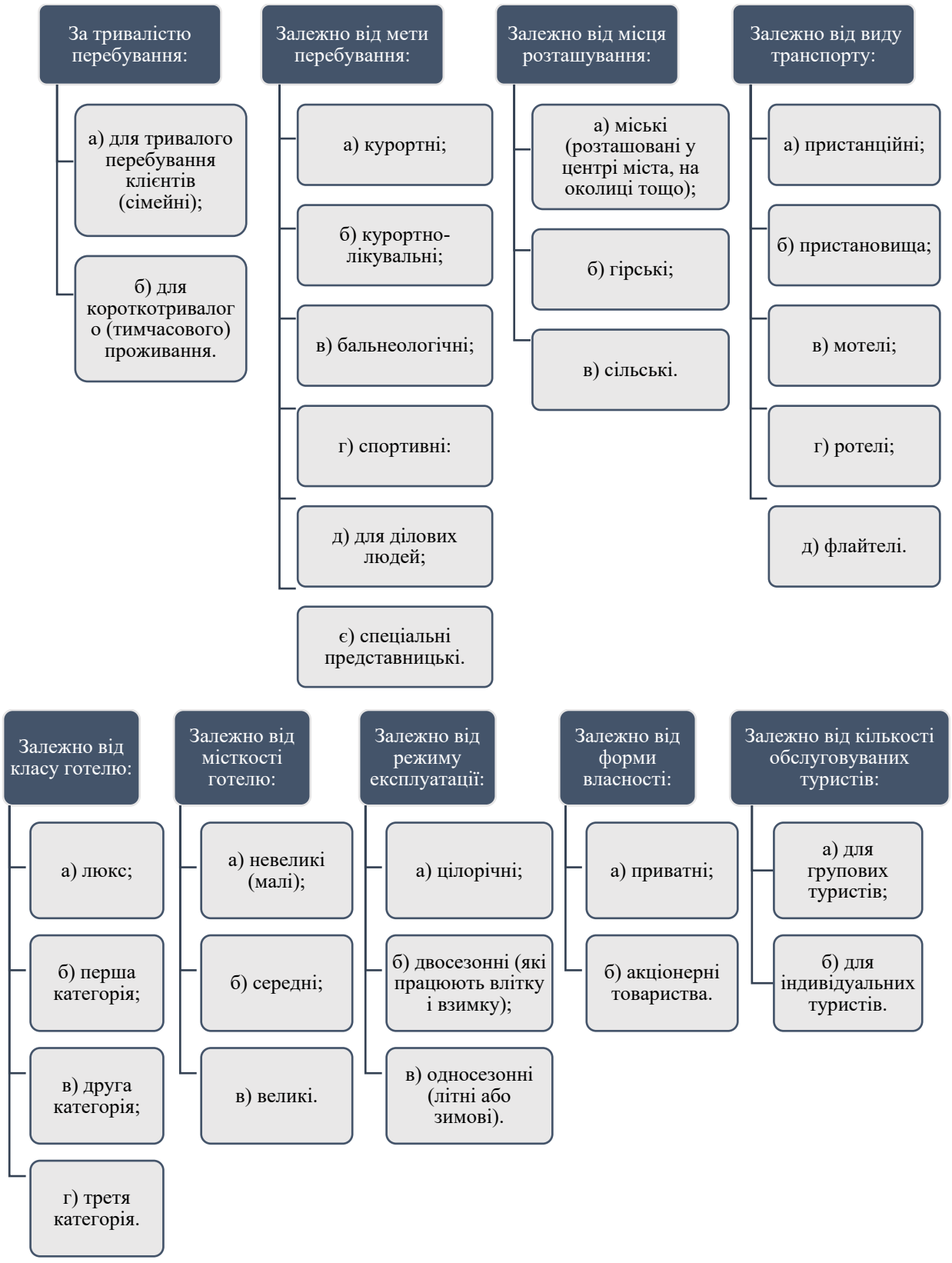

Рис. 3.4 Основні класифікаційні ознаки, що впливають на тип готелю за В. Хунцикером, К. Крафтом [53].

У міжнародній практиці прийнята класифікація засобів розміщення, розроблена Всесвітньою туристичною організацією (ВТО). Вона передбачає поділ усіх засобів розміщення на дві основні групи: «колективні» та «індивідуальні». Колективні засоби розміщення включають «готельні підприємства» (готелі, мотелі, хостели) та «спеціалізовані заклади», що забезпечують розміщення на базі певних послуг, таких як санаторії, або молодіжні гуртожитки. Індивідуальні засоби розміщення включають власне житло, приватні квартири та будинки та інше.

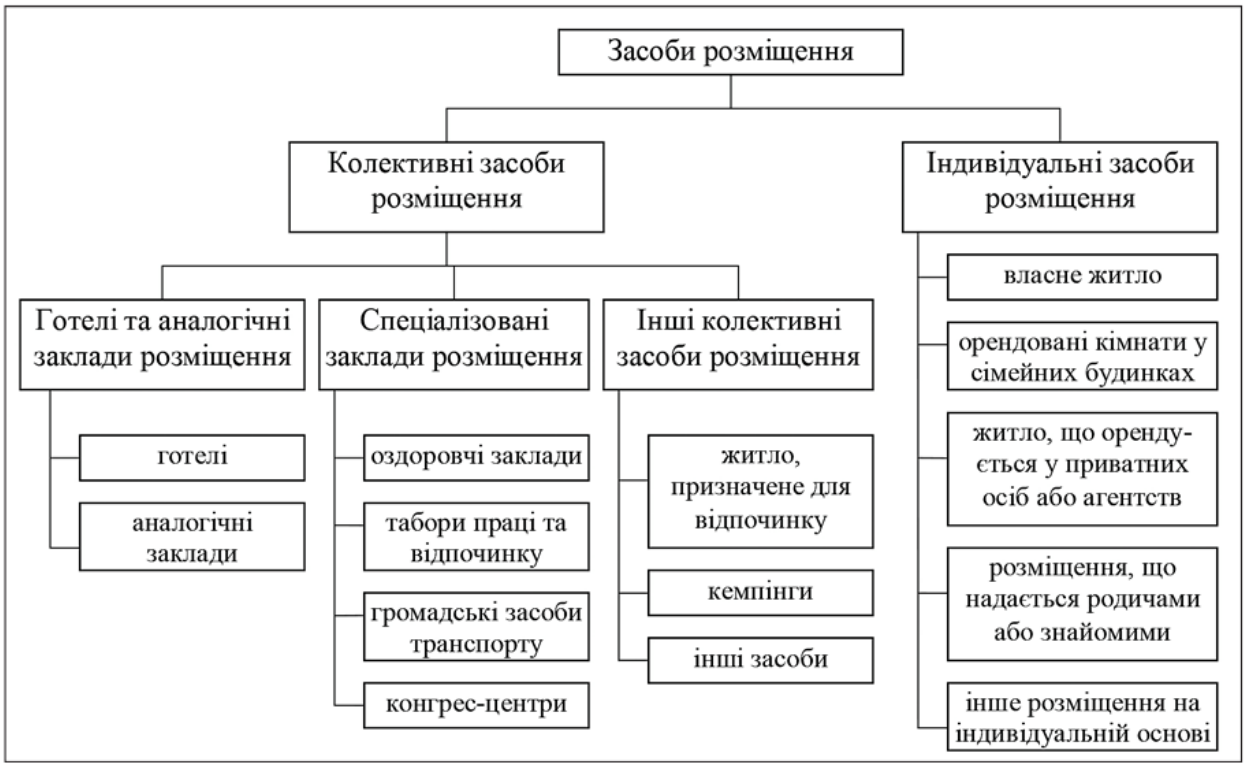

Рис. 3.3. Засоби розміщення (за рекомендаціями Всесвітньої туристської організації (ЮНВТО)) [54].

Основним елементом житлового блоку готелю є готельний номер — це окреме мебльоване приміщення, що складається з однієї або кількох кімнат, яке обладнане для тимчасового проживання. Номерний фонд готелю визначається загальною кількістю номерів або місць для проживання.

Готельні номери класифікують за різними критеріями:

1. Кількість місць: Номери можуть бути одномісними (SNGL), двомісними з двоспальним (DBL) або односпальними ліжками (TWN), а також багатомісними.

2. Кількість кімнат: Від однієї до кількох кімнат, залежно від типу номера.

3. Рівень комфорту: Від «Президентського апартаменту» з кількома кімнатами і санвузлами до «Стандарту» та номерів нижчих категорій з мінімальними зручностями.

4. Призначення: Номери бізнес-класу для роботи та економ-класу з базовим комфортом.

Найпоширеніші однокімнатні номери призначені для проживання однієї або двох осіб. Мінімальна житлова площа таких номерів регулюється відповідно до кількості місць і категорії готелю.

У туристичних і курортних готелях, де часто зупиняються сімейні групи, двомісні номери становлять більшість номерного фонду і можуть складати від 75% до 100% загальної кількості номерів. Це пояснюється потребою у більшому просторі для родин, де зручніше розмістити двох осіб в одному номері. Двомісні номери можуть бути обладнані як двоспальними ліжками для подружніх пар, так і двома односпальними ліжками для інших членів сім'ї або друзів, що подорожують разом [52].

3.4 Класифікація інтер'єрного середовища готелів за ступенем інклюзивності

На основі аналізу на ’явних даних про засоби розміщення та можливості провадження в них інклюзивний дизайн, а також інформації про впровадження інклюзивного дизайну та його принципи було створено класифікацію ступеню інклюзивності в інтер’єрному середовищі.

Класифікація інтер'єрного середовища за ступенем інклюзивності визначає, наскільки простір пристосований для використання різними категоріями людей, включаючи тих, хто має фізичні, сенсорні або когнітивні

обмеження. Вона допомагає оцінити, наскільки доступним є приміщення для всіх відвідувачів, незалежно від їхніх можливостей.

За стандарти інклюзивного дизайну були взяті такі принципи та вимоги як:

- Безбар'єрний доступ: пандуси, ліфти, широкі двері.
- Доступний внутрішній простір: широкі проходи, зручне розміщення меблювання у приміщеннях.
- Доступні санітарні зони: адаптовані туалети та ванні кімнати.
- Зручності для людей з вадами зору та слуху: тактильні індикатори, звукові сигнали, шрифт Брайля.
- Гнучкі робочі та громадські простори: зручність пересування та різні зони для відпочинку.

Ось основні рівні класифікації інтер'єрного середовища за ступенем інклюзивності (Рис. 3.4):

1. Мінімальний рівень інклюзивності

- Характеристика: Приміщення має обмежену доступність для людей з особливими потребами. Деякі елементи можуть бути адаптовані для певних категорій гостей, але відсутня системна підтримка для більшості.

- Приклади: Вузькі двері, сходи без пандусів, відсутність ліфтів чи обладнання для людей з вадами слуху та зору.

- Користувачі: Простір здебільшого зручний лише для людей без фізичних чи сенсорних обмежень.

- Ризики: Такий простір не відповідає сучасним стандартам доступності, що обмежує можливості для широкого кола користувачів.

2. Базовий рівень інклюзивності

- Характеристика: Інтер'єр включає основні елементи доступності, але вони можуть бути неповними або застосованими лише в окремих зонах приміщення.

- Приклади: Пандуси при вході, але відсутність ліфта; наявність ліфта, але неадаптовані санвузли; номери або приміщення для людей з обмеженими можливостями є, але їх недостатньо.

- Користувачі: Люди з помірними фізичними обмеженнями можуть користуватися простором, але стикаються з певними труднощами.

- Ризики: Може залишати частину користувачів без повного доступу до всіх зон.

3. Середній рівень інклюзивності

- Характеристика: Приміщення частково відповідає інклюзивним стандартам, і більшість зон доступні для людей з різними фізичними чи сенсорними обмеженнями.

- Приклади: Доступні номери, санвузли, ліфти з голосовим супроводом і кнопками зі шрифтом Брайля; наявність тактильних підлогових індикаторів для людей із вадами зору; звукові системи оповіщення для людей з вадами слуху.

- Користувачі: Люди з фізичними, сенсорними або тимчасовими обмеженнями можуть зручно користуватися простором.

- Ризики: Деякі зони або функції можуть бути недостатньо адаптованими для специфічних потреб, таких як повна доступність для всіх категорій людей з інвалідністю.

4. Високий рівень інклюзивності

- Характеристика: Приміщення добре адаптоване для різних категорій людей з обмеженими можливостями, включаючи доступ до всіх основних зон і послуг.

- Приклади: Ліфти, пандуси, доступні санвузли на кожному поверсі, тактильні й звукові індикатори для людей із вадами зору та слуху; автоматичні двері, спеціальні зони відпочинку, налаштування освітлення для людей із чутливістю до світла.

- Користувачі: Простір може використовуватися більшістю людей з обмеженими можливостями, включаючи людей на візках, з вадами зору та слуху.

- Ризики: Невеликі обмеження можуть залишатися, зокрема, у спеціалізованих послугах або деталях дизайну.

5. Повний рівень інклюзивності

- Характеристика: Приміщення повністю відповідає принципам універсального дизайну, що забезпечує максимальну доступність для всіх категорій людей, незалежно від їхніх фізичних чи сенсорних можливостей.

- Приклади: Повністю безбар'єрний доступ до всіх зон; інтеграція тактильних, звукових і візуальних елементів у всьому просторі; спеціальні рішення для людей з когнітивними розладами, таких як зрозумілі навігаційні системи; гнучкі робочі простори, які легко адаптуються під потреби користувачів.

- Користувачі: Простір може використовуватися абсолютно всіма, включаючи людей з різними фізичними, сенсорними та когнітивними обмеженнями.

- Ризики: Практично відсутні, оскільки простір максимально орієнтований на інклюзивність.

Рис. 3.4. Класифікація інтер'єрного середовища за ступенем інклюзивності

3.5 Засоби розміщення гостей в контексті впровадження інклюзивного дизайну

Інклюзивний дизайн найкраще впроваджувати у певні типи засобів розміщення, оскільки вони можуть забезпечити доступність і комфорт для широкого кола гостей. Одним із найпопулярніших варіантів є готелі. Готелі є ідеальним місцем для впровадження інклюзивного дизайну, оскільки вони обслуговують широку аудиторію, від бізнес-мандрівників до сімей і туристів з різними потребами. Крім доступних номерів і безперешкодного доступу до громадських зон, важливим аспектом є наявність доступних ванних кімнат, оснащених поручнями, душовими кабінами без порогів та спеціальною сантехнікою, що робить перебування комфортним для людей з обмеженими можливостями. Іншою важливою складовою є доступ до різних поверхів через ліфти, обладнані кнопками зі шрифтом Брайля та голосовими повідомленнями, щоб забезпечити комфорт для людей з порушеннями зору та слуху. Окрім цього, готелі можуть впроваджувати спеціальні послуги для гостей з вадами слуху, такі

як кімнати з вібраційними будильниками та індикаторами вхідних дзвінків або пожежних сигналів.

Також важливою частиною інклюзивного дизайну є транспортна доступність, особливо для міських готелів. Готелі повинні мати доступні місця для паркування, а також організовувати трансфери для людей з інвалідністю, забезпечуючи спеціальні транспортні засоби з пандусами або підйомниками.

Крім того, для сімей з дітьми або людей похилого віку готелі можуть надавати послуги догляду або спеціально обладнані дитячі зони, адаптовані для дітей з особливими потребами, забезпечуючи безпечний та інклюзивний простір для відпочинку.

Курортні засоби розміщення, такі як курорти та відпочинкові комплекси, також є чудовим прикладом для впровадження інклюзивного дизайну. Важливо, щоб на території були пандуси до пляжів, басейнів та інших зон відпочинку. Крім того, курорти можуть пропонувати інклюзивні програми відпочинку, адаптовані для людей різного віку та фізичних можливостей, і спеціалізовані послуги для сімей із дітьми з особливими потребами.

Апарт-готелі, що орієнтовані на довготривале проживання, можуть впроваджувати апартаменти з кухнями дозволяють людям з обмеженими можливостями жити комфортно, а інклюзивний дизайн кухонь та громадських зон забезпечує зручність для всіх гостей.

Гостьові будинки, які зазвичай менші за розміром, надають більше індивідуальних послуг і можуть легко адаптувати свої простори для гостей з різними потребами. Але за умови наявності достатнього простору для розширення коридорів або встановлення ліфтів, що є важливим елементом інклюзивного дизайну.

Хостели, попри те, що вони здебільшого обслуговують молодих мандрівників, також можуть забезпечувати інклюзивний досвід, адаптуючи спільні приміщення, кухні та ванні кімнати для людей з обмеженими можливостями. Крім того, вони можуть пропонувати інклюзивні активності для різних типів гостей. Проте багатомісні кімнати та загальні зони часто не

адаптовані для людей з обмеженими можливостями, через економічність подібного типу розміщення та фінансові обмеження, що ускладнюють проведення капітальних інвестицій для покращення доступності.

Глемпінг та кемпінг, стають все більш популярним, пропонуючи унікальні умови проживання на природі. Інклюзивний дизайн може забезпечити доступність для людей з обмеженими можливостями, зручність у пересуванні територією та комфортне проживання з екологічним акцентом. Але у більшості випадків через природні особливості ландшафту, такі як нерівності ґрунту, складно забезпечити доступ для людей з обмеженими можливостями. Крім того, такі засоби розміщення часто не мають повної інфраструктури, такі як електрика або водопостачання, що ускладнює створення доступних санітарних приміщень або зручних шляхів пересування територією.

Пансіонати, які орієнтовані на довготривале проживання літніх людей або студентів, також мають потенціал для інклюзивного дизайну. Часто такі засоби розміщення пропонують медичний догляд і комфортні умови проживання, що адаптовані для літніх людей чи людей з особливими потребами. Інклюзивний соціальний простір забезпечує можливості для соціалізації та дозвілля для всіх мешканців [55].

Отже, готелі, курорти, апарт-готелі, гостьові будинки, хостели, глемпінги та кемпінги і пансіонати є найкращими засобами розміщення для впровадження інклюзивного дизайну, оскільки вони мають високий потенціал для адаптації під потреби різних груп гостей, включаючи людей з обмеженими можливостями, сім'ї та літніх людей. При цьому найважче впровадити інклюзивний дизайн у засобах розміщення, розташованих у історичних будівлях, природних або екстремальних умовах, а також у невеликих готелях і хостелах через архітектурні, фінансові та природні обмеження. Проте розвиток технологій і креативні дизайнерські рішення можуть допомогти долати ці виклики й робити такі об'єкти доступними для всіх гостей.

Поняття «розумне пристосування»

«Розумне пристосування» означає внесення необхідних і відповідних змін та коригувань у конкретних випадках, коли це необхідно, з метою забезпечення рівноправного доступу людей з інвалідністю до всіх прав і свобод, не створюючи при цьому надмірного або невиправданого тягаря. Ця концепція спрямована на забезпечення повноцінної участі людей з інвалідністю у житті суспільства нарівні з іншими.

«Доступність» та «розумне пристосування» — це взаємопов'язані поняття, які часто плутають або використовують як взаємозамінні. Спільною їх рисою є забезпечення рівних прав для людей з інвалідністю, однак основна різниця полягає в масштабі завдань.

- «Доступність» — це широкий набір заходів, які спрямовані на забезпечення доступу для людей з інвалідністю до різних сфер життя: фізичного середовища, транспорту, інформаційно-комунікаційних технологій і зв'язку. Основна мета доступності — створення умов, що дозволяють людям з інвалідністю жити незалежно й брати активну участь у суспільному житті. Вона включає серйозні зміни в інфраструктурі для усунення бар'єрів.

- «Розумне пристосування» — це не глобальний підхід до створення доступності, а конкретні дії для вирішення індивідуальних потреб окремих людей або певних груп. Воно є доповненням до загальних заходів, але не може замінити глобальних ініціатив щодо створення безбар'єрного середовища.

Прикладами розумного пристосування є:

- Надання допомоги незрячому клієнту в магазині.
- Запрошення перекладача жестової мови для обслуговування пацієнта з порушенням слуху в поліклініці.
- Запровадження гнучкого графіку роботи або можливості працювати дистанційно для людей з функціональними обмеженнями.

Також переносні пандуси, підйомні пристрої або апарелі можуть бути прикладом розумного пристосування в ситуаціях, коли архітектурні обмеження не дозволяють повну реконструкцію будівлі для забезпечення потреб маломобільних осіб, наприклад, у випадку пам'яток архітектури.

Таблиця 3.5. Деякі бар'єри та їх вирішення відповідно до типу порушень згідно до Канадсько-українського проєкту «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» Доступність та універсальний дизайн [47].

Приклади труднощів	Необхідна доступність	Можливі дії
Особи з порушеннями зору, незрячі		
– Труднощі зорового сприйняття великих об'єктів – Читання складних текстів, або друкованих дрібним шрифтом – Просторове відчуття та орієнтація	– Вдосконалення візуального сприйняття – Мобілізація інших сенсорних відчуттів	– Нанесення спеціальних ліній на пішохідних шляхах з метою спрямування руху та попередження про небезпечні ділянки – Адаптовані позначення – Створення шляхів пересування де відсутні перешкоди – Наявність інформації в аудіоформаті або з використанням абетки Брайля
Особи з порушенням слуху, нечуючі		
– Подання інформації в аудіоформаті – Читання по губах в погано освітлених місцях	– Дублювання інформації	– Позначення – Якість акустики та освітлення
Маломобільні особи, особи які користуються інвалідними колясками та іншими засобами для пересування		
– Пересування по непристосованій, слизькій та нерівній поверхні – Подолання перешкод або перепадів у рівнях (сходи) – Пересування вузькими проїздами	– Усунення всіх перешкод на зовнішніх об'єктах (дорога та бруківка) та у середині приміщень (входи, виходи, пересування всередині будівель, комунікація) та	– Різні типи поверхонь, доступність пандусів та сходів, адаптація комунікацій та стандартів – Дотримання стандартів при розбудові архітектурного середовища

– Можливість дотягнутися до об’єктів розташованих на різній висоті – Можливість вхопитися та використовувати предмети – Бачення об’єктів певної висоти – Можливість безперервного подолання довгих дистанцій – Безпечне пересування (інші користувачі дво- або чотириколісних засобів)	створення найкращих можливостей для руху – Врахування спільного моторного поля	
Особи з ментальними, інтелектуальними порушеннями		
– Ускладнене запам’ятовування та проблеми з орієнтацією – Розуміння позначень – Запам’ятовування розкладів – Просторове відчуття	– Будь-які модифікації та пристосування які покращують розуміння/ сприйняття/тлумачення	– Позначення з використанням символів (піктограм) – Прості плани – Прості дії - ясно видимі входи до будівель, виходи

Незважаючи на велику кількість правил та обмежень при створенні інклюзивного дизайну, особливої уваги слід привертати аспектам комфорту. Слід зважувати на те, що маломобільні групи населення мають обмеження в пресуванні, тому проводять велику частку часу в приміщеннях. Цей факт спонукає створювати особливо затишні та продумані для довготривалого перебування інтер’єри, що підвисить якість емоційного стану відпочиваючих.

3.6. Принципи інклюзивного дизайну в інтер’єрах готельних номерів

При проєктуванні готельних просторів, орієнтуючись на існуючі принципи інклюзивного дизайну, помітно, що багато з них було сформовано ще до появи сучасних технологій. Сьогоднішні можливості – від інтерактивних систем управління простором до сенсорних і голосових інтерфейсів – відкривають нові горизонти для створення зручного та інклюзивного середовища.

Це підштовхує до розробки оновлених принципів універсального дизайну, які не лише відповідають потребам доступності, але й інтегрують сучасні технології, такі як штучний інтелект, автоматизація та еко-орієнтовані рішення. Нові принципи повинні охоплювати адаптивні рішення, що враховують індивідуальні потреби, а також сприяти інклюзивному досвіду, орієнтованому на зручність, інтерактивність та сталий розвиток.

Принципи універсального дизайну:

1. *Гнучкості:*

   Гнучка меблева система: Легкі модульні меблі дозволяють гостям самостійно налаштовувати простір, переміщуючи або адаптуючи елементи для комфортного користування, що особливо важливо для людей з обмеженими фізичними можливостями. Елементи меблювання можуть виконувати різні функції в інтер'єрі, адаптуючись під різні потреби користувачів, та забезпечують зручність та гнучкість використання, що особливо важливо для людей з різними фізичними можливостями. Наприклад, стільці, які можуть трансформуватися в допоміжні опори, або ліжка з регульованою висотою і нахилом, дозволяють забезпечити комфорт незалежно від особистих потреб. Багатофункціональні елементи також ефективно використовують простір, що сприяє створенню доступного, ергономічного та естетично привабливого середовища.

2. *Технологічності:*

   Автоматична адаптація освітлення і звуку: Освітлення та звукові налаштування в номері автоматично змінюються залежно від активності гостя та часу доби, створюючи комфортну атмосферу для відпочинку, роботи або релаксації.

   У номері передбачено інтуїтивно зрозумілий доступ до мультимедійних сервісів та інформації, інтегровані навігаційні підказки з тактильними та візуальними позначками. Обладнання основних елементів інтер'єру (пульти керування, дверні ручки, вимикачі) сенсорними та голосовими датчиками.

3. *Екологічності:*

Використання екологічно безпечних, гіпоалергенних матеріалів і ресурсозберігаючих технологій сприяє здоровому середовищу, підтримуючи комфорт і безпеку без компромісів для довкілля.

Рис 3.7. Розроблені принципи універсального дизайну

Висновки до Розділу ІІІ

Розгляд чинників впливу на інклюзивний дизайн показав, що такі аспекти, як безбар'єрність, адаптивність інтер'єрів і відповідність потребам різних груп гостей, є ключовими. Готельні послуги повинні враховувати вимоги до доступності для всіх категорій клієнтів.

Інклюзивність готелю має включати доступність готельних послуг. Функціональний, естетичний і екологічний комфорт під час перебування відіграють ключову роль у створенні позитивного досвіду перебування гостей.

Для покращення розуміння цих моментів було розроблено варіант усучаснених принципів універсального дизайну, що складаються з 3 пунктів та орієнтуються на сучасні технології та тенденції. До них входить: гнучкість, технологічність та екологічність. Ці принцип не відхиляють вже існуючі, а доповнюють їх в тих аспектах, що не були достатньо розглянутими з огляди на

тогочасні реалії. Їх впровадження у інтер’єрний дизайн, має на меті підвищення рівню комфорту та зручності маломобільних груп населення.

Класифікація готелів дозволяє організувати надання послуг відповідно до потреб споживачів. Готелі можуть бути розділені на: колективні (готелі, мотелі, хостели), індивідуальні (приватні квартири), за кількістю місць, рівнем комфорту та призначенням номерів, - що забезпечує відповідність різним запитам гостей.

На основі аналізу існуючих класифікацій та принципів універсально дизайну була розроблена класифікація інтер'єрного середовища за ступенем інклюзивності, що має 5 рівнів: *мінімальний*, *базовий*, *середній*, *високий*, *повний*. Створення класифікації допомагає оцінити доступність простору для всіх користувачів.

Проєктування інтер’єрів інклюзивних готельних номерів потребує особливої уваги не лише до функції, а і до комфорту, створенню затишних і продуманих інтер’єрів, які підвищують якість їхнього емоційного стану під час відпочинку, адже маломобільні групи населення часто проводять тривалий час у приміщеннях через обмеження в пересуванні.

РОЗДІЛ IV. ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ ІНТЕР'ЄРІВ ГОТЕЛЬНИХ НОМЕРІВ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

4.1 Вихідні данні. Умови та завдання на проєктування. Загальна концепція

В ході роботи над обраною концепцію було проведено пошук будівель готелів та готельних комплексів, які відповідають умовам для впровадження інклюзивного дизайну. З 1 квітня 2019 року в Україні запроваджено нові вимоги до будівництва та реконструкції готелів, згідно з якими щонайменше 10% номерів повинні бути універсальними, тобто доступними для всіх категорій гостей, включаючи людей з інвалідністю та маломобільні групи населення, тим самим сприяючи загальній доступності і підтримці принципів інклюзивності в сфері гостинності[56].

Велика кількість розроблених проєктів житлових споруд на розраховані на розміщення маломобільних груп населення через відсутність пандусів, розширених дверних отворів, завузькі коридори та відсутність зручностей для людей з інвалідністю. Готелі які мають всі перераховані умови – включають лише один номер спроєктований для інклюзивних потреб, що є недостатньою кількістю.

Таким чином було обрано будівлю, що не лише відповідає мінімальним вимогам для розташування маломобільних груп населення, але і дає простір для проєктування інклюзивних номерів.

Проєкт міні-готелю на 14 номерів з невеликою обідньою зоною HOTEL-1 від архітектурного бюро «Територія» - це трьох поверхова будівля з підвальним приміщенням, де розташована котельна, пральна та технічні приміщення. На першому поверсі запроєктиваний ресторан та рецепція, загальна кількість номерів становить 14 місць, з них 3 розташовані на першому поверсі [57].

Готельні номери об'єднані в номери для розміщення 2-3 осіб, а також є декілька "сімейних" номерів для більшої кількості гостей. Усі номери мають виходи на балкони або тераси, що забезпечує додатковий комфорт і можливість

відпочинку на свіжому повітрі. Номери першого поверху можуть бути спеціально адаптовані для розміщення людей з обмеженими можливостями, з урахуванням їхніх потреб у зручності та доступності.

Технології будівництва будівлі:

Фундамент: монолітний стрічковий, що забезпечує високу міцність і надійність конструкції. Така основа є ефективною для нерівних або слабких ґрунтів, надаючи будівлі стійкості до осідань, деформацій та інших впливів навколишнього середовища, таких як сейсмічна активність або сезонні коливання ґрунту.

Конструктивна система: монолітний каркас, який дозволяє створювати просторі приміщення без внутрішніх опор, що дає змогу ефективно організовувати внутрішній простір. Така система підвищує стійкість будівлі до динамічних навантажень, включно з вітровими та сейсмічними навантаженнями, роблячи будівлю більш безпечною під час тривалої експлуатації.

Стіни:

Зовнішні несучі: стіновий блок з високоякісним утепленням і облицюванням з декоративної цегли. Утеплювальні матеріали, як правило, використовуються для забезпечення теплоізоляції, що знижує тепловтрати взимку і підтримує комфортну температуру влітку. Це сприяє не лише зниженню витрат на опалення та охолодження, але й покращує енергоефективність будівлі в цілому, що відповідає сучасним екологічним стандартам.

Внутрішні несучі: основні стіни, що підтримують конструкцію будівлі, забезпечують міцність і стабільність. Вони виконані з цегли, що гарантує довговічність будівлі, гарну звуко- та теплоізоляцію.

Перегородки: гіпсокартонні перегородки використовуються для поділу внутрішніх приміщень, таких як номери, коридори та службові зони. Цей тип перегородок легкий, швидко монтується та забезпечує хорошу звукоізоляцію, що особливо важливо для комфорту гостей у готелі.

Перекриття: залізобетонні плити, які не тільки додають будівлі міцності, але й забезпечують звукоізоляцію між поверхами, що є особливо важливим для

комфортного проживання в готелі. Використання залізобетону також сприяє підвищенню вогнестійкості будівлі, що є важливим аспектом безпеки.

Покрівля: фальцева покрівля, яка характеризується високим ступенем герметичності, стійкістю до погодних впливів, таких як дощі, снігопади, сильний вітер. Фальцева конструкція покрівлі забезпечує тривалий термін експлуатації без необхідності частих ремонтів і підходить для різних кліматичних умов, зберігаючи естетичний вигляд будівлі.

Додатково, конструкція передбачає використання сучасних екологічно чистих матеріалів, що підвищує екологічність і стійкість будівлі до впливу зовнішнього середовища. Сучасні технології також дозволяють інтегрувати системи збору дощової води для подальшого використання, що сприяє раціональному використанню ресурсів.

Конструктивні та функціональні рішення:

Тип опалення: Газовий котел: для забезпечення теплового комфорту в будівлі використовується газовий котел. Цей вид опалення є економічно ефективним і надійним варіантом для готелів, оскільки газові котли забезпечують рівномірний розподіл тепла по всіх приміщеннях. Система працює автономно, що дозволяє регулювати температуру відповідно до потреб мешканців, знижуючи витрати на енергоносії. Завдяки використанню сучасного обладнання досягається високий рівень енергоефективності та безпеки експлуатації.

Підлога: в будівлі виконані з високоякісних матеріалів, що відповідають вимогам міцності, зносостійкості та довговічності. У громадських приміщеннях, таких як ресторан, коридори та хол, використовується керамічна плитка або натуральний камінь, які мають високу стійкість до навантажень та прості у догляді. У житлових номерах можуть використовуватися ламінат або паркетні дошки, які створюють затишну атмосферу і комфорт для гостей. Вологі зони, такі як санвузли, обладнані спеціальними водонепроникними покриттями для забезпечення гігієнічності та безпеки.

Важливою особливістю є застосування системи теплої підлоги в санвузлах та, за необхідності, в деяких житлових зонах, що підвищує комфорт перебування гостей у холодний сезон.

Електромережа: будівлі спроєктована відповідно до сучасних стандартів безпеки та енергоефективності. Всі приміщення забезпечені достатньою кількістю розеток і освітлювальних приладів для зручного використання електронних пристроїв. Установка багаторівневого освітлення дозволяє створювати різні світлові сценарії для кожного типу приміщення, забезпечуючи комфорт як у громадських зонах, так і в номерах.

Крім того, електромережа передбачає можливість підключення до резервного джерела живлення, що гарантує безперебійне постачання електроенергії в разі аварійних ситуацій. Встановлені сучасні системи захисту від короткого замикання та перевантажень, що підвищує рівень безпеки для мешканців та персоналу готелю.

Вентиляція: система вентиляції в будівлі розроблена з урахуванням сучасних вимог до комфорту та якості повітря, забезпечуючи постійний приплив свіжого повітря та видалення відпрацьованих повітряних мас. Для досягнення максимальної ефективності вентиляції використовується механічна припливно-витяжна система з рекуперацією тепла, яка дозволяє зберігати енергію, мінімізуючи теплові втрати в холодний період року.

Вентиляція забезпечує належний рівень повітрообміну у всіх приміщеннях, особливо в зонах з підвищеними вимогами до свіжого повітря — ресторані, санвузлах, котельні та підсобних приміщеннях. У номерах та громадських зонах використовуються сучасні системи, що підтримують оптимальний мікроклімат, забезпечуючи комфортне перебування для гостей та персоналу.

Також передбачено окремі витяжні системи для кухонних зон, щоб запобігти поширенню запахів на інші приміщення, та потужні витяжки для санітарних приміщень для підтримання чистоти і гігієни. Система вентиляції

працює тихо та ефективно, відповідаючи сучасним стандартам енергоефективності та створюючи комфортне середовище у всій будівлі.

Розумні технології в будівлі: готель обладнаний сучасними розумними технологіями, які забезпечують підвищений комфорт для гостей і підвищують енергоефективність об'єкта. Завдяки інтегрованим системам автоматизації, керування освітленням, кліматом і іншими функціями стало простим і зручним.

Розумне освітлення: система розумного освітлення дозволяє автоматично налаштовувати рівень світла в залежності від часу доби, наявності людей у приміщенні та їхніх індивідуальних уподобань. У коридорах і громадських зонах використовуються датчики руху, що вмикають освітлення тільки за потреби, знижуючи споживання електроенергії. У номерах гості можуть керувати світлом за допомогою сенсорних панелей або мобільних додатків, змінюючи яскравість та колірну температуру освітлення для створення потрібної атмосфери.

Автоматичні двері: встановлені розумні дверні системи забезпечують безконтактний доступ до номерів за допомогою електронних карток, смартфонів або навіть біометричних технологій, таких як відбитки пальців. Це підвищує рівень безпеки і зручності, дозволяючи гостям швидко та комфортно заходити в номери без необхідності використання ключів. Система також може відслідковувати використання дверей для забезпечення безпеки та інформувати персонал у разі виникнення непередбачених ситуацій. Встановлені автоматичні двері з розширеними прорізами, дозволяють людям на інвалідних кріслах легко проходити через двері без сторонньої допомоги. Датчики руху або кнопки з низьким розташуванням дозволяють відчиняти двері автоматично, не потребуючи фізичної взаємодії.

Розумні штори та вікна: штори та вікна в номерах керуються автоматично за допомогою пультів або додатків, дозволяючи гостям налаштовувати рівень природного освітлення без необхідності вставати з ліжка. Деякі номери обладнані програмованими сценаріями, які автоматично відкривають штори вранці та закривають їх увечері, створюючи максимальний комфорт для

відпочинку. Це також сприяє енергоефективності, оскільки штори можуть автоматично закриватися в спекотні дні для зменшення нагрівання приміщення.

Клімат-контроль: у кожному номері встановлена система розумного клімат-контролю, яка дозволяє гостям індивідуально налаштовувати температуру повітря за допомогою пульта або смартфона. Система також може працювати в автоматичному режимі, підлаштовуючи температуру залежно від пори року або запланованих параметрів. Це не лише підвищує комфорт гостей, але й сприяє економії енергії.

Розумні системи безпеки: готель обладнаний системами розумного відеоспостереження і контролю доступу, що забезпечують високий рівень безпеки для гостей і персоналу. Камери з функцією розпізнавання обличчів допомагають оперативно реагувати на непередбачувані ситуації, а автоматизовані системи пожежної безпеки та сповіщення про надзвичайні події гарантують швидке реагування у разі небезпеки.

Датчики рівня води у ванних на випадок затоплення: встановлюються у ванних кімнатах для запобігання затоплення. Вони автоматично контролюють рівень води, і якщо він перевищує норму (наприклад, через забитий злив або відкритий кран), система негайно реагує. Це допомагає запобігти матеріальним збиткам, підвищує безпеку гостей і знижує витрати на усунення аварій [58].

Система реагування на випадок погіршення самопочуття гостя: спеціальні системи реагування, забезпечують швидке втручання у разі, якщо гостю стає погано. Такі системи інтегровані в номери та загальні приміщення, підвищуючи рівень безпеки та комфорту.

Тривожні кнопки: Розташовані у ключових місцях номера, таких як поруч з ліжком або у ванній кімнаті. У разі погіршення самопочуття гість може легко натиснути кнопку, щоб негайно викликати допомогу.

Вихідні дані

Будівля готелю розташована у північному регіоні України, що значною мірою постраждав у період війни. Обрана ділянка знаходиться у Чернігівській області, місто Чернігів, перехрестя вулиця Елецька та проспект Миру.

Рис. 4.1 Ситуаційна схема.

Загальна площа будівлі: 789 м²

Площа першого поверху: 299,9 м²

Перший поверх виконує основні функції приймання гостей і забезпечення їхнього комфортного перебування. Тут розміщені такі приміщення, як рецепція, зона очікування, ресторан або обідня зона, а також допоміжні приміщення, що забезпечують безперебійну роботу готелю. Планування першого поверху продумане для зручного пересування як персоналу, так і гостей.

Площа другого поверху: 296,5 м²

Другий поверх відведений під номерний фонд. Тут розташовані номери різного класу, включаючи стандартні двомісні, тримісні та сімейні номери. Всі номери мають виходи на балкони або тераси, що створює додатковий комфорт для гостей. Один з номерів спеціально адаптований для людей з обмеженими можливостями.

Площа котельні: 7,9 м²

Котельня розміщується в окремій зоні будівлі для забезпечення ефективної роботи систем опалення та гарячого водопостачання. Компактна площа котельні

не заважає загальному функціонуванню будівлі, але забезпечує всі необхідні технологічні процеси для підтримки комфортних умов всередині приміщень.

Площа підвалу: 72,6 м²

Підвал виконує роль технічних і допоміжних приміщень, де можуть розміщуватися системи водопостачання, вентиляції, а також склади для зберігання необхідного обладнання чи матеріалів. Підвальні приміщення мають спеціальне оснащення для зручного обслуговування систем будівлі та можуть використовуватися для зберігання інвентарю.

Площа забудови: 450 м²

Площа забудови складає 450 м², що включає всі зовнішні контури будівлі, тобто територію, яку безпосередньо займає будівля на земельній ділянці. Це показник, що враховує розміщення фундаменту, стін і дахових конструкцій, не включаючи балкони або тераси. Такий показник оптимально використовується для забезпечення функціональності приміщень всередині будівлі, а також для впорядкування прилеглої території, яка може включати зони відпочинку, парковки та інші об'єкти благоустрою.

Загалом, площі всіх поверхів і приміщень розподілені оптимально для функціонування готелю, забезпечуючи баланс між зоною обслуговування, технічними приміщеннями та комфортом для гостей.

Загальна висота складає – 12,1 м.

Висота типового поверху – 3.4 м.

Концепція проєкту

Дизайн інтер’єру розвивається та прогресує. Набуває тенденції створення не лише гарного візуального вигляду приміщень, а і їх адаптивність під різні потреби. Сучасне суспільство дедалі більше визнає важливість рівноправності, і забезпечення доступу до послуг для всіх категорій населення, включаючи людей з інвалідністю та маломобільні групи, стає необхідністю. Інклюзивний дизайн

готельних номерів спрямований на створення середовища, яке є комфортним, доступним і функціональним для всіх гостей, зокрема для людей з обмеженими можливостями. Основна мета такого дизайну полягає в тому, щоб враховувати специфічні потреби осіб з інвалідністю, надаючи їм зручний, безпечний і привабливий простір під час перебування в готелі. Відбувається концентрування уваги не на окремих аспектах таких як: краса, функціональність та умови для людей з обмеженнями, а їх злиття та взаємодії.

Одним із ключових аспектів універсального дизайну є забезпечення безбар'єрного доступу. Тому всі елементи готельного номера спроєктовані таким чином, щоб люди з обмеженою рухливістю могли вільно пересуватися і користуватися інфраструктурою без сторонньої допомоги. Це стосується не лише наявності пандусів, але й широких дверних отворів та коридорів, а також відсутності порогів, які можуть стати перешкодою для людей на інвалідних візках.

Важливим елементом є зручність для всіх категорій гостей та принцип рівноправного використання. Дизайн інтер'єру є доступним та враховує різні фізичні можливості: вимикачі світла, дзеркала, полиці - розміщені на такій висоті, щоб ними могли легко користуватися як люди, що стоять, так і ті, хто сидить на інвалідному візку. Меблі, такі як ліжка та столи у номерах, є доступними і зручними для всіх.

Кожен елемент номера практичний і простий у використанні. Ванні кімнати обладнані поручнями, душовими кріслами, а також змішувачами, які легко використовувати навіть однією рукою. Нековзкі поверхні у ванних кімнатах є обов'язковою умовою для запобігання нещасним випадкам.

Безпека є одним з найважливіших аспектів. Інтер'єр універсального готельного номеру спроєктований так, щоб мінімізувати ризик травмувань. Це включає встановлення поручнів уздовж стін, нековзкі підлогові покриття та достатнє освітлення для уникнення падінь. Передбачено кнопки виклику допомоги, які розміщені в легкодоступних місцях, зокрема біля ліжка або у ванній кімнаті, для забезпечення швидкої допомоги в разі необхідності.

Усі елементи інтер’єру розташовані таким чином, щоб забезпечити зручний доступ і легкість пересування в просторі. Ліжка оптимальної висоти для пересадки з інвалідного візка, та меблі, що не заважають руху. При цьому ці пристосування стають надто акцентними, а є гармонійно підібраними, що робить адаптивні рішення непомітними, але ергономічно функціональними.

Дизайн не повинен виглядати функціонально або стерильно, як медичні приміщення. Універсальні рішення дозволяють зробити інтер’єр затишним і привабливим, що сприяє створенню атмосфери, в якій люди з інвалідністю почуваються комфортно та невимушено.

Впровадження розроблених принципів універсального дизайну включає в себе інтеграцію сучасних технологій: автоматизовані системи керування освітленням, кліматом і дверима, що значно полегшують користування простором, а голосове керування або мобільні додатки дозволяють гостям легко налаштовувати умови в кімнаті, не встаючи з місця. Системи виклику допомоги та автоматизовані технологічні рішення, роблять перебування у готелі максимально безпечним.

Також, це включає розробку ряду гнучких рішень у готельних номерах, використовуючи систему рухомих блоків, що можна розташувати в залежності від наявних потреби та ситуації. Багатофункціональне меблювання, таке як шафа-перегородка, дозволяє використовувати один елемент у різних сценаріях з відмінною функцією. За допомогою цього маючи обмежений простір та базові одиниці меблювання можна створити номери для людей на інвалідних візках з різними функціональними зонами, а також персоналізувати їх в залежності від того чи є гості готелю сімейною парою, чи мають інший характер відносин та потребують приватного простору.

Розроблені номери мають всі пристосування та зручності таким чином, щоб це не було помітно з першого погляду, але відчувалося користувачами. Це створює комфортний та затишний дизайн, що викликає відчуття спокою та релаксу.

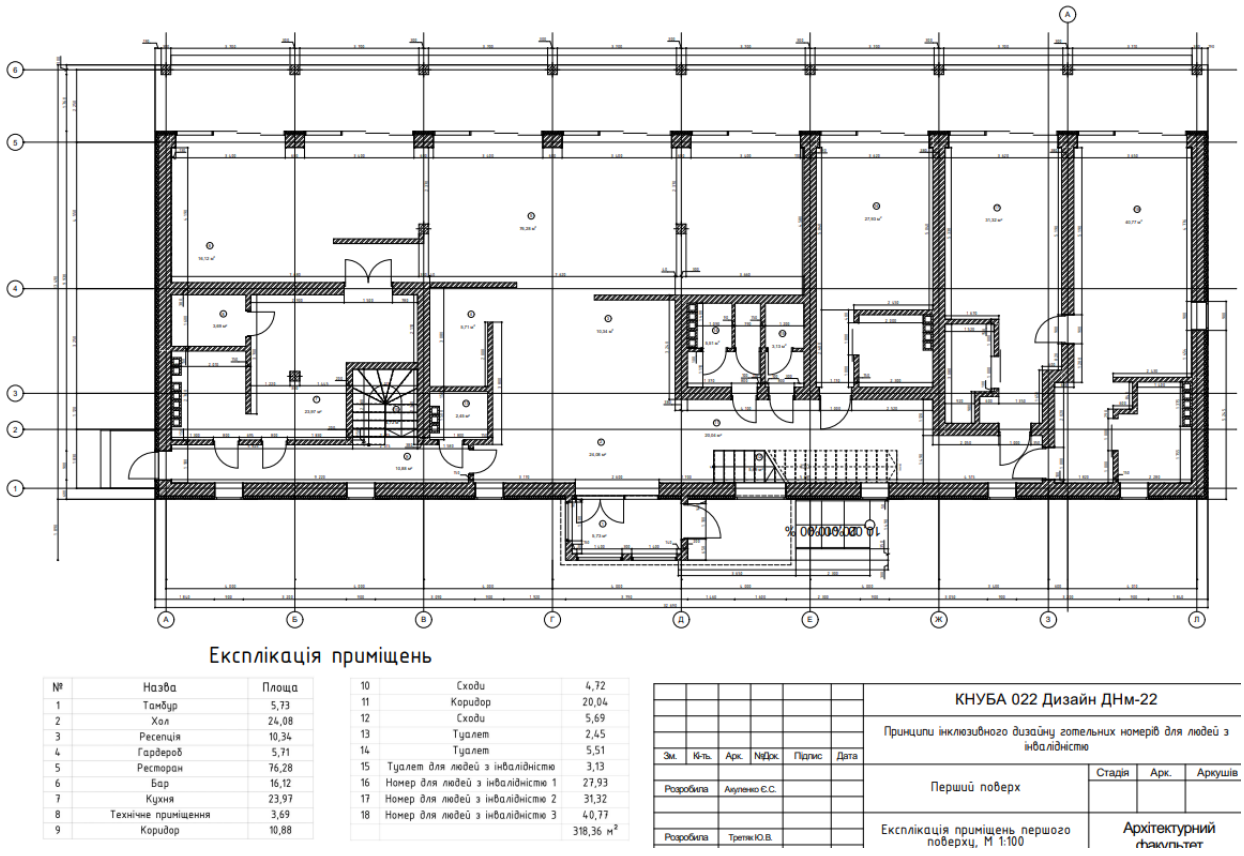
У сфері готельного бізнесу важливу роль відіграють витрати на реалізацію ідеї, що створює гарне враження на клієнтів. При цьому необхідно розробити такий номер, що максимально відповідає очікуванням гостей. Це досягається методом персоналізації номеру: змінюючи декор в залежності від віку та статі гостя, текстиль – на більш яскравий чи навпаки класичній та вишуканий, аромат у приміщенні, набори гостинності у барі та ванній кімнаті.

Проте у випадку прийому гостей з інвалідністю та маломобільних груп населення – таких змін недостатньо, адже вони не можуть повною мірою адаптувати кімнату до потреб цієї групи гостей.

Через обмеженість у просторі та грошових ресурсах – зрозуміло, що робити новий повністю дизайн дуже часто, чи велику кількість номерів з адаптацією неможливо. Саме тому впровадження принципів універсального дизайну, є найкращим рішенням у сфері гостинності.

4.2 Адаптивні дизайн-рішення інтер'єрів для людей з інвалідністю

Для основної розробки у проекті було обрано три номери першого поверху, які є максимально доступними з огляду на відсутність ліфту та додаткового місця де можна встановити підйомник на другий поверх. А також обрані кімнати мають більшу площу, завдяки чому людина матиме більше простору для руху без перешкод.

Експлікація приміщень

№	Назва	Площа
1	Тамбур	5,73
2	Хол	24,08
3	Ресепція	10,34
4	Гардероб	5,71
5	Ресторан	76,28
6	Бар	16,12
7	Кухня	23,97
8	Технічне приміщення	3,69
9	Коридор	10,88

10	Сходи	4,72
11	Коридор	20,04
12	Сходи	5,69
13	Туалет	2,45
14	Туалет	5,51
15	Туалет для людей з інвалідністю	3,13
16	Номер для людей з інвалідністю 1	27,93
17	Номер для людей з інвалідністю 2	31,32
18	Номер для людей з інвалідністю 3	40,77
		318,36 м²

КНУБА 022 Дизайн ДНм-22

Принципи інклюзивного дизайну готельних номерів для людей з інвалідністю

Зм. Кіл. Арк. №Док. Підпис Дата

Розробила Акуленко Є.С.

Розробила Третяк Ю.В.

Перший поверх

Стадія Арк. Аркушів

Експлікація приміщень першого поверху, М 1:100

Архітектурний факультет

Рис. 4.2 План 1-го поверху та експлікація

Готель розташований в культурному центрі міста, що є популярним місцем в основному для відвідування сім’ями на вихідні, або людьми, що мають відрядження по роботі.

Розроблені номери розраховані на 1-4 гостей, де декілька чи всі особи є маломобільними. Крім того за відсутності гостей з інвалідністю, дизайн чудово підходить для розміщення родини з дітьми, людей похилого віку, людей з зайвою вагою та в цілому є універсальним.

Рис 4.3. Схема варіантів планувань номерів.

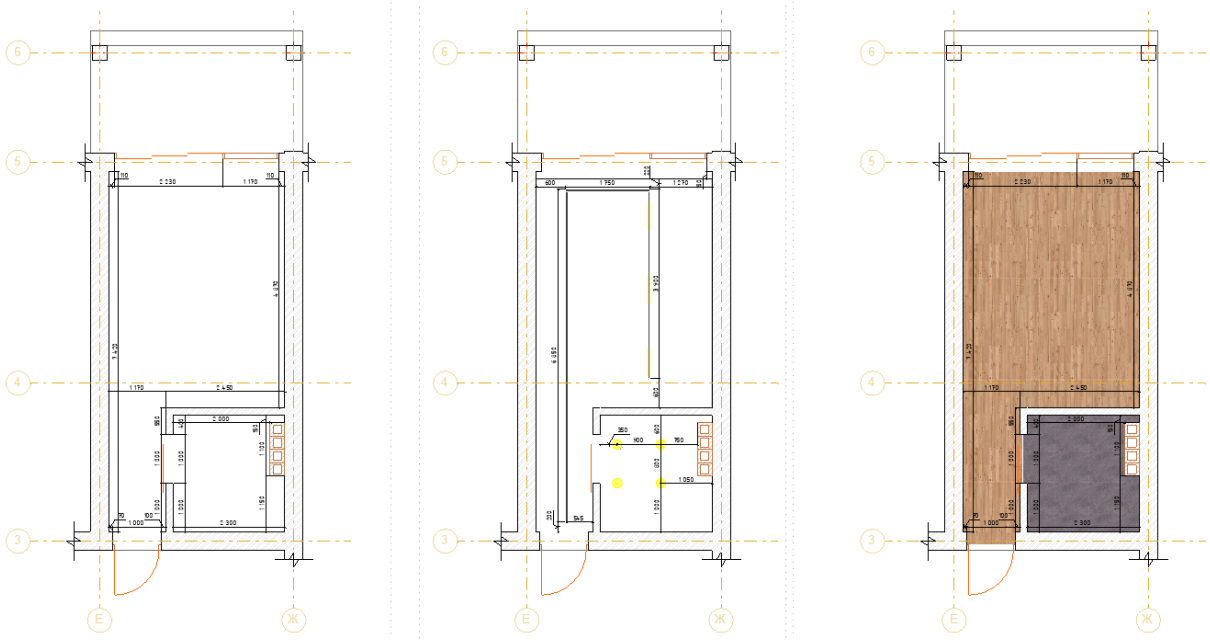

Рис. 4.4. Обмірний план 1 номеру, план освітлення та план покриття.

Перший номер є найменшим за площею, проте має вдалі пропорції для розміщення 1-2 гостей. Номер вдало розташований на поверсі, за рахунок чого, людині не потрібно долати значну відстань.

Для першого номеру було розроблено 4 варіанти меблювання з використанням рухомих меблевих блоків.

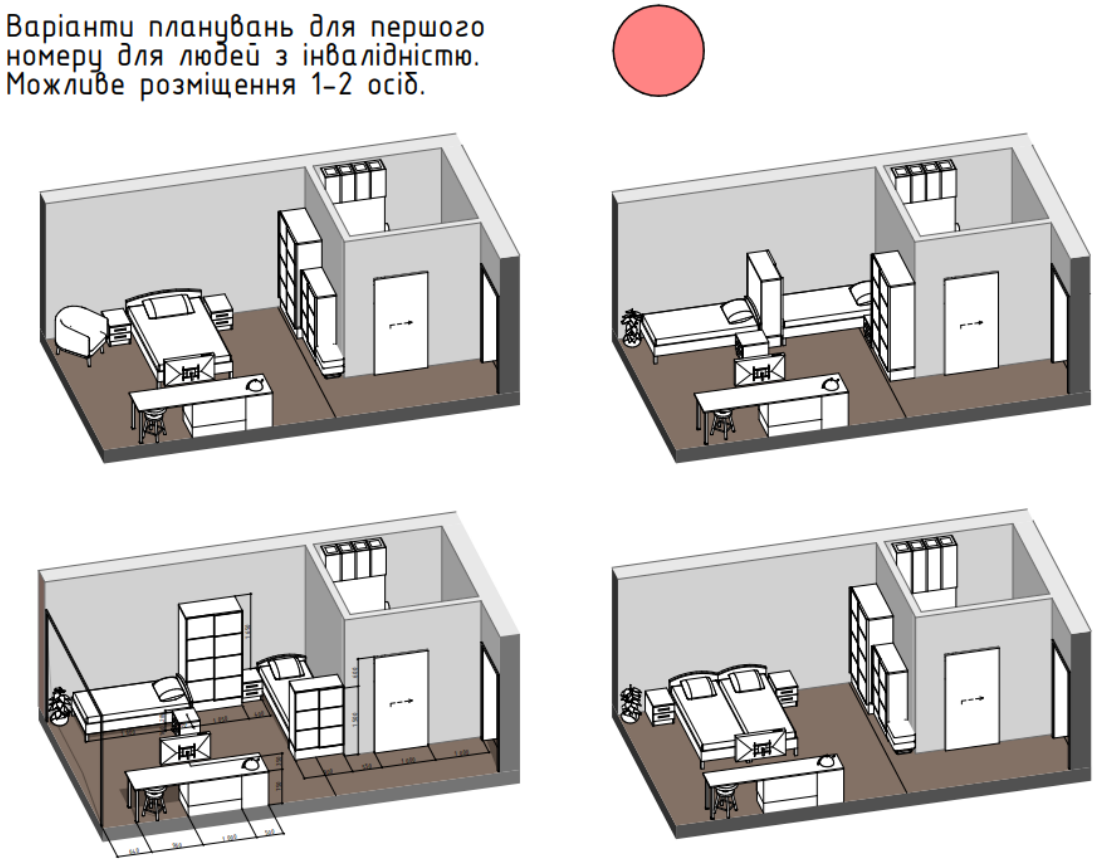

Рис. 4.5. Варіанти меблювання першого номеру.

Кожен варіант відрізняється просторово та функціонально. Конфігурація залежить від типу відносин відпочиваючих та особистого простору який є необхідним.

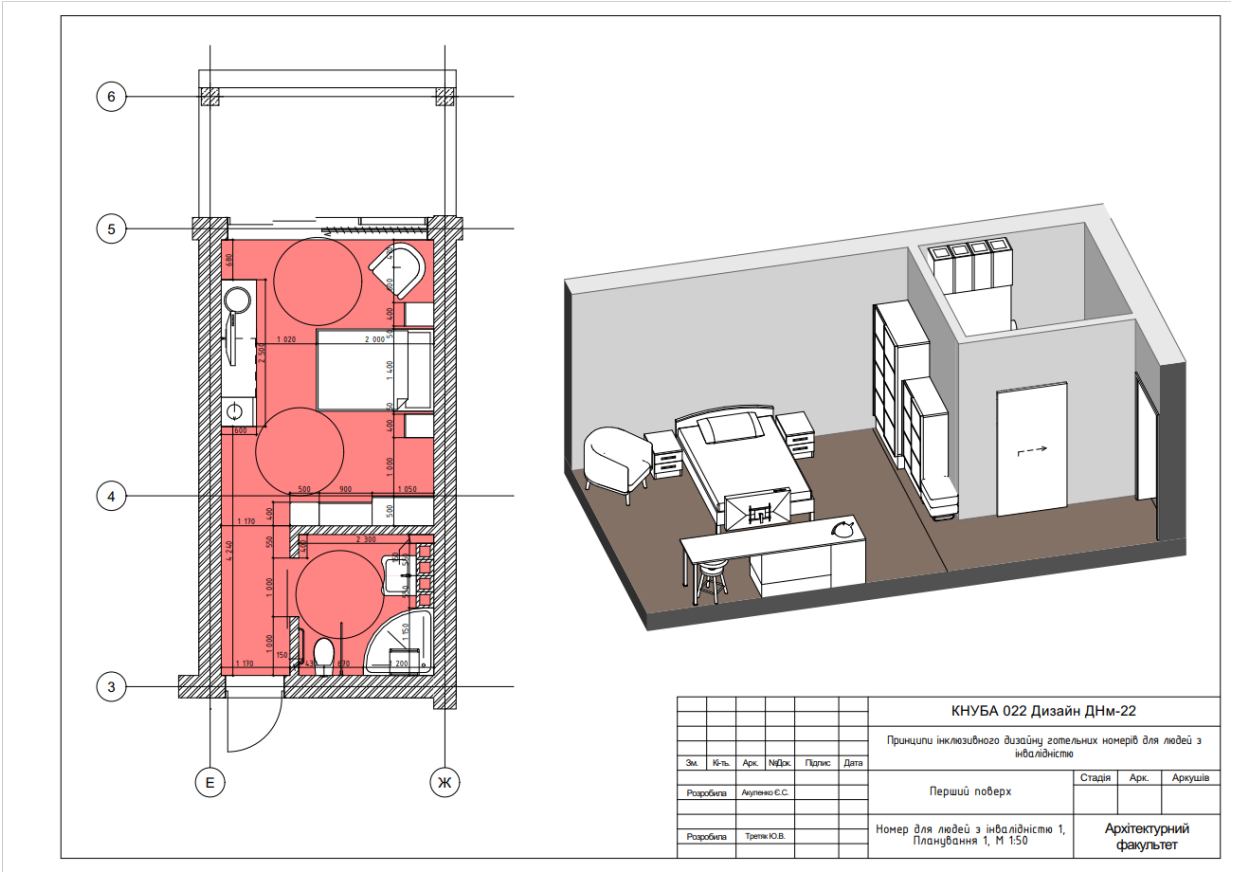

Рис. 4.6. Номер для людей з інвалідністю 1. Планування 1.

Перший варіант розрахований на 1 людину, чи на людину з дитиною. Номер укомплектований полуторним ліжком, завширшки 1,4 м та кріслом- ліжком, що може розкладатися, з потреби.

Номер оснащений великою кількістю місць для зберігання завдяки двом містким шафам, що дозволяє зручно розмістити всі необхідні речі гостей. Крім того, в номері є міні-бар, телевізор, чайник та кавова машина для максимального комфорту. Для роботи передбачений зручний робочий простір з письмовим столом, настільною лампою та доступом до інтернету, що забезпечує всі необхідні умови для продуктивної праці.

Для гостей, які планують працювати під час перебування, номер обладнаний комфортним робочим простором — зручним столом і настільною лампою для створення сприятливої атмосфери для роботи. Крім того, є швидкий доступ до інтернету, що робить робоче місце повністю функціональним для виконання будь-яких завдань або проведення відеоконференцій.

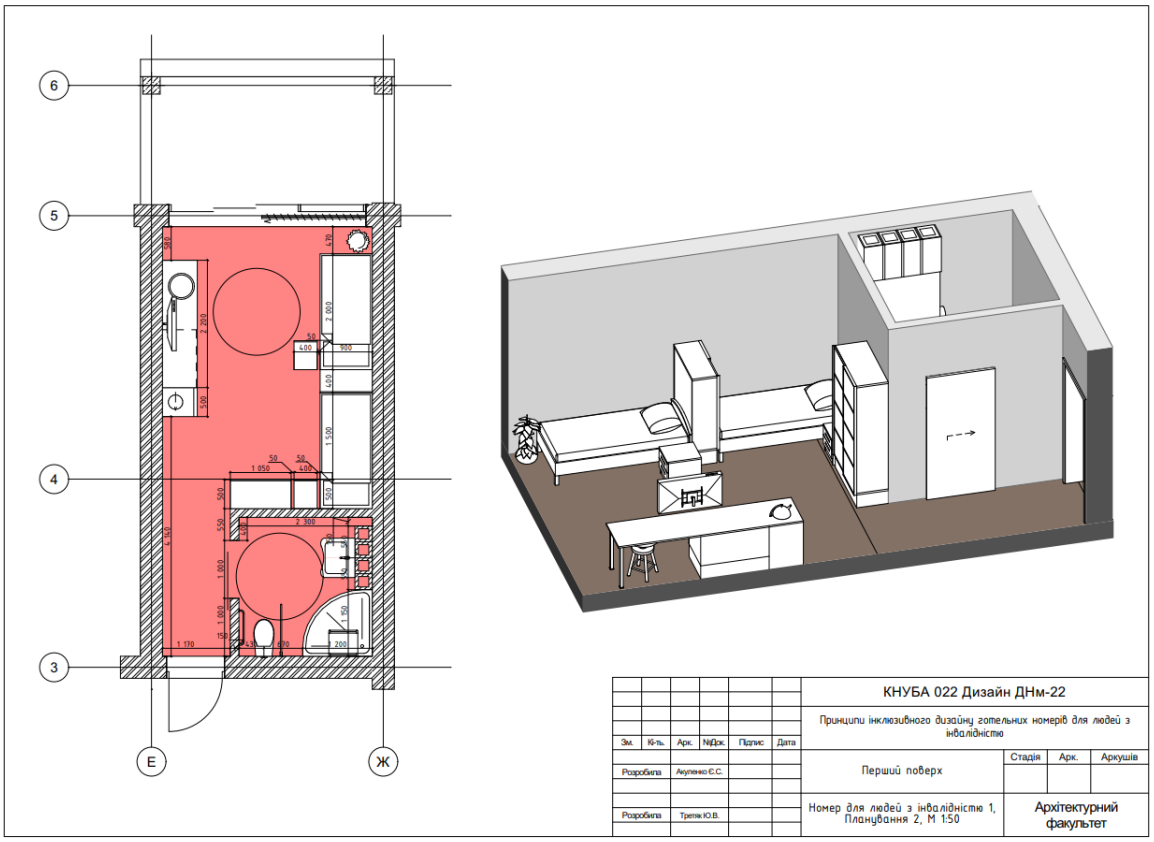

Рис. 4.7. Номер для людей з інвалідністю 1. Планування 2.

Друге планування першого номеру має два односпальні ліжка розташовані вздовж стіни, та розділені нижчою шафою, що відіграє роль перегородки та місця для зберігання речей, адже вершня частина залишається функціонально доступною. Обидва ліжка мають тумби з лампою та блоком для безпровідної зарядки.

Головним місцем для зберігання речей у номері є простора висока шафа, що дозволяє розмістити одяг, взуття та інші особисті речі гостей, забезпечуючи порядок і зручність під час перебування. Окрім цього, номер оснащений сучасними зручностями: міні-бар дозволяє зберігати напої та закуски, телевізор з великим екраном забезпечує розважальні можливості, а також є чайник і кавова машина для приготування гарячих напоїв у будь-який час. Для роботи передбачений зручний робочий простір з письмовим столом, настільною лампою.

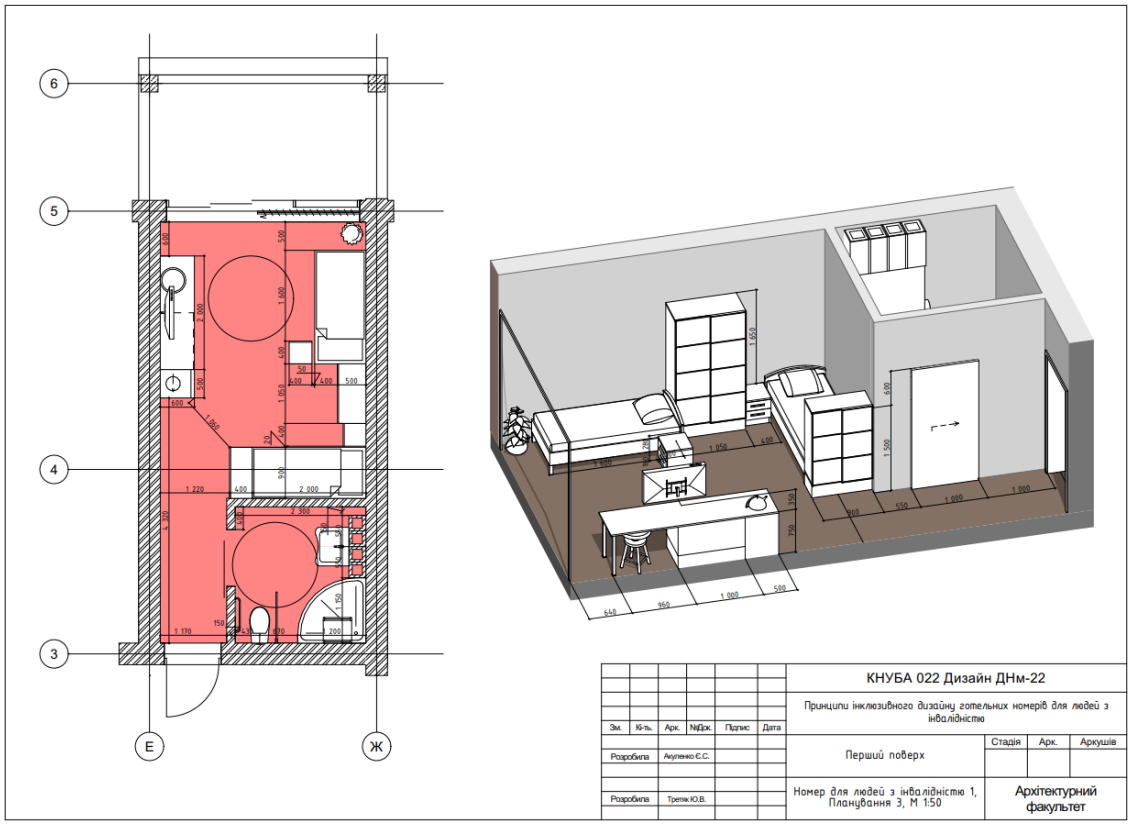

Рис. 4.8. Номер для людей з інвалідністю 1. Планування 3.

Третій варіант відрізняється розташуванням односпальних ліжок та шаф між ними. Простір найкраще підходить для гостей що не надто близько знайомі, та потребують більше індивідуального простору. Ліжка розміщені перпендикулярно та розділені шафою. При такому плануванні ліжко біля входу отримує більше приватності завдяки низькій шафі-перегородці, що закриває його від очей того хто входить у кімнату та світла, що може турбувати вночі. Також збільшується кількість місць зберігання особистих речей відпочиваючих.

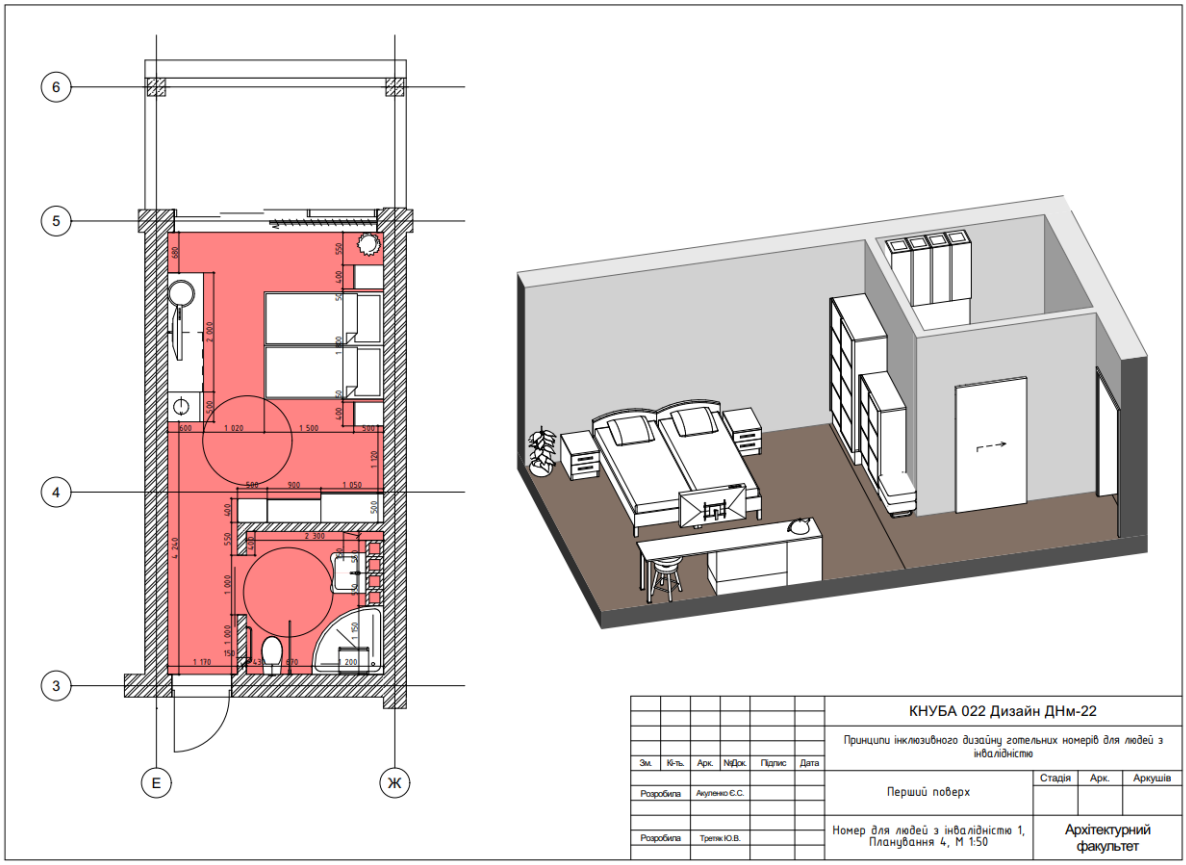

Рис. 4.9. Номер для людей з інвалідністю 1. Планування 4.

Планування номеру 4 створене спеціально для комфортного відпочинку пари, адже центральне місце займає велике двоспальне ліжко, яке складається з двох об’єднаних односпальних ліжок, забезпечуючи гнучкість і зручність для гостей. Вздовж стіни розташовані висока шафа та шафа-перегородка, що забезпечують достатньо місця для зберігання речей і легкого доступу до них.

Для додаткового комфорту у вхідній зоні передбачений компактний пуф, який ідеально підходить для перевдягання або просто для очікування. Така зручна деталь робить простір більш функціональним, забезпечуючи комфорт під час перебування в номері.

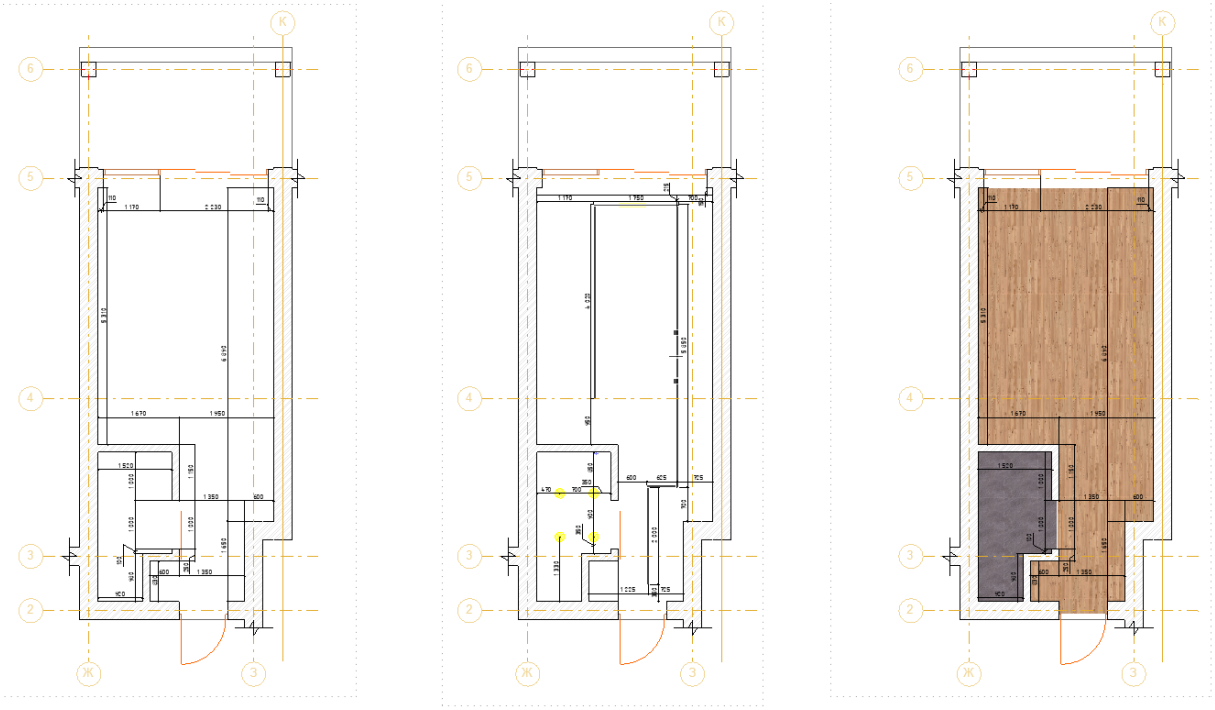

Рис. 4.10. Обмірний план 2 номеру, план освітлення та план покриття.

В ході підбору варіантів меблювання та положення ліжка й шафи, другий номер було вирішено розробляти сімейним з лише одним варіантом меблювання.

Рис. 4.11. Варіанти меблювання другого номеру.

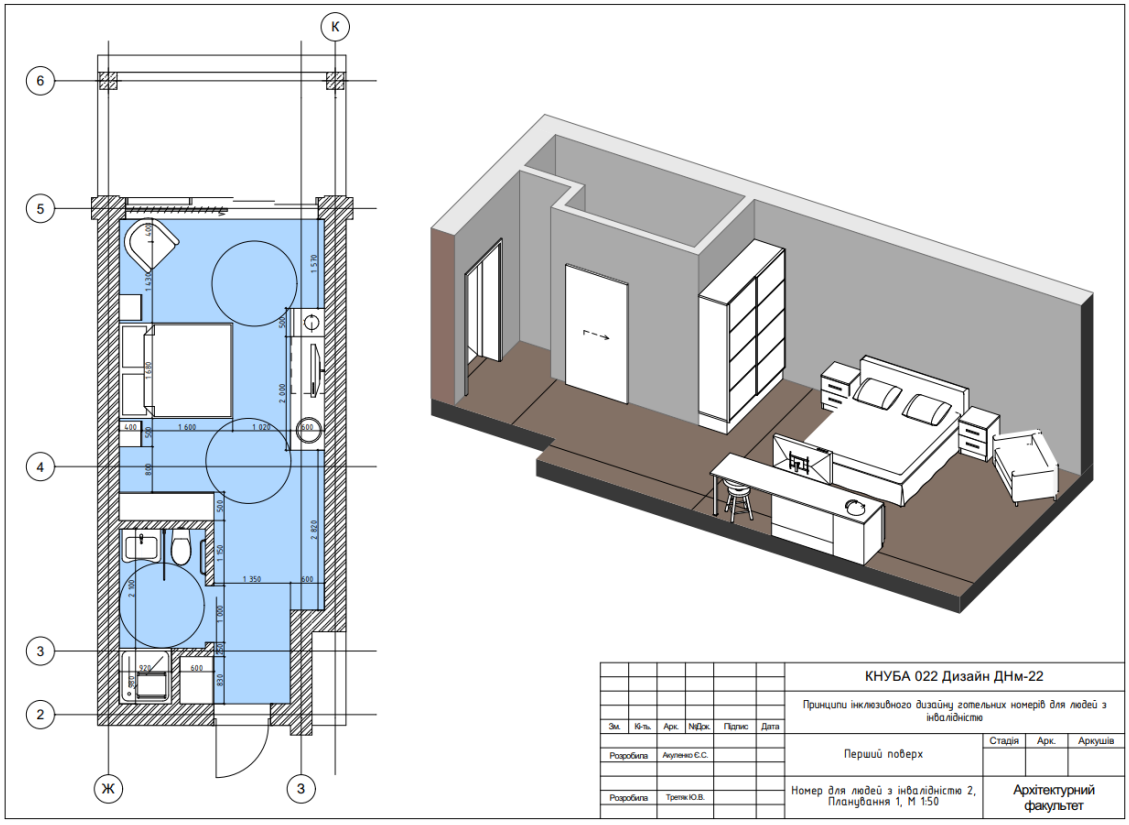

Рис. 4.12. Номер для людей з інвалідністю 2. Планування 1.

Центральним елементом цього номера є велике двоспальне ліжко, яке забезпечує комфортний відпочинок для пари. Ліжко розташоване так, щоб максимально ефективно використовувати простір кімнати, залишаючи достатньо місця для пересування. Напроти ліжка облаштована робоча зона, яка поєднує зручність для роботи та відпочинку. У ній встановлено телевізор для розваг, а також чайник і кавова машина, що дозволяють гостям приготувати гарячі напої, не виходячи з номера.

Вздовж однієї зі стін розташована простора відкрита гардеробна, яка забезпечує достатньо місця для зберігання одягу та інших речей гостей, додаючи естетичну легкість інтер'єру. Завдяки відкритому дизайну, гардеробна не лише функціональна, але й візуально розширює простір номера.

Біля вікна розміщено крісло-ліжко, яке може слугувати додатковим місцем для сну, що особливо зручно, якщо пара подорожує з дитиною. Це рішення робить номер більш гнучким для розміщення трьох осіб, не жертвуючи при цьому комфортом.

Широкі проходи з обох боків ліжка продумані так, щоб забезпечити вільний рух по кімнаті, навіть для гостей, які користуються інвалідними візками. Ці широкі простори дозволяють вільно пересуватися, не відчуваючи обмежень, що робить номер доступним для всіх категорій гостей.

Додатковою перевагою є невелика, але містка шафа, розташована в коридорі біля входу. Вона забезпечує додаткове місце для зберігання, яке можна використовувати для валіз або інших особистих речей. Ця шафа продумано розташована так, щоб не заважати пересуванню та зберігати порядок у номері.

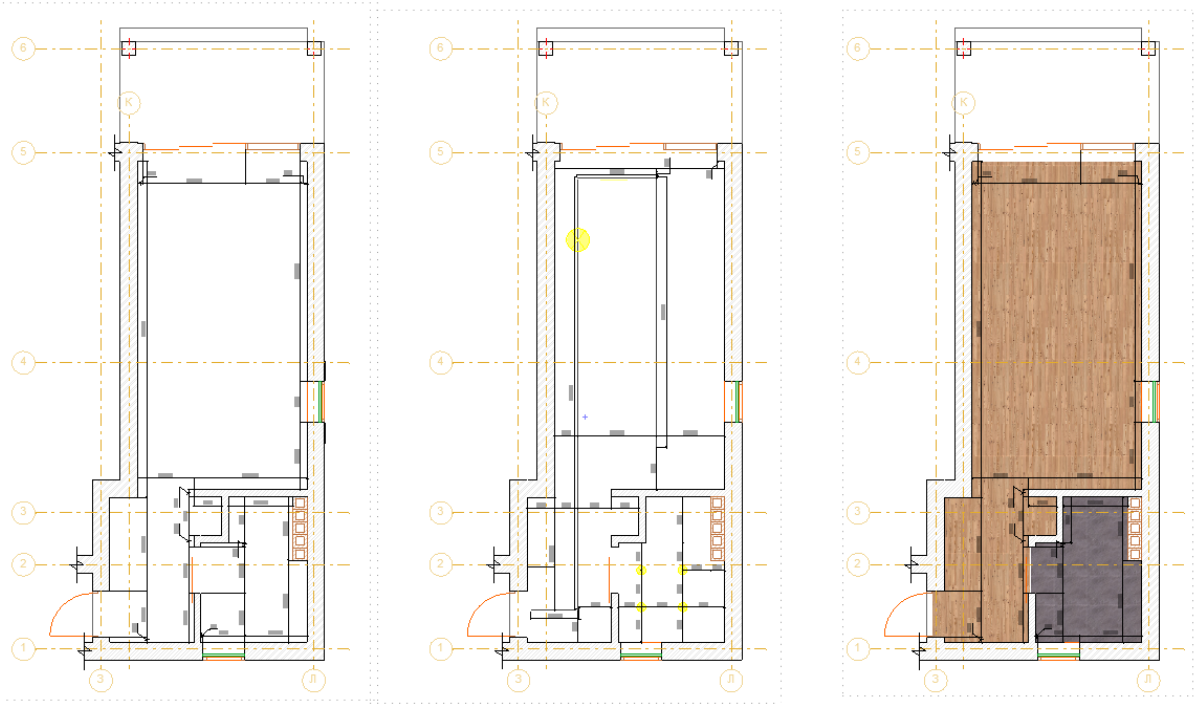

Рис. 4.13. Обмірний план 3 номеру, план освітлення та план покриття.

Для номеру 3 було розроблено 4 варіанти адаптивних планувань, які підходять для 2ох, 3ох чи 4ох осіб. Аналогічно до попередніх планувань, основні відмінності залежать від характеру відносин гостей, а також кількості людей з інвалідністю.

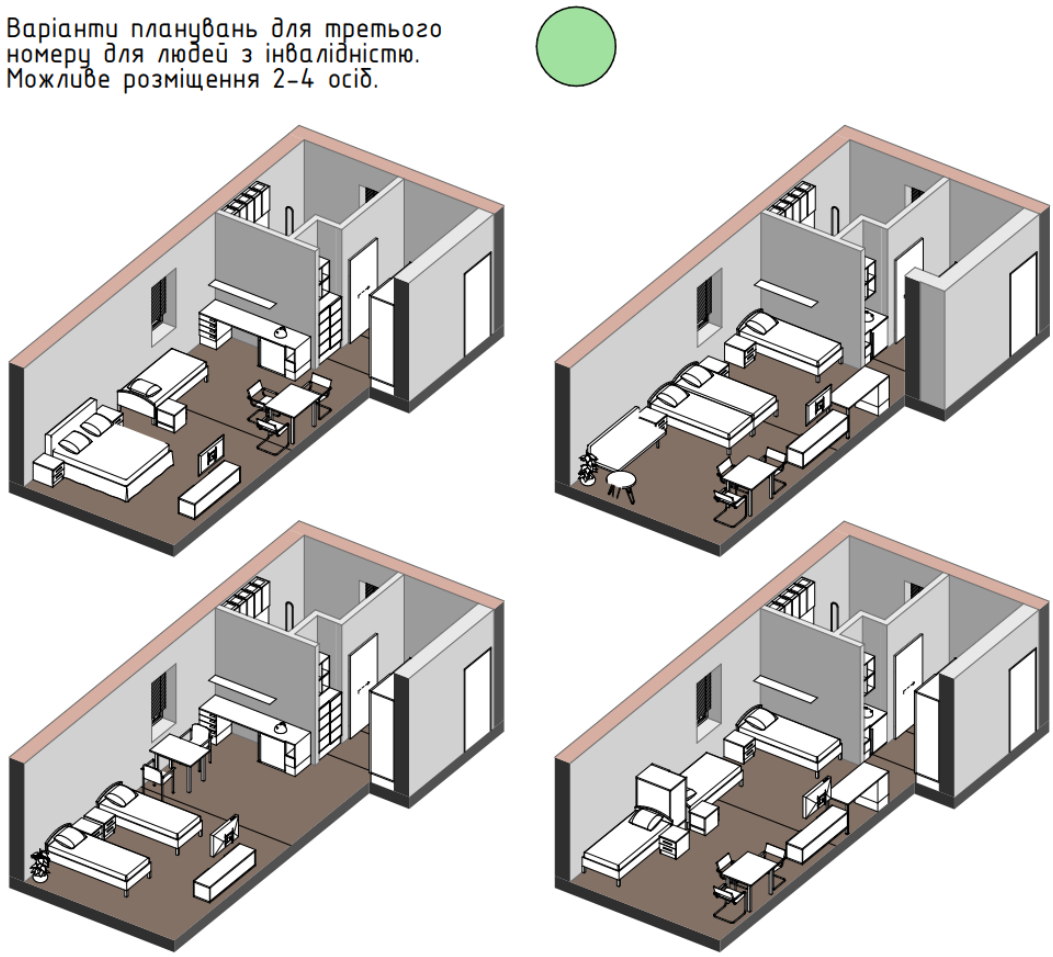

Рис. 4.14. Варіанти меблювання третього номеру.

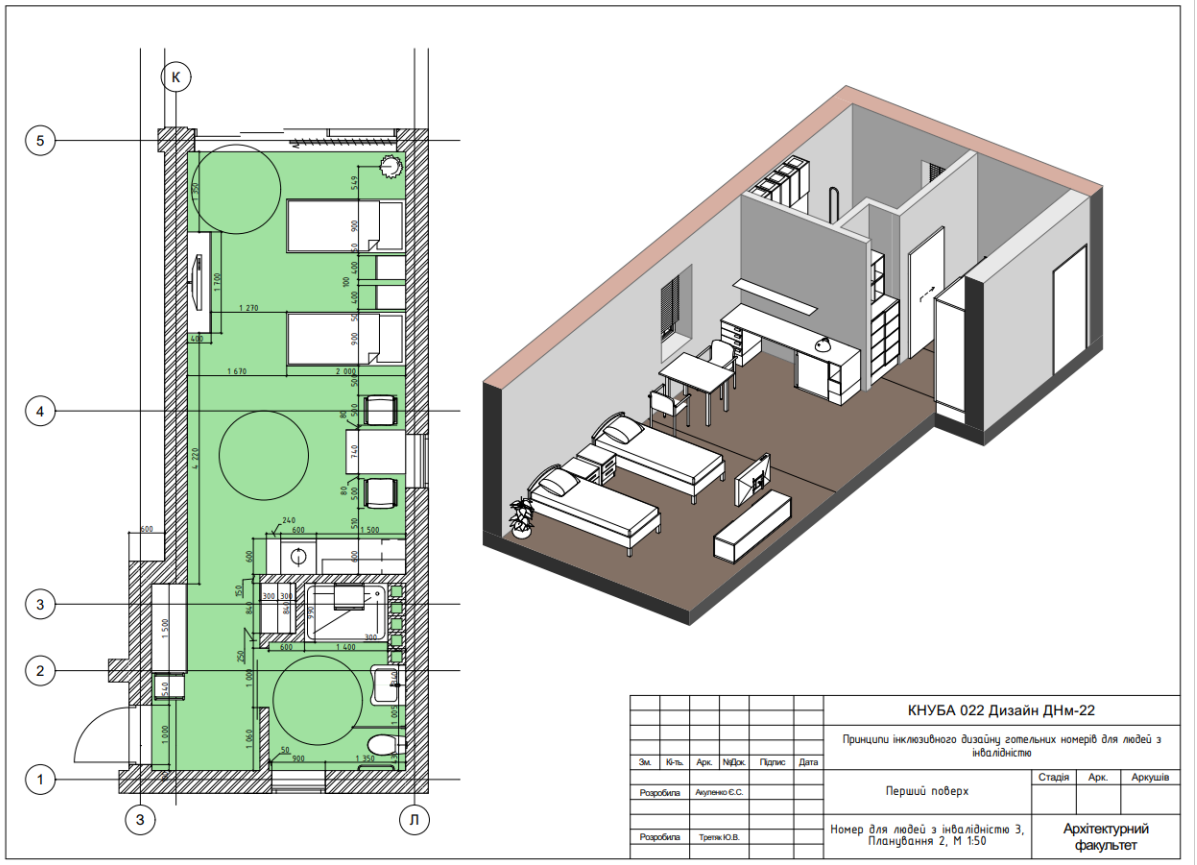

Рис. 4.15. Номер для людей з інвалідністю 3. Планування 1.

Перше планування номера призначене для комфортного перебування двох осіб і забезпечує всі необхідні зручності для повноцінного відпочинку та роботи. Простір організовано так, щоб забезпечити максимальну функціональність і зручність, не перевантажуючи інтер'єр зайвими деталями.

Зона зберігання представлена двома основними елементами. Невелика шафа доповнена настінними поличками, де можна зберігати дрібні речі або аксесуари, що зручно для швидкого доступу до повсякденних речей. У коридорі розташована простора шафа, яка надає більше місця для зберігання одягу, валіз та інших особистих речей. Такий поділ зон зберігання дозволяє підтримувати порядок у номері та забезпечує достатньо простору для гостей.

Робоча зона розташована вздовж стіни, що дозволяє ефективно використовувати площу кімнати. Тут розташовані міні-бар, кавова машина та чайник, що створюють зручний куточок для приготування гарячих напоїв та легких закусок. Це ідеальне рішення для гостей, які хочуть мати під рукою базові зручності для відпочинку або роботи, не виходячи з номера.

Телевізор та тумба під нього розташовані навпроти ліжка, що забезпечує комфортний перегляд телевізійних програм, фільмів або іншого контенту під час відпочинку в номері. Такий розподіл меблів сприяє релаксації та створює затишну атмосферу для перегляду, не порушуючи загальну гармонію простору.

Під вікном розміщено невеликий обідній стіл, який створює додаткову зону для прийому їжі або роботи. Це ідеальне місце для того, щоб насолодитися сніданком з видом або використовувати стіл як робоче місце, яке освітлюється природним світлом. Така організація простору робить номер більш універсальним і придатним як для роботи, так і для відпочинку.

Загалом, перше планування продумане таким чином, щоб забезпечити баланс між комфортом, функціональністю та естетикою, створюючи приємну атмосферу невеликого власного житла для гостей, що подорожують удвох.

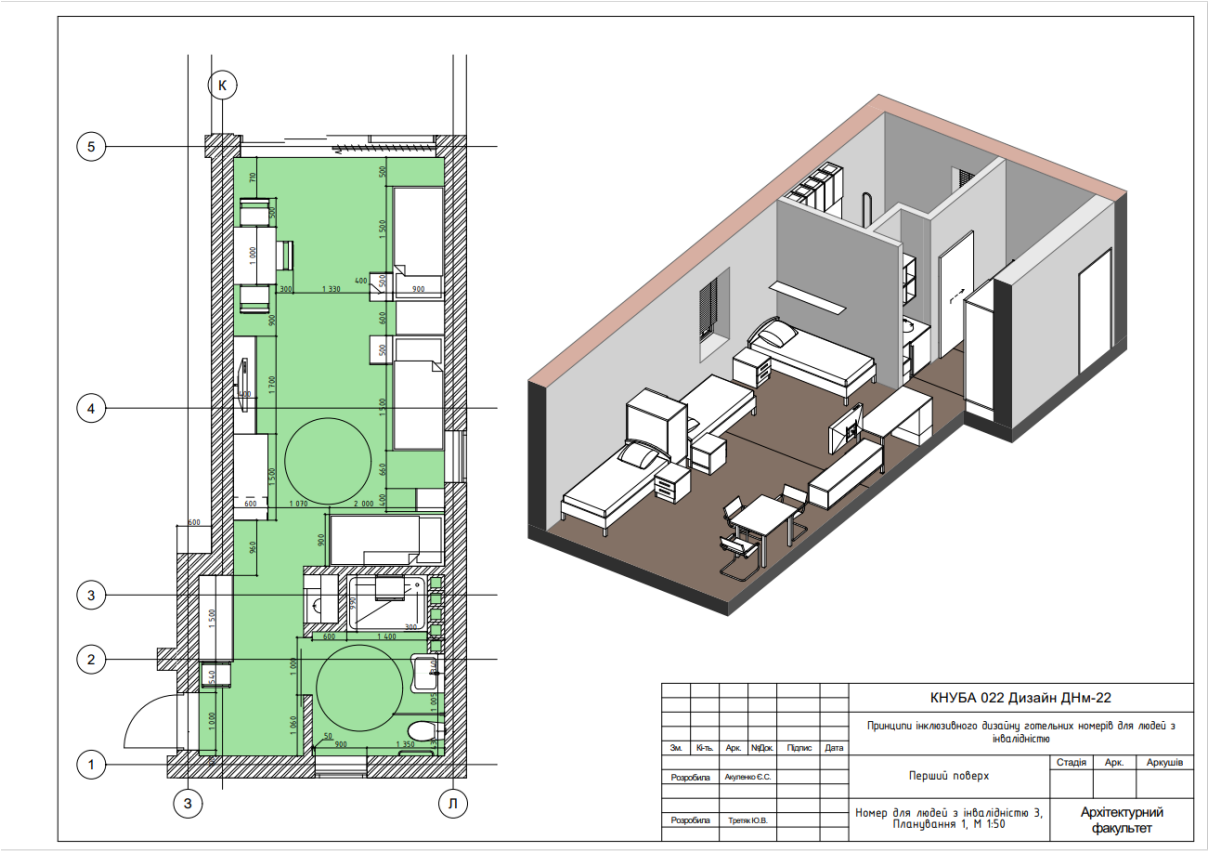

Рис. 4.16. Номер для людей з інвалідністю 3. Планування 2.

Друге планування номера розроблено для комфортного розміщення трьох гостей, забезпечуючи кожному з них достатньо місця для відпочинку та зберігання особистих речей.

Особливістю цього планування є розташування ліжок. Невелика шафа, яка виконує роль перегородки, ефективно розділяє два ліжка, створюючи певний рівень приватності для гостей, які розміщуються на цих місцях. Така перегородка не тільки забезпечує фізичний поділ, але й служить додатковим місцем для зберігання дрібних речей. Третє ліжко розташоване перпендикулярно до основних, що дозволяє раціонально використовувати площу кімнати та забезпечити кожному гостю окреме спальне місце, не зменшуючи простір для пересування.

Основне місце для зберігання речей розміщене у просторій шафі, що знаходиться у коридорі. Вона дозволяє зручно розмістити багаж і одяг всіх трьох гостей, залишаючи простір кімнати більш вільним і не захараченим. Такий розподіл місця для зберігання робить номер більш просторим і зручним для тривалого перебування.

Зона міні-бару винесена в коридор, що дозволяє розширити внутрішній простір номеру і зробити його більш функціональним. Міні-бар, кавова машина та чайник розташовані у зручному місці для швидкого доступу, не займаючи площу основної кімнати, що особливо важливо для комфорту трьох гостей.

Невеликий обідній стіл знаходиться неподалік виходу на веранду, що створює ідеальні умови для насолоди їжею або напоями з видом на вулицю. Це також робить простір багатофункціональним, адже стіл можна використовувати не тільки для їжі, але й як місце для роботи чи відпочинку в зручній і приємній обстановці.

Робоча зона поєднана з ТВ-тумбою, яка розташована навпроти ліжок. Це рішення дозволяє гостям комфортно переглядати телевізор з будь-якого місця в номері, а також використовувати тумбу як робоче місце для ноутбука чи інших гаджетів. Така організація простору забезпечує максимальну ефективність, не перевантажуючи інтер’єр зайвими елементами, і водночас створює комфортну зону для роботи та розваг.

Загалом, друге планування номера забезпечує оптимальний баланс між простором для відпочинку, зберігання речей та зонами для роботи й прийому їжі.

Це робить номер комфортним для трьох гостей, дозволяючи їм вільно пересуватися та насолоджуватися комфортом, не відчуваючи нестачі простору.

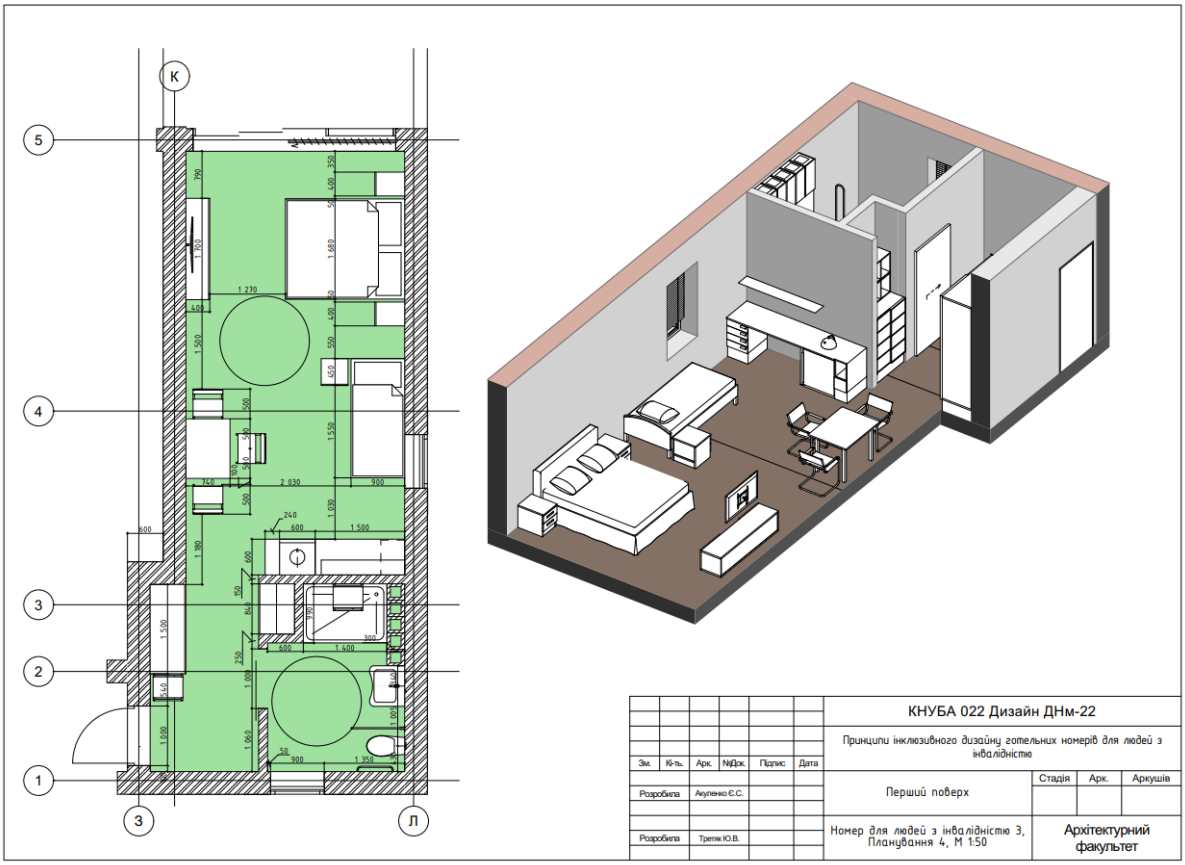

Рис. 4.17. Номер для людей з інвалідністю 3. Планування 3.

Планування третього номеру призначене для комфортного розміщення трьох осіб. Головним елементом простору є двоспальне ліжко шириною 1,6 м, яке забезпечує зручний відпочинок для двох гостей. Перпендикулярно до нього розташоване односпальне ліжко, що дозволяє ефективно використовувати простір кімнати, забезпечуючи кожному гостю окреме місце для сну.

Міні-бар та робоча зона розміщені вздовж однієї зі стін, що створює зручну лінійну зону для приготування напоїв і роботи. Робоче місце компактне, але добре сплановане, що дозволяє комфортно використовувати його для роботи за ноутбуком або з іншими пристроями. Міні-бар зручно інтегрований у простір, не займаючи багато місця, але надаючи всі необхідні зручності для тривалого перебування.

Зона зберігання в номері представлена малою шафою і настінними поличками, що знаходяться в ніші коридору. Також у коридорі розташована

велика шафа, яка дозволяє зберігати більші речі, включаючи валізи та одяг, залишаючи більше вільного простору в самій кімнаті.

Обідній стіл розташований біля входу в кімнату, що створює компактну і зручну зону для прийому їжі або коротких робочих сесій. Таке розташування робить простір більш функціональним і зручним, зберігаючи при цьому легкість і відкритість інтер'єру.

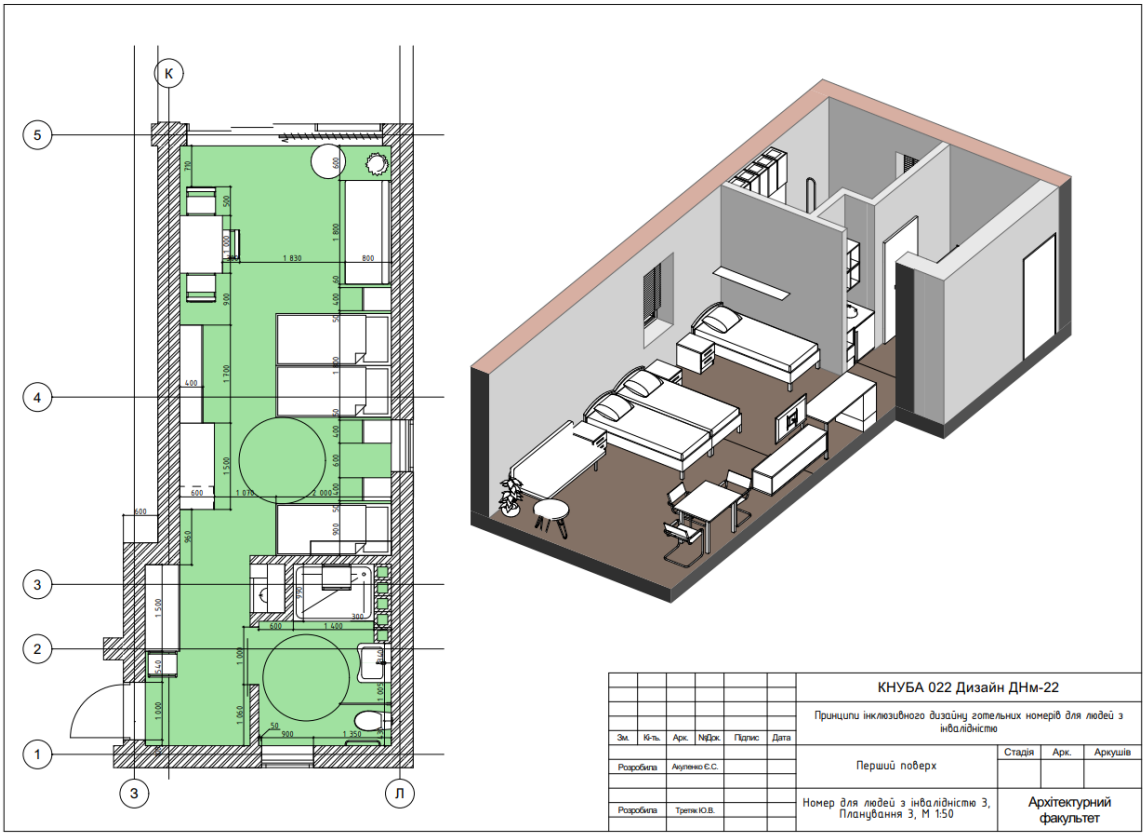

Рис. 4.18. Номер для людей з інвалідністю 3. Планування 4.

Четверте планування передбачає можливість розміщення трьох або чотирьох гостей завдяки практичному дивану-ліжку, яке розташований біля панорамного вікна. Цей диван виконує подвійну функцію — вдень це зручна зона відпочинку, де можна розслабитися, насолоджуючись краєвидами, а вночі він перетворюється на додаткове спальне місце.

Навпроти дивану, поруч з виходом на веранду, розташований обідній стіл, що створює приємну зону для прийому їжі або проведення часу з видом на природу. Таке розміщення столу додає простору відчуття відкритості та комфорту.

Два односпальні ліжка розташовані разом, що дозволяє використовувати їх як одне велике ліжко для пари. Третє ліжко розташоване паралельно до них, забезпечуючи окреме місце для ще одного гостя. Це розміщення створює комфортну і збалансовану спальну зону для всіх мешканців.

Навпроти ліжок розташовані робочий стіл і ТВ-тумба з телевізором, що дозволяє поєднати роботу та відпочинок в одній зоні. Робочий стіл забезпечує достатньо місця для ноутбука або інших речей, необхідних для роботи, а телевізор додає елемент розваги.

Міні-бар і настінні полички винесені в нішу в коридорі, що дозволяє оптимально використовувати простір і залишає більше вільного місця в основній кімнаті. Така організація зберігання є дуже практичною та зручною для гостей, які люблять підтримувати порядок і швидко знаходити необхідні речі.

Основне місце для зберігання речей — це велика шафа в коридорі, яка забезпечує достатньо простору для одягу, валіз та інших особистих речей. Шафа добре розташована, щоб не захаращувати кімнату та забезпечувати легкий доступ до речей.

Загалом, планування четвертого номера передбачає зручне розміщення для трьох або чотирьох гостей, поєднуючи комфортний відпочинок, функціональність і продуману організацію простору.

4.3. Образні рішення інтер’єрів готельних номерів

Основою інтер’єру номерів став сучасний стиль, що вирізняється стриманістю, простотою і просторістю. Великі панорамні вікна не лише візуально розширюють простір, але й забезпечують природне освітлення та відкривають мальовничий вид на природу, що додає відчуття гармонії з довкіллям. Акцент на використанні матеріалів та текстилю в природних, спокійних тонах підсилює зв’язок із природою та створює спокійну атмосферу в інтер’єрі.

При створенні візуального образу приміщень було враховано особливості інклюзивного дизайну. Це відображається у освітленні номеру, наявності

додаткових маркувань на функціональних об’єктах. Для універсальних рішень важливо використовувати різні тонові рішення для стін та підлоги, а також для функціональних зон.

Багато уваги було приділено відчуттю спокою та комфорту у номері, та створенні відкритого простору, що не буде тиснути та обмежувати гостей. Інтер’єр візуально м’ятий та теплий, що справляє приємне враження при довгому перебуванні.

В якості акцентних елементів було обрано текстиль та оздоблення стін. Такі кольорові рішення як зелений та помаранчевий освіжають образ приміщення, але не викликають відчуття тривожності.

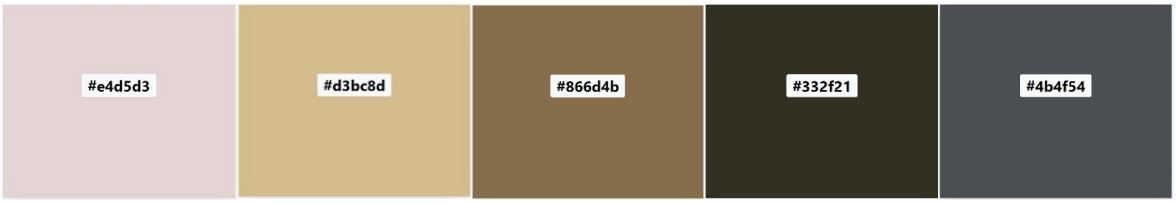

Рис. 4.19. Схема основних кольорів інтер’єру

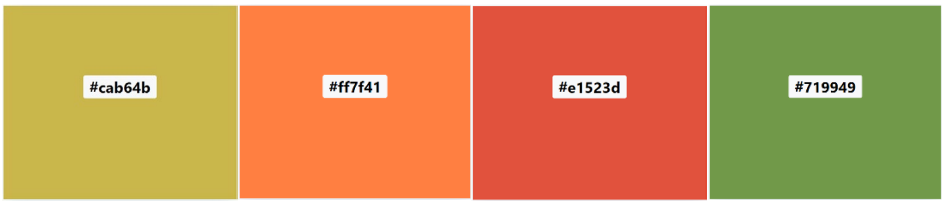

Рис. 4.20. Схема акцентних кольорів інтер’єру

Основними матеріалами в інтер'єрі стали натуральні елементи, які підкреслюють природність і теплоту простору. Підлога виконана з дерев'яного ламінату, що створює відчуття затишку та додає інтер'єру екологічності. Текстильні елементи, такі як покривала, подушки, штори та килими, створюють м'якість і комфорт, а їх відтінки доповнюють загальну природну палітру.

Меблі поєднують дерев'яні та металеві елементи: ніжки меблів виготовлені з темного металу, що додає інтер'єру сучасності й структури, тоді як основа корпусів виконана з натурального дерева. Темне дерево також використане в настінних панелях, які створюють акцент на стінах і додають глибини простору.

Освітлення в інтер’єрах комбіноване: природне і штучне. Великі панорамні вікна дозволяють денному світлу заповнювати простір, що робить його світлим

і відкритим, особливо вдень. Штучне освітлення представлено трековими світильниками та окремою підсвіткою функціональних зон. Також біля ліжок є невеликі лампи для локального освітлення, що надає можливість персонального налаштування під час читання або відпочинку.

Рис. 4.21. Інтер’єр 1го номеру

Готельний номер оформлений збалансованій кольоровій палітрі природних відтінків з темними графічними контрастами.

Матеріали: Основним матеріалом в інтер'єрі є натуральне дерево, яке використовується в корпусних меблях, таких як шафа для одягу та письмовий стіл. Це додає простору природного тепла та затишку. Підлога виконана з дерев'яного ламінату з вираженою текстурою, що підсилює відчуття близькості до природи. М'які текстильні елементи, такі як покривала та подушки, виконані з високоякісних тканин, що додає м'якості і комфорту в інтер'єрі. Зелена декоративна панель на стіні біля входу додає текстури та відокремлює вхідну зону від загальної.

Освітлення: Освітлення продумане для створення комфортної атмосфери протягом дня. Освітлення підкреслює зони кімнати та акцентує увагу на природних текстурах і кольорах інтер’єру.

Кольорова палітра: Інтер'єр виконаний у спокійній нейтральній палітрі, де домінують відтінки бежевого, сірого і натурального дерева. Кольорові акценти, такі як коралові та зелені подушки, та настінні панно - оживляють загальну палітру, додаючи свіжості та природної енергії. Рослина в кутку додає природності та органічності, привносячи елемент живої природи в простір.

Цей інтер'єр гармонійно поєднує сучасний стиль із природними елементами, створюючи простір, що сприяє відпочинку та відновленню.

Рис. 4.22. Інтер’єр 2го номеру

Готельний номер виконаний з акцентом на природні матеріали та спокійні, теплі відтінки, що створюють атмосферу затишку та релаксації. Інтер'єр гармонійно поєднує функціональність та естетику для комфортного перебування.

Матеріали: Основні матеріали в інтер'єрі – дерево, текстиль та метал. Підлога виконана з дерев'яного ламінату в натуральному відтінку, що додає тепла та природності простору. Меблі – з поєднанням дерев'яних корпусів та металевих

деталей, що надає інтер'єру сучасного вигляду з легким промисловим акцентом. Гардеробна система і відкритий стелаж виготовлені з дерева, яке добре гармонує з підлогою, підкреслюючи загальну природну тематику. Текстильні елементи, як-от покривала, подушки та плед, виконані в різних відтінках сірого з додаванням текстур, що додає глибини та візуального інтересу до простору. Акцентом виступає текстиль на кріслі доповнюючи враження природності.

Освітлення: Освітлення виконане в лаконічному стилі, створюючи м'який, рівномірний розподіл світла. Уздовж стелі прокладені приховані трекові системи, які надають м'яке підсвічування, підкреслюючи просторові лінії та візуально розширюючи простір. Поруч із ліжком розташована мінімалістична торшерна лампа з направленим світлом, що забезпечує додаткове локальне освітлення для читання. М'яке підсвічування в поєднанні з природним світлом вдень створює приємну атмосферу в номері.

Кольорова палітра: У цьому інтер'єрі домінують теплі нейтральні відтінки – сірий, бежевий, коричневий та приглушені відтінки жовтого. Основні кольори – сірий та бежевий, які створюють відчуття спокою і гармонії. Коричневий відтінок дерев'яних меблів і підлоги додає затишку, тоді як теплі акценти, наприклад, у вигляді жовтого пледа, оживляють загальну палітру, роблячи її більш привабливою та динамічною.

Рис. 4.23. Інтер’єр 3го номеру

Простір відрізняється спокійною кольоровою палітрою, що поєднує нейтральні відтінки сірого, бежевого та акценти оливкового кольору в подушках, що додають теплоти та створюють заспокійливу атмосферу.

Матеріали: У цьому інтер'єрі використані натуральні та текстуровані матеріали. Підлога виконана з дерев'яного ламінату, що додає природного тепла простору. Текстильні елементи, як-от покривала та подушки, створюють відчуття затишку та м'якості. Дерев'яні елементи меблів, зокрема стіл і стільці, додають органічності і доповнюють загальний стиль кімнати.

Кольорова палітра: Інтер'єр витриманий у природних, спокійних тонах: білі, сірі, темно-сірі та оливкові відтінки. Біла фарба стін створює легкість і відкритість простору, тоді як темніші текстильні елементи додають глибини. Оливкові подушки додають невеликого кольорового акценту, який не перетягує на себе увагу, але оживляє загальний вигляд кімнати.

Висновки до Розділу IV

Основна концепція проєкту полягає у створенні простору, у якому використані принципи універсального дизайну, завдяки чому він відповідає потребам усіх категорій гостей, зокрема маломобільних груп населення.

З метою впровадження теоретичних результатів обрано готель у Чернігові, де інклюзивний підхід не лише покращує умови для гостей, але й підтримує відновлення регіону.

Обраний об'єкт відповідає вимогам доступності та надає можливості для розширення інклюзивного дизайну. У ньому передбачено інтеграцію розумних технологій – автоматичних дверей, розумного освітлення, клімат-контролю та систем для екстрених випадків.

Інклюзивні номери на першому поверсі спроєктовано з урахуванням безбар’єрності та доступності: широкі проходи, зручне розташування функціональних елементів, відсутність порогів та поручні. Гнучкі планування з адаптивними меблями забезпечують приватність та комфорт, дозволяючи готелю ефективно відповідати на різні потреби гостей.

Було створено сучасні, функціональні і затишні універсальні інтер’єри, що поєднують натуральні матеріали, спокійну кольорову палітру та продумані акценти, які підвищують візуальний інтерес і комфорт. Проєкт передбачає естетичний підхід до інклюзивного дизайну, без асоціацій із медичними приміщеннями.

Універсальний підхід до дизайну забезпечує комфорт проживання як маломобільним групам та їх супроводу, так і надає додаткових переваг для розміщення родин із дітьми.

РОЗДІЛ V. РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТУ УМЕБЛЮВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ.

5.1. Аналіз аналогів.

Green Circle Accessible Garden

Кашпо від Green Circle Garden є детально продуманим продуктом для забезпечення комфортного використання у якості аксесуару для садівництва людьми з інвалідністю. Конструкція багатошарова та складається з: резервуар-контейнера, лотку для вирощування, гнотів для поливу, вбираючого килимку, глиняної гальки, фільтруючої тканини та ґрунту.

Габаритні розміри виробу:

- Довжина 140 см
- Ширина 93 см
- Висота 82 см

З розрахунку на:

- Максимальна висота інвалідного візка 76,6 см
- Максимальна ширина інвалідного візка 75 см

Основний матеріал – HDPE пластик, що є міцнішим за деревину та ударостійким. Він захищає рослини від навколишнього середовища та шкідників. Система зрошення кашпо здатна забезпечити рослини водою протягом двох місяців. Конструкція також є модульною, тому за бажання можна збільшити чи зменшити кількість модульних блоків [59].

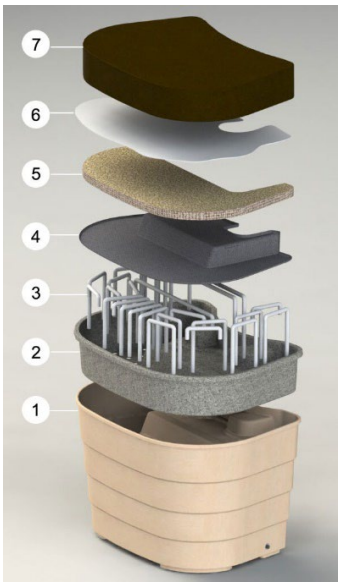

Рис. 5.1. Accessible Garden, від Green Circle Garden [59].

Підняті грядки від Gardens for Humanity

Кашпо, створені у 2014 році Gardens for Humanity під керівництвом Еда Нейлора для доступного саду Sedona Winds Assisted Living Center, кардинально змінили правила садівництва та оздоровлення садів для людей похилого віку та інвалідів та привернули на той час багато уваги. Соціальний проєкт був в подальшому також реалізовано у госпіталях для ветеранів, центрах для літніх людей, громадських парках і громадських садах у багатьох містах і країнах.

Конструкція є достатньо простою та доступною для виконання з деревини. У ній дотримано розмірів, для комфортного використання у інвалідному візку. Передня стінка має нахил, що дає змогу під'їхати майже впритул, залишаючи великий резервуар для землі та рослин [60].

Рис. 5.2. Підняті грядки від Gardens for Humanity [60].

"Forward-Facing Wheelchair" Garden

Accessible Gardens - творіння Реймонда Ларока є компанією у Каліфорнії, що займається розробкою продуктів для доступного рослинництва.

Рис. 5.3. “Forward-Facing Wheelchair” Garden, від Реймонда Ларока [61].

ADA-сумісні сади для інвалідних колясок, спрямованих вперед, були розроблені спільно з архітектором Департаменту освіти штату Каліфорнія у 2018 році. Це перша і єдина грядка, яка повністю відповідає вимогам ADA для дорослих або дітей в інвалідному візку та забезпечує легкий доступ до грядки в найзручнішому положенні обличчям вперед.

Габаритні розміри виробу:

- Довжина 122 см
- Ширина 114 см
- Висота 61- 76,2 см

Дизайн доступний у секвої або кедрі, та оснащений запатентованим піддоном для вирощування/дренажу, що регулює рівень вологи та сприяє більшому росту рослин, захоплюючи надлишкову воду та направляючи її в будь-який контейнер, розміщений у міцній, вбудованій платформі водозбірника. Кашпо може використовуватися як постійні сади на відкритому повітрі або, з додаванням коліс, стає рухомим садом в приміщенні та ззовні [61].

Un jardin thérapeutique Verdurable/ Зелений терапевтичний сад

Зелений сад від Verdurable цінується за терапевтичну, не медикаментозну дію на сенсорні системи у будинках для людей похилого віку, медичних центрах. Лінійка складається з трьох моделей: Комфорт, Міні та Стандарт.

Рис. 5.4. Кашпо Hortense Confort, від Verdurable [62].

Конструкція виготовлена з двох частин: баку з ротоформованого поліетилену високої щільності (HDPE) та основи зі сталі, завдяки цьому вона є міцною, довговічною та водотривкою.

Габаритні розміри виробу:

- Довжина 78 см
- Ширина 78 см
- Висота 70- 95 см

Модель Комфорт, для людей з обмеженими можливостями має функцію регулювання висоти, що дозволяє прилаштувати її до індивідуальних потреб користувача. Додатковим аксесуаром у кашпо є колеса зі стоперами для переміщення без зайвих зусиль. Також можливе додаткове оснащення кашпо захистом від сонця та освітленням. Модель має модульний характер, та може використовуватися окремо та груповано з іншими моделями від виробника [62].

5.2 Концепція проєктованого елементу меблювання

В основу проєкту було закладено ідея створення кашпо для рослин, що може бути використано у готельних просторах з інклюзивним дизайном для людей з інвалідністю. Кашпо має відповідати принципам універсальності та бути зручним у використанні. Елемент меблів має бути не тільки функціональний, а також відповідати естетичним та ергономічним вимогам.

Функції та спосіб використання: Використання людьми на інвалідному кріслі без сторонньої допомоги. Догляд за рослинами, спостереження, як об’єкт

для розслаблення та релаксації, альтернативне дозвілля. Використання на свіжому повітрі та у приміщенні (рухома конструкція). Рухома система освітлення.

Матеріали: Корпус виконано за допомогою 3D друку з вторинного пластику, що дозволяє створювати складні, міцні форми, та є може бути виконаний з легких та тактильних й приємних матеріалів, а також є екологічним підходом у створенні нових елементів меблювання з вторинної сировини [63]. Забезпечення дренажної системи для збору зайвої вологи після поливу. Металеві профілі світильника. Встановлення підйомної системи гвинт-гайка для плавного підйому та опускання світильника при натисненні перемикача. М’які гумові ніжки для захисту підлоги. Можливість заміни ніжок колесами зі стоперами, для зручного переміщення кашпо.

5.3. Дизайн-рішення для елементу меблювання

У пошукових рішеннях для кашпо було розглянуто декілька варіантів дизайну основаних на аналогах звичайних кашпо для кімнатних рослин, (що мають конструкції дозволяючи їх використання людьми на інвалідних візках) та кашпо, що були розроблені з метою використання їх людьми з обмеженими можливостями. Вибір було зупинено на п’ятому варіанті дизайну кашпо для його подальшої розробки.

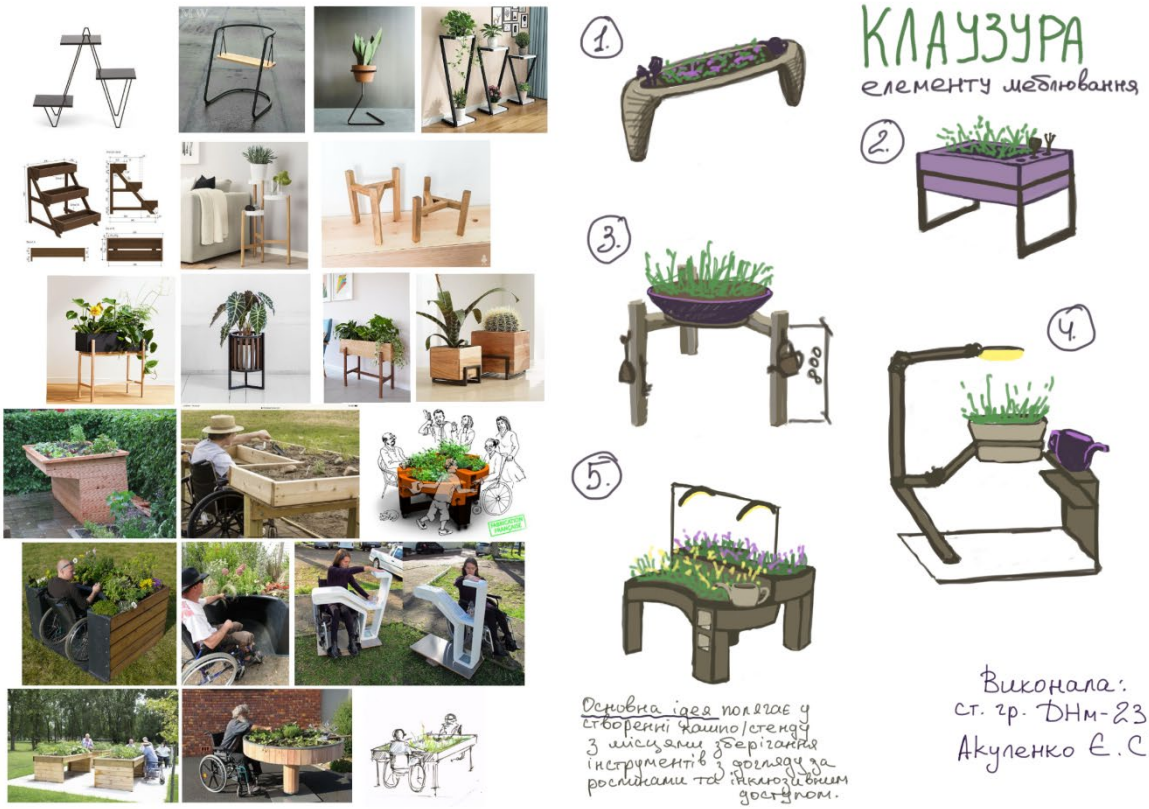

Рис. 5.5. Клаузура елементу обладнання

Основна задача кашпо – функція. Розробка виробу що зможе розмістити інструменти для роботи з рослинами в вільному доступі людини на інвалідному візку та дозволятиме їх використання без фізичних зусиль. Конструкція має бути ергономічною для маломобільної групи населення та бути безпечною. Кашпо має бути адаптивним та рухомим. Кашпо має закруглену форму півкола, без гострих кутів з виїмкою спереду, для зручного під'їзду на інвалідному візку.

Ергономіка

Згідно з ДБН В.2.2-17:2006 висота обладнання для людей у інвалідних візках має бути в межах від 0,3 м від підлоги при підході збоку та 0,4 м при фронтальному підході. А також висота робочої поверхні має знаходитися не більше 0,8 м над рівнем підлоги [64].

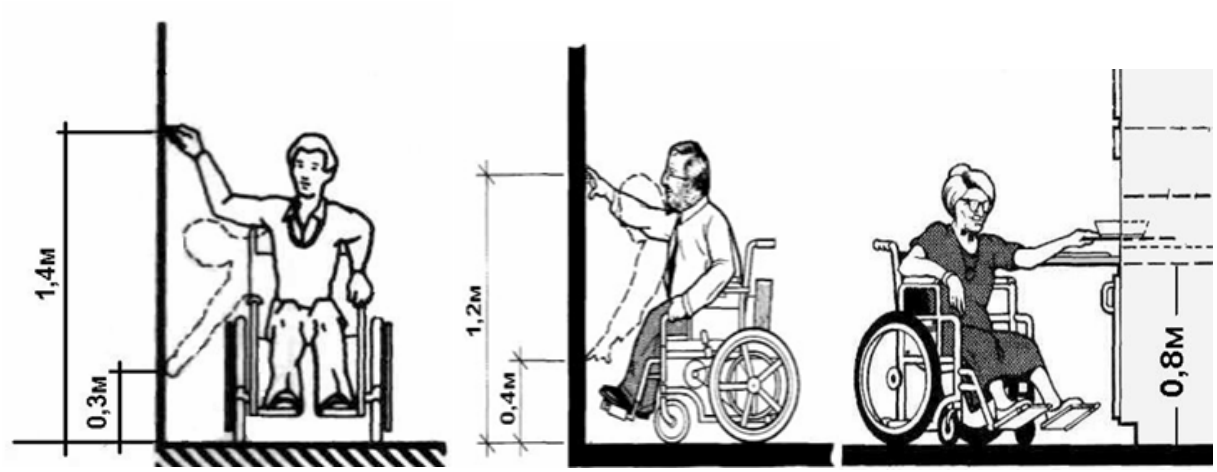

Рис. 5.6, Рис. 5.7, Рис. 5.8 Ергономічні вказівки згідно ДБН В.2.2-17:2006 [64].

Крім відповідних висот слід враховувати вільний простір під стільницею, який буде займати людина в інвалідному візку. Це має бути від 0,9 м завширшки та 1,5 м в довжину.

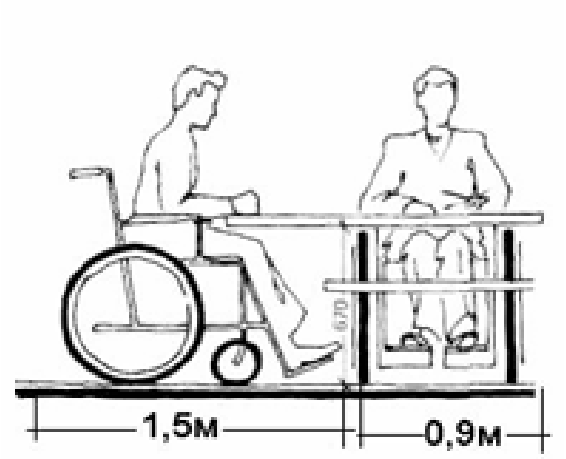

Рис. 5.9. Вільний простір біля столів, прилавків, місць обслуговування згідно ДБН В.2.2-17:2006 [64].

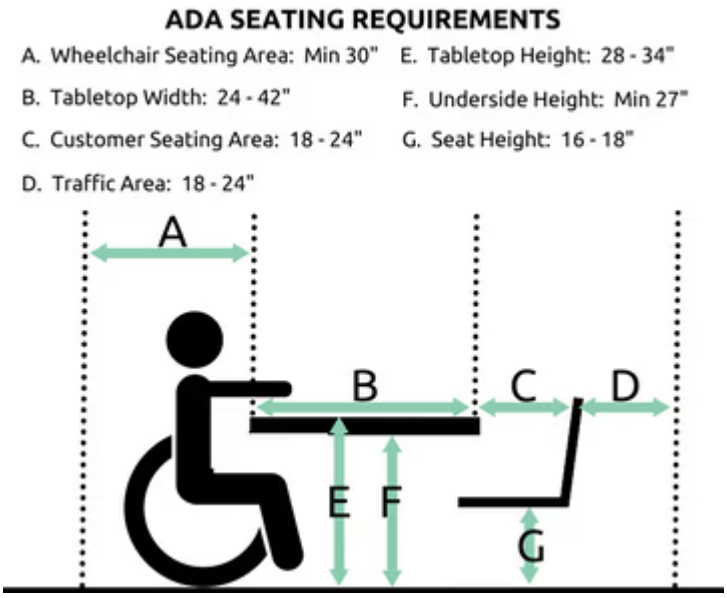

Рис. 5.10. Рекомендації для меблювання згідно до The Americans with Disabilities Act (ADA) [65].

Згідно до ергономічних рекомендацій висота ніжок кашпо становить 600 мм + 180 мм висота підйому дна основи. Загальна висота робочої поверхні – 800 мм.

Загальна глибина – 1 050 мм, 230 мм з яких становить виїмка у передній частини.

Довжина кашпо – 1 800 мм, з яких відстань виїмки – 900 мм.

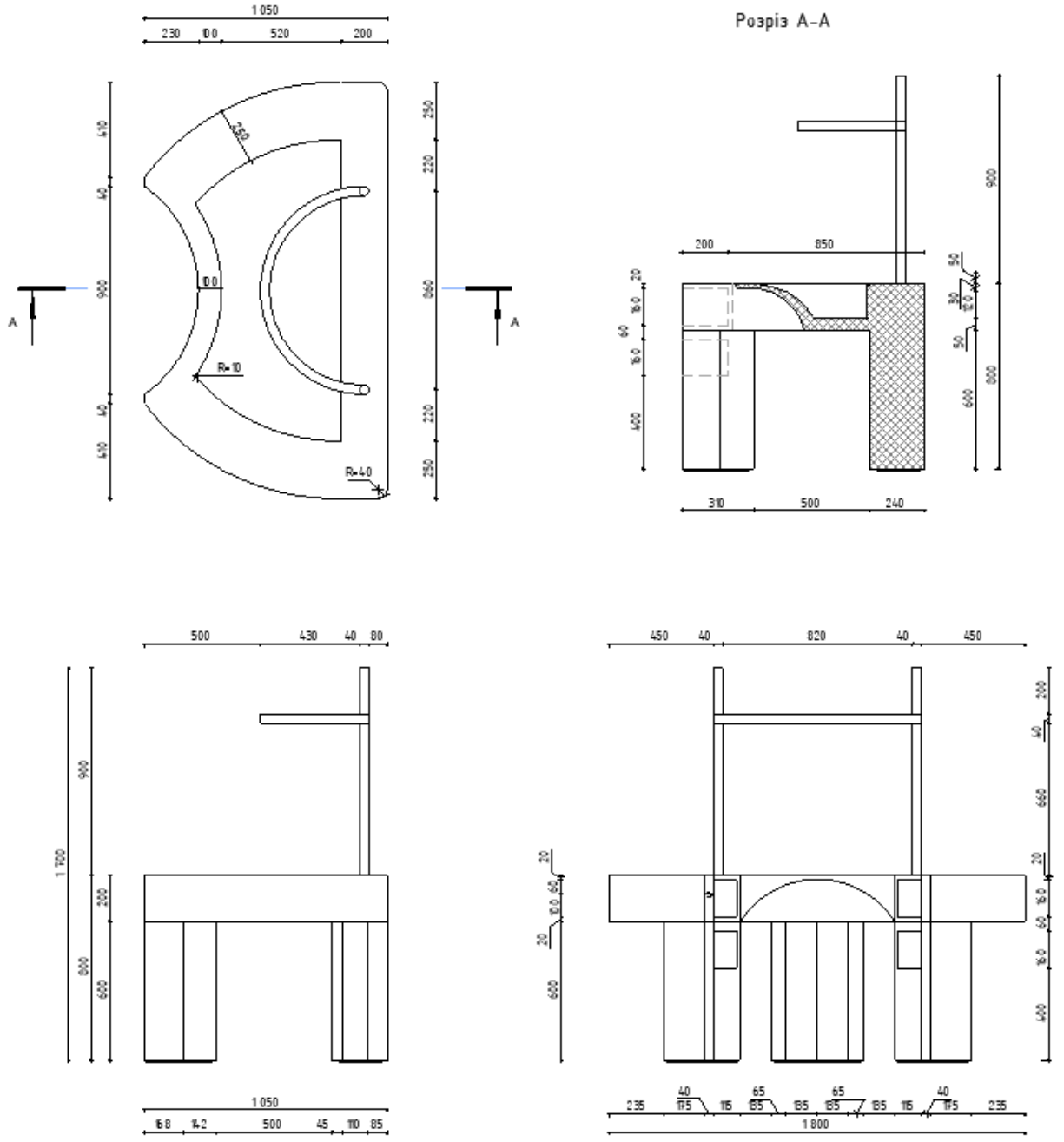

Рис. 5.11. Ортогональні проєкції кашпо. Розріз А-А.

Передній вигин радіусом 230 мм – збільшує відстань від підлоги до стільниці до 780 мм, що дозволяє зручніше працювати. Освітлювальний прилад рухається по направляючим, змінюючи висоту від 800 мм до 1650 мм.

Каркас виготовлений методом 3D друку із вторинного пластику. Це дозволяє зробити плавну гнуту конструкцію, що буде міцною, при цьому не важкою, водонепроникною та довговічною.

Світло підіймається за допомогою ходового гвинта де мотор обертає гвинт, на якому є різьблення, через що гайка, яка не може обертатися, переміщується

вздовж гвинта. Це перетворює обертальний рух гвинта на поступальний рух гайки, піднімаючи її вгору або опускаючи вниз. На другій направляючій світильник кріпиться на втулку, що рухається лінійно по направляючій. Увесь процес керується перемикачем, розташованим на корпусі основи. Направляючі виконані з профільних труб Ø 16 мм та закриті С-подібними профілями Ø 40 мм задля підвищення безпеки конструкції.

Естетичні та кольорові рішення

Плавні вигини та округлі форми в дизайні, разом із використанням м'яких текстур та тактильно приємних матеріалів, створюють комфортний та безпечний простір для людей з інвалідністю. Подібні форми знижують ризик випадкових травм, забезпечують зручність для навігації в просторі та надають виробам естетично привабливий вигляд.

Використання гладких пластикових поверхонь, які є теплими на дотик та не охолоджуються так швидко, як метал чи камінь, підходить для виробів, що часто контактують з водою, таких як садові кашпо. Пластик має ще й функціональну перевагу — він простий у догляді, легкий у ремонті та ідеально підходить для повторного використання, що сприяє екологічності виробу. Обраних матеріал корпусу є універсальними у виборі кольору, адже може бути забарвленим відповідно до кольорового рішення об'єкту розміщення.

Обраний світло-сірий варіант з імітацією фактури бетону підкреслює сучасний стиль і водночас створює відчуття натуральності, яке можна змінити, імітуючи дерево чи інші текстури. Фактурна обробка поверхонь додає виробам естетичності й тактильного задоволення, що особливо важливо для маломобільних користувачів, адже приємна на дотик поверхня підтримує комфорт і створює позитивний користувацький досвід.

Металеві профілі, що використовуються в конструкціях, також легко піддаються обробці та фарбуванню. С-подібний зовнішній профіль може бути пофарбований у колір, що гармоніює з загальним стилем інтер'єру або екстер'єру, або навіть замінений на пластиковий аналог, що є економічно вигідним і дозволяє зменшити вагу виробу, підвищуючи його мобільність. Така

гнучкість матеріалів і обробки дозволяє ефективно адаптувати вироби під різні дизайнерські концепції та потреби користувачів, зберігаючи при цьому високу естетичність та функціональність.

Висновки до Розділу V

Проведений аналіз аналогів показав, що сучасні садові кашпо для людей з обмеженими можливостями успішно поєднують функціональність, ергономічність та естетичну привабливість. На основі вивчених зразків, було виділено ключові характеристики, які забезпечують доступність та комфорт у використанні, зокрема регульовані висоти, відповідні габарити, а також спеціальні функції, такі як система зрошення та мобільність конструкцій.

Розроблена концепція кашпо для готельних просторів враховує ці особливості та відповідає принципам інклюзивного дизайну. Використання 3D-друку з вторинного пластику дозволяє створити міцну, легку та екологічну конструкцію, яка підходить для зовнішнього та внутрішнього використання. Важливим аспектом є також адаптивність конструкції, зокрема наявність рухомої системи освітлення, що підвищує комфорт для користувачів на інвалідних візках.

Таким чином, запропонований дизайн кашпо є результатом глибокого аналізу потреб маломобільних груп населення і може успішно використовуватися як частина інтер’єру інклюзивних просторів, задовольняючи функціональні, естетичні та екологічні вимоги сучасного інтер’єрного дизайну.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Проведене дослідження виявило ключові аспекти, які визначають важливість інклюзивного дизайну для створення доступного середовища, особливо у сфері готельного бізнесу. Актуальність цієї проблеми підкріплена соціальними і демографічними змінами, серед яких зростання числа осіб з обмеженими можливостями, старіння населення та наслідки військових конфліктів. Підвищення уваги до прав осіб з інвалідністю в суспільстві, а також розвиток міжнародного та національного законодавства сприяють формуванню середовища, яке повинно бути доступним для всіх без винятку категорій громадян.

Дослідження показало, що незважаючи на наявність законодавчих ініціатив, проблеми доступності в готелях залишаються незадовільно вирішеними. Наявна інфраструктура готельного сектора не забезпечує достатньої кількості зручних і функціональних приміщень для людей з обмеженими можливостями. Це вказує на необхідність системного підходу до проектування доступного середовища, що передбачає інтеграцію новітніх технологій, універсальних стандартів дизайну та врахування соціальних, психологічних і фізичних аспектів потреб людей з інвалідністю. Водночас міжнародний досвід показує, що врахування принципів універсального дизайну в архітектурі та готельному секторі допомагає не лише задовольнити потреби людей з інвалідністю, а й привабити ширшу аудиторію клієнтів.

Розроблені в дослідженні принципи універсального дизайну, зокрема гнучкі інтер'єри, багатофункціональність меблів та інтеграція екологічно чистих матеріалів та сучасних технологій підкреслюють важливість створення інклюзивних середовищ, які враховують не лише фізичні потреби, але й емоційний комфорт користувачів.

Створення інклюзивних інтер'єрів готелів потребує особливої уваги до деталей. Просторі планування, безбар'єрні переходи, комфортне інтуїтивне розташування меблів, врахування фізичних можливостей, толерантність до помилок — усе це сприяє створенню комфортного та безпечного простору для

всіх категорій гостей. Адаптивний підхід до дизайну дозволяє створити інтер'єри, які можуть задовольняти не лише потреби маломобільних осіб, а й бути зручними для сімей з дітьми, забезпечуючи комфорт на різних рівнях.

Таким чином, розробка інклюзивного дизайну, його дослідження та впровадження в ньому принципів універсальності є важливою складовою сучасної архітектури та інтер'єрного проектування. Врахування потреб різних груп користувачів підвищує якість життя, сприяє інтеграції людей з інвалідністю в суспільство та відповідає вимогам сучасного ринку, де інклюзивність стає не тільки соціальною, але й економічною вигодою для бізнесу.

Список використаної літератури:

1. Конвенція про права осіб з інвалідністю URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
2. The Americans with Disabilities Act (ADA) URL: https://www.ada.gov/law-and-regs/regulations/title-ii-2010-regulations/
3. The Centre for Excellence in Universal Design (CEUD) URL: https://universaldesign.ie/about-universal-design/benefits-and-drivers
4. ГО «Безбар'єрність» URL: https://bbu.org.ua.
5. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-p/conv#n10
6. What is inclusive design? URL: http://www.inclusivedesigntoolkit.com/whatis/whatis.html
7. Inclusive Design and Accessibility URL: https://blog.prototypr.io/inclusive-design-and-accessibility-50718a3ac768
8. Ініціатива першої леді Олени Зеленської «Без бар'єрів». Альбом безбар'єрних рішень «Без бар'єрів» URL: https://mtu.gov.ua/files/big_city_lab_album_war_chapt_1-4-1_compressed%20(1).pdf
9. Методичні рекомендації з дисципліни «Особливості проєктування інклюзивного предметно-просторового середовища» Кривуц С.В. URL: https://ksada.org/pdf1/Metodyhni-rekomendatsyy_osoblyvosti-proektuv.inkluzivnogo-PPS_2022-2023).pdf
10. «Впровадження інклюзивного туризму в соціально-реабілітаційну систему України» Бєлоусова Н.В. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=molv_2017_2_6

11. Методологічні рекомендації URL: https://naiu.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/2023-bezbaryernist-bagatokvartyrnyh-budynkiv-1.pdf
12. «Стан міжнародного туризму для осіб з інвалідністю в Україні» Труніна І. М. URL: https://modecon.mnau.edu.ua/issue/15-2019/trunina.pdf
13. А В. Шкуро «Інклюзивний дизайн як складова розвитку міст» URL: https://www.researchgate.net/profile/Valentyna-Shkuro/publication/340411533_INCLUSIVE_DESIGN_AS_A_COMPONENT_OF_CITY_DEVELOPMENT/links/63fc929e0cf1030a5657bf80/INCLUSIVE-DESIGN-AS-A-COMPONENT-OF-CITY-DEVELOPMENT.pdf
14. David Gissen «The Architecture of Disability Buildings, Cities, and Landscapes beyond Access» 2022
15. Selwyn Goldsmith «Designing for the Disabled: The New Paradigm» 1st Edition
16. Ann Heylighen «Sustainable and inclusive design: a matter of knowledge?» URL: https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13549830802259938
17. Anne Jean-Baptiste, Porchlight. Making Inclusive Design a Priority URL: https://www.porchlightbooks.com/blog/changethis/2020/making-inclusive-design-a-priority
18. Goodman, J., Langdon, P. J., & Clarkson, P. (2006). Equipping designers for inclusive design. Gerontechnology, p. 232. URL: https://journal.gerontechnology.org/archives/578-580-1-PB.pdf
19. Goodman, J., Langdon, P. J., & Clarkson, P. (2007). Designers' Perceptions of Methods of Involving and Understanding Users. Proceedings of Universal Access in Human Computer Interaction. Coping with Diversity.
20. Erica Isa Mosca, Jasmien Herssens, Andrea Rebecchi, Stefano Capolongo «Inspiring architects in the application of design for all: knowledge transfer methods and tools» URL: https://documentserver.uhasselt.be/bitstream/1942/28527/1/147-Article%20Text-780-1-10-20190531.pdf

21. Закон України «Про туризм» № 324/95-ВР від 15.09.1995р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80
22. Доступні подорожі. Як зробити туризм інклюзивним. URL: https://nv.ua/ukr/opinion/turizm-yak-zrobiti-miscya-dlya-vidpochinku-inklyuzivnimi-novini-ukrajini-50182571.html
23. Вісак. Номер для людей з обмеженими можливостями URL: https://visak-hotel.com.ua/ua/rooms/nomer-dlya-lyudej-s-ogranichennymi-vozmozhnostyami
24. Готель «Mercure» (м. Київ) номер STANDARD URL: https://mercurekyiv.ua/ua/main-hotel/nomery/dlia-liudei-z-obmezhenymy-mozhlyvostiamy
25. Готель «Україна» (м. Київ) номер Стандартний сімейний. URL: https://ukraine-hotel.kiev.ua/rooms/standart-simejnij/
26. Готель Hilton Orlando URL: https://thehiltonorlando.com
27. Готель Wheelchair friendly beach hotel URL: https://www.disabledholidays.com/Wheelchair-friendly-beach-property-17410.html
28. DisabledHolidays URL: https://www.disabledholidays.com
29. Готель Toyoko Inn URL: https://www.toyoko-inn.com/feature/heartful/
30. Готель Scandic URL: https://www.scandichotels.com/explore-scandic/accessibility/smart-solutions
31. Mace R. L. "Universal Design in Housing" – основні принципи універсального дизайну для житла. с.26
32. CIE Guide to Increasing Accessibility in Light and Lighting URL: https://cie.co.at/publications/cie-guide-increasing-accessibility-light-and-lighting
33. What is an accessible hotel room and what should it include? URL: https://www.mews.com/en/blog/accessible-hotel-rooms
34. Доступні подорожі. Як зробити туризм інклюзивним. URL:

https://nv.ua/ukr/opinion/turizm-yak-zrobiti-miscya-dlya-vidpochinku-inklyuzivnimi-novini-ukrajini-50182571.html
35. Universal Design Handbook, автори: Preiser W. F. E., Ostroff E. p. 35, p. 43-46
36. Університет Буффало, Нью-Йорк. Universal Design Principles URL: https://www.buffalo.edu/access/help-and-support/topic3/universaldesignprinciples.html
37. Центр універсального дизайну URL: https://design.ncsu.edu/research/center-for-universal-design/
38. Defining Universal Design (UD) URL: https://disabilityandmultimodality.wordpress.ncsu.edu/universal-design-ud/
39. Нові правила ДБН: чи дотримуються під час війни норм щодо інклюзивності URL: https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/novi-pravila-dbn-chi-dotrimuyutsya-pid-chas-viyni-norm-shchodo-inklyuzivnosti.html
40. ЗАКОН УКРАЇНИ. Про регулювання містобудівної діяльності URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#n1850
41. ЗАКОН УКРАЇНИ. Про внесення змін до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" щодо посилення захисту осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення при здійсненні містобудівної діяльності URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473-20#n6
42. ЗАКОН УКРАЇНИ. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#n16
43. ДСТУ 4269:2003 URL: https://uhra.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/ДСТУ-4269.pdf
44. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд URL: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_2_2_40/1-1-0-1832
45. КОНВЕНЦІЯ про права осіб з інвалідністю URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text

46. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-p#Text
47. Навчально-методичний посібник, Доступність та універсальний дизайн / Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. Київ, 2013. 83 с.
48. Посібник з інклюзивного прийняття рішень для державних органів. Нічого для нас без нас / Азін В. О., Байда Л. Ю., Госс Н., Ждан П. М., Сухініна І. М., Флетчер А. Київ: Ленвіт. 2015. 42 с.
49. Бондарчук К. П., Кифяк О. В., Горішевський П. А. Аналіз взаємодії маркетингу й обслуговування клієнтів у готельно-ресторанному бізнесі України. Академічні візії. 2024 Вип. 30. С. 1-15. URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.10960104.
50. Кашинська О. Є. Організація готельного господарства в схемах і таблицях. 2015. С. 61-94. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045022.pdf
51. Сімакова О. О., Ніколайчук О. А., Слащева А. В., Попова С. Ю., Попова В. В. Проблеми удосконалення організації обслуговування на підприємствах готельно-ресторанного господарства. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. № 4. Том 1. С. 181 – 185.
52. Круль Г., Заячук О. Організація і технологія надання послуг гостинності. 2015. С. 45. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0054771.pdf
53. Круль Г. Я. Основи готельної справи. Київ. 2011 С. 63. URL: https://geotour.chnu.edu.ua/media/lkgljkec/osnovy-hotelnoi-spravy-krul.pdf
54. Новикова В. І. Використання засобів розміщення в рекреаційній діяльності. Науковий вісник ХДУ. Серія Географічні науки, № 5. 2016 с.119-127
55. Всесвітня туристична організація. Accessibility and Inclusive Tourism Development in Nature Areas – Compendium of Best Practices. Мадрид: UNWTO, 2021. 139 с. URL: https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284425860.

56. Готелі в Україні зобов'яжуть обладнати номери для осіб з інвалідністю. УНІАН. 2019. URL: https://www.unian.ua/economics/other/10494714-goteli-v-ukrajini-zobov-yazhut-obladnati-nomeri-dlya-osib-z-invalidnistyu.html
57. Територія. Проєкти будинків і котеджів в Україні URL: https://www.proektydomov.com.ua/katalog/proektyi-mini-gostinicz/hotel-1
58. Нюанси експлуатації системи захисту від протікань води // Vencon.ua. — 2020. URL: https://vencon.ua/ua/articles/nyuansy-ekspluatacii-sistemy-zashchity-ot-protechek-vody
59. Green Circle Accessible Garden. URL: https://greencirclegarden.com/#specs (дата звернення: 07.11.2024).
60. Gardens for Humanity. Sedona Winds Wheelchair Accessible Garden. URL: https://gardensforhumanity.org/sedona-winds-wheelchair-accessible-garden/ (дата звернення: 07.11.2024).
61. Accessible Gardens. URL: https://accessiblegardens.com/ (дата звернення: 07.11.2024).
62. Verdurable. Un jardin thérapeutique. URL: https://verdurable.fr/expertises/jardin-therapeutique/?_gl=1*1kqcxng*_up*MQ..*_ga*MjAwMzI4NzA1LjE3MzA5MTEzNTY.*_ga_X0VWGW0EGK*MTczMDkxNzgyOS4yLjEuMTczMDkxNzkyNy4wLjAuMTk5OTk1ODI0Mg.. (дата звернення: 07.11.2024).
63. Insta3D. 3D Printed Furniture Out of Recycled Plastic. URL: http://ua.insta3dm.com/info/3d-printed-furniture-out-of-recycled-plastic-w-44001121.html (дата звернення: 07.11.2024).
64. ДБН В.2.2-17:2006. Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення: чинний з 2007-05-01. Київ: Мінбуд України, 2006. 84 с. URL: https://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2019/03/DBN-V.2.2-17-2006.pdf (дата звернення: 07.11.2024).
65. Americans with Disabilities Act (ADA) Regulations Guide. Go Foodservice. URL: https://www.gofoodservice.com/guides/americans-with-disabilities-act-ada-regulations-guide (дата звернення: 07.11.2024).

Апробації роботи

1.

АКУЛЕНКО Єлизавета Сергіївна, ПОЛУБОК Андрій Павлович.
Трансформація ролі і творчих можливостей митця в сучасних реаліях художньої творчості. 16

1. **Акуленко Є.С.**, Полубок А.П. ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ І ТВОРЧИХ МОЖЛИВОСТЕЙ МИТЦЯ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ. Синтез мистецтв у сучасних соціокультурних процесах: зб. тез міжнар. наук. конф. НАМ України, НСАУ, INTBAU Ukraine (17 листопада 2023 р.). Київ, 2023. С.16–18.
URL: https://res2.weblium.site/res/634ff5ae7fe688000e53c854/6576d933cfad010010d45fbd
(Науковий керівник – к.т.н., доцент Полубок А.П.)

2.

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА МІСТОБУДУВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ (КНУБА)
ДП НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ БУДІВЕЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА ІМЕНІ В.С. БАЛИЦЬКОГО (ДП «НДІБВ»)
АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ (АБУ)
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОГО БУДІВНИЦТВА (НДІ ІНБУД)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК (ЛЮБЕК НІМЕЧЧИНА)
БРАНДЕНБУРЗЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (НІМЕЧЧИНА)
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ М. БРНО (ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА)
СІЛЕЗЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (SUT)
КРАКІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМ. ТАДЕУША КОСТЮШКА (ПОЛЬЩА)
УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МАТЕРІАЛІВ (КИТАЙ)
ДЕПАРТАМЕНТ МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ КМДА
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ АРХІТЕКТУРИ, МІСТОБУДУВАННЯ І ДИЗАЙНУ (НДІТІАМД)
ДП «УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПРОЕКТУВАННЯ МІСТ «ДІПРОМІСТО» ІМ. Ю.М.БІЛОКОНЯ
THE WALL UKRAINE

КНУБА

НДІБВ

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ФОРУМ
«Архітектура, Будівництво, Дизайн : Технологія, Енергетика, Менеджмент»

IX Міжнародна науково-технічна конференція «Ефективні технології в Будівництві»

X Міжнародна науково-технічна конференція «Архітектура історичного Києва. Синергія архітектури та дизайну»

XI Міжнародна науково-технічна конференція «Нові технології в Будівництві»

СЕРТИФІКАТ
підтверджує, що

АКУЛЕНКО Єлизавета Сергіївна

брав(ла) участь у конференціях форуму
16-17 Жовтня 2024р. Київ, Україна

CERTIFICATE
confirms that

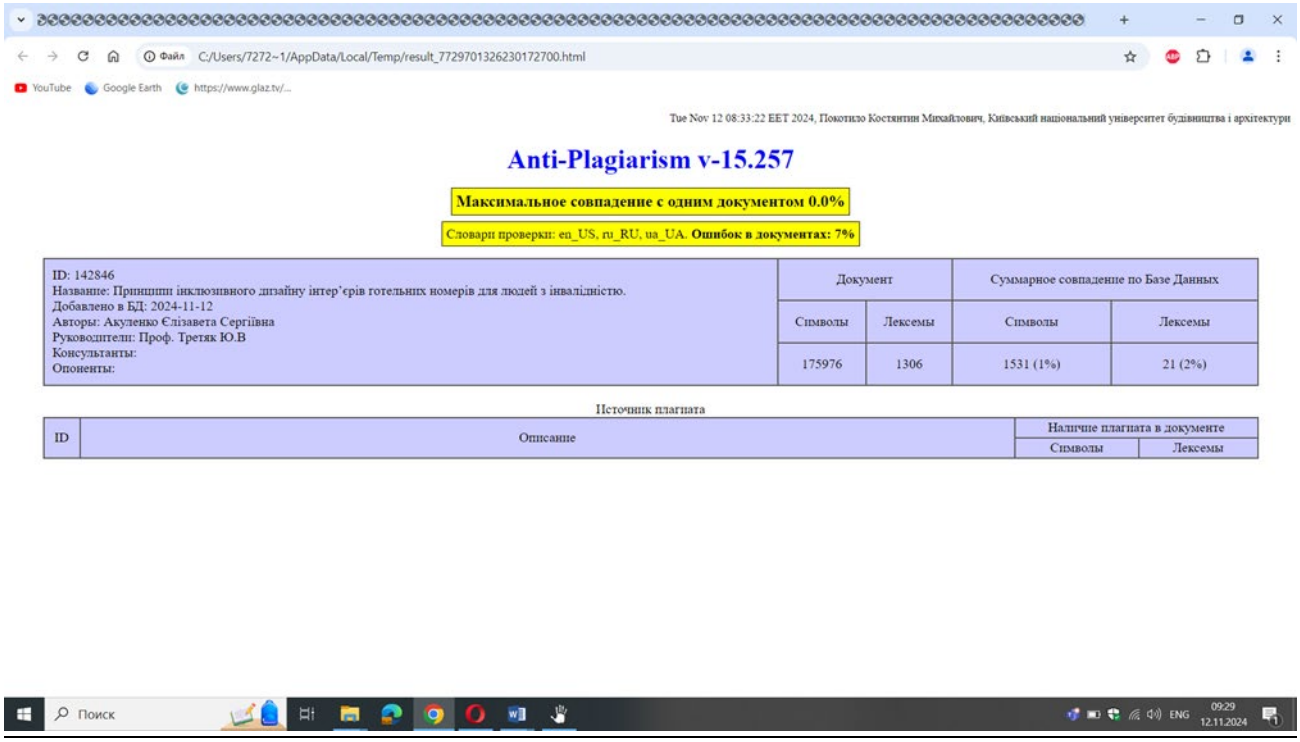
Yelyzaveta AKULENKO

has participated in the conferences forum
October 16-17, 2024 Ukraine, Kyiv

Rector of Kyiv National University of Construction and Architecture – the head of organizing committee ***Oleksii Dniprov***

партнери | partners

Certificate No.
KNUCA-24-11-250

Файл C:/Users/7272~1/AppData/Local/Temp/result_772970132623017270 0.html
YouTube
Google Earth
https://www.glaz.tv/...
Tue Nov 12 08:33:22 EET 2024, Покотило Костянтин Михайлович, Київський національний університет будівництва і архітектури
Anti-Plagiarism v-15.257
Максимальное совпадение с одним документом 0.0%
Словари проверки: en_US, ru_RU, ua_UA. Ошибок в документах: 7%
ID: 142846
Название: Принципи інклюзивного дизайну інтер'єрів готельних номерів для людей з інвалідністю.
Добавлено в БД: 2024-11-12
Авторы: Акуленко Єлізавета Сергіївна
Руководители: Проф. Третяк Ю.В
Консультанты:
Оппоненты:
Документ
Символы
Лексемы
175976
1306
Суммарное совпадение по Базе Данных
Символы
Лексемы
1531 (1%)
21 (2%)
Источник плагиата
ID
Описание
Наличие плагиата в документе
Символы
Лексемы
Поиск
ENG
09:29
12.11.2024